OPUSCLE IMPRESCINDIBLE
"34 REGLES PER A ESCRIURE CORRECTAMENT LA LLENGUA CATALANA"
per R. Folch i Capdevila
Demaneu-lo a totes les llibreries
(Administrador: Bonavia)

LA PUBLICITAT

ANY LIV.—NUM. 17.981.—PREU: 10 CENTIMS
BARCELONA, DIMARTS, 29 DE MARÇ DE 1932
TALLERS D'IMPRENTA: CARRER BARBARA, 11 I 13. — TELEFON 1960S
REDACCIO I ADMINISTRACIO: CORTS CATALANES, 589, 1.er. TELEFON 11480

¡Ilumineu els vostres aparadors i botigues amb aparells
Holophane
50 % d'economia de consum de fluid elèctric
METRON — Plaça de Catalunya, n.° 9

La llei electoral

El nombre de diputats

Hom calcula que, a base d'un coeficient electoral de 20.000 vots i amb sufragi dels dos sexes, el Congrés espanyol estaria format per un nombre de diputats que oscillaria entre 400 i 450. Aquest seria, en efecte, el nombre de diputats corresponent a una massa de 8 a 9 milions de votants. El cens d'electors serà d'uns 12 milions.

És probable, però, que si no hi ha inflament fraudulós de la xifra de vots, i el vot obligatori no esdevé una realitat, la proporció de votants sigui força menor. Fora d'alguns moments històrics de passió popular, el promedi de votants, a Espanya, no va gaire més enllà d'un 50 per cent. És de creure que, durant un cert període de temps, les eleccions generals espanyoles seran apassionades, i això afavorirà l'afluència d'electors; però també és de creure que el vot femení no portarà a les urnes, per ara, un percentatge de dones tan alt com el d'homes. Em decanto, per tant, a pensar que amb eleccions sinceres i netes el coeficient de 20.000 vots no donaria molt més de 300 diputats en circumstàncies normals. Aquest nombre representaria una massa d'uns 6 milions de votants. En aquestes condicions, no gosaria a proposar que, dins el sistema del coeficient prefixat, fos elevat aquest a 30.000 vots, com algú proposa. Em semblaria millor deixar-lo a 20.000. Si s'establís de debò el vot obligatori, aleshores sí que convindria elevar el coeficient, per a no tenir una Cambra de diputats massa nombrosa. La xifra de 30.000 vots seria, en aquest cas, un coeficient adequat.

* * *

S'estén actualment pels Estats d'Europa la tendència a reduir el nombre de representants parlamentaris. Aquesta tendència, no solament afecta a les Cambres nombroses, sinó també a les que no ho són gaire, com la d'Estònia i les dels Països o Estats particulars d'Àustria.

En general, no sóc partidari de la reducció. Potser hi ha massa gent a la Cambra dels Comuns de la Gran Bretanya (uns 700 diputats) i a la Cambra de diputats de França (uns 600). Però la xifra de 300 o 400 diputats per als països grans i mitjans, i la de 150 a 300 per als països petits, no em semblen pas exagerades. I allí on es produeix el fenomen lamentable de l'absentisme parlamentari, encara m'ho semblen menys. Les Corts Constituents espanyoles, amb prop de 500 diputats, celebren moltes sessions amb unes poques dotzenes de diputats presents. En votacions importants, s'ha vist repetidament el cas de prendre-hi part 100 o 150 diputats. És clar que aquest absentisme podria ésser corregit amb disposicions adequades; però certs ressorts no poden forçar-se massa.

Són coneguts els arguments dels qui volen Assemblees reduïdes. A Espanya, Josep Ortega i Gasset els ha exposat suggestivament. Les Cambres molt nombroses tenen, es diu, una psicologia multitudinària; són més bones per al soroll que per a la feina; constitueixen un mecanisme grosser, i de direcció difícil; llur ambient és més el d'una vulgar junta general que no pas el d'una assemblea que encarna el poder legislatiu de l'Estat. No és possible de negar el valor d'aquests arguments, ni la realitat d'aquests retrets.

Tampoc s'ha de caure, però, en l'extrem de la limitació excessiva del nombre de diputats. Si una assemblea multitudinària té defectes, també en té una assemblea política de poca gent. Una Cambra d'algunes desenes de membres es converteix en una mena de Comitè. Perd l'ambient popular, s'allunya de l'opinió, cau en una parsimònia freda. No hem d'enyorar les espectaculars sessions parlamentàries en què els grans oradors més o menys buits de substància parlen amb cantúria i amb prosopopeia davant centenars de representants que fan el paper de concurrents a una audició de *divos* en un teatre d'òpera. Però és convenient i és necessari que les assemblees legislatives descabdellin llurs debats dins una sala prou ampla i prou poblada de representants per a aconseguir la solemnitat discreta i l'emoció cordial que són pròpies de les funcions públiques d'un poder de l'Estat. La democràcia vera és el batec del cor popular dins un cos polític que la intel·ligència dirigeix. I aquest batec vital i vivificador és difícilment perceptible en les reunions de poques persones. Més que l'estrèpit i l'agitació de les assemblees tumultuoses, la democràcia ha de témer la conversa a mitja veu en les juntes d'uns quants senyors.

La tradició de les Corts antigues és favorable a les assemblees nombroses: a les Corts catalanes, per exemple, hi tenien seient centenars de persones, per dret propi o per representació. La tradició dels partits d'esquerra els és favorable, també: recordo la campanya que a França féu, en aquest sentit, Camille Pelletan. Una Cambra poc nombrosa perd envergadura i pren un cert aspecte de joguina. Una Cambreta íntima em plau molt menys que una Cambra multitudinària.

Per tot això trobo que el Parlament espanyol està bé amb uns 400 diputats. I trobo, al contrari, que és massa baix el nombre d'uns 85 diputats que l'Estatut de Catalunya assigna al nostre primer Parlament. L'Assemblea de la Mancomunitat, formada per l'aplegament dels diputats de les quatre Diputacions, en tenia 96. El meu parer és que la Constitució interior de Catalunya hauria de fixar en uns 150, almenys, el nombre dels diputats de la Cambra catalana.

A. ROVIRA I VIRGILI

Full de dietari

A propòsit de la Ràdio

Indubtablement, la ràdio no és, a l'hora actual, ni una ombra del que cal que sigui. Les companyies que usdefruiten el servei s'excusaran tot dient-nos que els recursos que obtenen de l'anunci i de les subvencions voluntàries no abasten per a més. Probablement, tenen raó. Admetem que si aquest magnífic òrgan d'educació popular i de plaer estètic no ret cap profit és per culpa de l'Estat, que no ha sabut dotar-lo amb el producte d'un impost. Admetem que si els artistes de tot gènere—però de la millor qualitat!—no troben en la ràdio un suport que els salvi de la crisi que pateixen els espectacles, és perquè l'Estat no ha previst encara la força de la ràdio o perquè la Generalitat encara no se n'ha pogut incautar...

En una paraula, prescindim del passat i fins del present. Girem els ulls a l'esdevenidor—un esdevenidor immediat, immediatíssim, i preparem-nos a rectificar d'una manera rotunda l'orientació seguida fins ara. (Una orientació miop, pueril, cixalada.)

No haurem d'inventar gaire. A Europa hi ha, a hores d'ara, unes quantes nacions que s'han adonat perfectament que la ràdio no ha d'ésserla galleda on van a raure les deixalles de la vida artística, literària i social del país, sinó tot el contrari. La seva prodigiosa difusió li adjudica el públic més enorme que hagi tingut mai cap espectacle i cap concert. No és possible que aquesta colossal palanca estigui abandonada a mans de l'amateurisme innocent o del mercantilisme malèvol... Els catalans, especialment, cal que fem el cap viu en aquesta matèria i que, amb Estatut o sense, cuitem a pendre posicions. No és un afer banal. Potser amb una mica d'empenta ja tindríem un règim de radiodifusió diferent del que tenim. No badem, no badem i no badem.

CARLES SOLDEVILA

La qüestió del ferrocarril Zamora - Orense

Actitud dels obrers de Santiago

Santiago, 28. — A les quatre de la tarda s'ha celebrat l'assemblea obrera per a determinar si procedeix o no continuar la vaga.

Els comissionats que havien estat a Orense donaren compte de les concessions que feia el Govern, però es considerà que era indigne per a Galícia donant lloc a què diversos oradors ataquessin durament al senyor Casares Quiroga i als socialistes considerant-los enemics del ferrocarril.

L'assemblea fou suspesa amb l'acord de facultar a la directiva perquè resolgués sobre la vaga.

La impressió dominant és la de què els obrers acordaran no reintegrar-se al treball en tant el Govern no prometi portar a cap el total acabament del ferrocarril.

A ALEMANYA

Una bomba en un hotel

Berlín, 28. — A Budenveiler, on roman el canceller, ha estat llançada una bomba a la porta d'un hotel, que no és precisament on habita el canceller. La bomba ha causat grans destrosses.

La policia creu que es tracta d'una venjança contra el propietari de l'hotel. N'hi ha que creuen que es tracta de l'acte d'un desequilibrat. — Fabra.

No es tracta d'un atemptat

Berlín, 28. — Manquen de fonament els rumors que circularen ahir segons els quals havia estat objecte d'un atemptat el canceller, senyor Brunning, que es troba a Badenveiler (Selva Negra), on passa les vacances de Pasqua. — Fabra.

—Senyora: miri's bé aquests abonats de la Telefònica,

Es reuneix la Comissió d'Estatuts

Sembla que el dictamen es llegirà al Congrés el dia 8

Madrid, 28. — Aquest matí es reuní la comissió d'estatuts.

Es donà compte d'haver-se rebut l'informe B sobre la qüestió d'Hisenda, que és el fet per la comissió de Catalunya.

L'altre informe que manca es rebrà avui o demà.

Encara no s'han repartit les còpies de l'esmentat informe als vocals de la comissió i per aquesta causa els diputats als quals ens hem dirigit no han pogut dir-nos en quins termes està redactat el dit informe.

Demà es reunirà també la comissió de l'Estatut de Catalunya.

Existeix el propòsit que el dictàmen del projecte d'Estatuts es llegeixi abans del dia 8 a la Cambra.

Els informes A i B de la ponència econòmica de l'Estatut

Madrid, 28. — L'Oficina de la Generalitat de Catalunya a Madrid ha facilitat aquesta nit a la premsa els informes A i B de la ponència econòmica del projecte de l'Estatut de Catalunya, redactats respectivament per la Comissió tècnica nomenada pel Govern de la República i per la Generalitat de Catalunya.

Els dits informes serviran de base perquè la Comissió parlamentària pugui redactar els dictàmens definitius en relació amb el projecte d'Estatut de Catalunya.

En l'informe A, que signen els representants del ministeri d'Hisenda senyors Josep de Lara, Agustí Viñuales i Francesc Cardenas, s'adverteix la Comissió que per a realitzar els treballs s'ha tingut en compte el text del títol quart de l'Estatut.

Els representants del ministeri han tingut cura abans que tot de xifrar l'import de les cessions a la Generalitat, de les contribucions territorials i industrials i altres que marquen l'article 20 del projecte d'Estatut, partint de les dades de la recaptació obtinguda durant l'any 30.

La determinació dels serveis que ha de tenir al seu càrrec la Generalitat de Catalunya i per tant de les despeses que hagi d'atendre s'ha fet partint de l'establert en el capítol 20.

Fa constar com ha estat dificultós el portar a cap la labor encomanada per falta de fixació dels serveis que ha de tenir al seu càrrec l'Estat central i dels que van a càrrec de la Generalitat de Catalunya.

Aquestes dificultats s'augmenten encara per altres factors entre els quals s'han d'enumerar com a principal el relatiu a la inseguretat de les despeses públiques com es demostra per simple examen dels llibres de comptabilitat de Tresoreria.

Fa després l'informe una comparació entre els interessos i les despeses segons el projecte i l'Estatut.

Es consigna després que tant les despeses com els ingressos estan sotmesos a ràpides evolucions i que s'han consignat tan sols a títol indiciari.

Els que subscriuen, afegeix l'informe, lamenten no haver pogut arribar a un acord complet amb els representants de Catalunya per a informar unànimement especialment pel que es refereix a les matèries que es consignen en l'article quart del projecte d'Estatut.

Acabat l'informe exposant la seguretat que s'ha procedit a la seva formació seguint l'únic camí possible per a això atenent a factors reals i positius amb el que esperen haver pogut assolir el màxim rendiment en la missió que els fou confiada.

Acompanyen l'informe A) set estats. En el primer, figuren els ingressos destinats a la Generalitat, segons l'article vint del projecte d'Estatut de Catalunya, i sumen aquells un total de 1.038.636.007'10 pessetes.

El segon es refereix als ingressos acceptats pels articles 22 i 25 del projecte d'Estatut de Catalunya, que sumen la quantitat de 28.392.681'04 pessetes.

L'Estat tercer tracta dels ingressos per serveis generals, segons els articles 19 i 20 del projecte d'Estatut, amb un total de 204.375.429'19 pessetes.

L'estat número 4 tracta dels serveis la legislació i execució dels quals correspon a Catalunya i sumen la quantitat de 47.868.349'87 pessetes.

L'estat número 5 es refereix als serveis la legislació dels quals correspon al poder de la República i l'execució a la Generalitat segons un total de 20.758.245'34 pessetes.

L'estat número 6 tracta dels serveis indefinits, que sumen 1.492'279 pessetes 99 cèntims.

L'estat número 7 tracta dels serveis generals segons l'article 10 del projecte d'Estatut, amb un total de 1190.220.308'61 pessetes.

Per altres serveis es consigna la quantitat de 1.087.655.955'45 pessetes i dóna un total de 2.077.729.177'67 pessetes.

L'informe B) el signen els representants catalans En Rafael Campalans, En Pere Coromines i En Guillem Virgili.

Els dits senyors fan constar que el seu treball l'han realitzat conjuntament amb els companys d'Hisenda, i que arribaren a conclusions en comú en gran part.

Hi ha, no obstant, alguns punts de divergència, i un d'ells està en la distinta agrupació de conceptes i resultats, especialment en els estats tercer i setè.

Consideren els signants que davant tot procedeix determinar la forma i proporcionalitat de les despeses i ingressos de l'Estat.

Entenen que la determinació de la part d'ingressos corresponent a la Generalitat podia determinar-se en una forma abans d'aprovar-se la Constitució, però no pot fer-se d'igual manera que una vegada aprovada aquella, ja que en el seu article 18 es consigna concretament que les regions que es regeixen per estatut no podran establir nous tributs ni recarregar els existents.

De mantenir-se ferma aquesta disposició constitucional, no hi haurà possibilitat que la Generalitat de Catalunya no solament pugui atendre els serveis compresos en l'article tretze de l'Estatut, sinó que tampoc no podrà fer front a les despeses derivades de l'aplicació de l'article 11 d'aquest, així com tots els altres que ha d'atendre, i als serveis que incidentalment se li confereixin.

Tenint en compte la proporcionalitat de les despeses que atén Catalunya, es veu tot seguit l'estat d'inferioritat en què es troba en allò que es refereix als serveis que rep de l'Estat i que la Generalitat haurà d'atendre després com a serveis propis.

Explica després el mètode seguit per determinar els tants per cent corresponents a cada partida, a fi que les xifres trobades responguin a una realitat.

Prenent per una part el tipus de consignació dels pressupostos de l'Estat en allò que afecta als serveis que passarien a l'acció de la Generalitat, s'ha vist que sumen un total de 51.944'426 pessetes.

Tenint en compte a més que Catalunya constitueix l'onze per cent de població total d'Espanya, la part proporcional d'aquella quantitat representen 5.771.604 pessetes, que és el que ha de concedir-se a la Generalitat perquè empli per la seva part el buit que en aquest sentit hauria de produir-se i a fi de poder contribuir en una quantitat proporcional en el que podríem anomenar despeses generals dels serveis de què es tracta.

Segons el promedi resultants dels anys 27 a 30, Catalunya ha contribuït amb la següent proporcionalitat a aixecar les càrregues de l'Estat:

Amb el 11.32 per cent en la contribució territorial.

Amb el 20.15 per cent en la contribució industrial.

Amb el 22.12 per cent en utilitats.

Amb el 18.93 per cent amb drets reals.

Amb el 20.50 per cent per timbre.

Amb el 30.23 per cent per illuminat.

No sembla, doncs, excessiu que quan es contribueix a aixecar les càrregues de l'Estat en aquesta proporció, es pretè assegurar l'11 per cent del total dels serveis de l'Estat, i el representant el major contribuent se li apliqui un règim d'igualtat.

Opinen els firmants que la proposta de despeses que es transmeten a la Generalitat, ha d'ésser compensada en altres partides.

Acaba dient que les dades estadístiques que consignen foren preses dels llibres de la intervenció de l'Estat, que els han estat oberts amb la màxima facilitat, i que han trobat també les majors facilitats per a superar les deficiències inevitables de tota estadística.

Acompanyen l'informe nou quadros. El primer es refereix als ingressos que es traspassen a la Generalitat i que sumen un valor de 134.242.410'72 ptes. El segon es refereix a les deduccions per participació: 14.836.255'60 ptes. El quadro 3.er es refereix als ingressos que es recapten per timbre a les quatre provincies catalanes i que sumen pessetes 75.908.709'43. El 4.rt tracta dels ingressos que es recapten per Utilitats, que donen per a les quatre provincies catalanes una suma de 79.497.556'56 pt. El quadro 5.è es refereix als ingressos no consignats en els quadros anteriors, que sumen un promedi de 19.707.964'35 pessetes. El sisè, despeses pagades a Catalunya per serveis de l'Estat, que donen un promedi de 92.089.288'16 pts. El setè es refereix a la diferència entre els ingressos i les despeses. Els ingressos donen 119.306.110'12 ptes i les despeses: 92.809.888 ptes. La diferència és, doncs: 27.316.821'93. El vuitè estableix la comparació entre les despeses estatutàries i no estatutàries. Les despeses no estatutàries pugen pessetes 2.631.049.226'50. El pressupost total, sense obligacions de ferrocarrils, de pessetes 4.160.662.278'05. La resta per a despeses estatutàries: 1.538.613.052'45 pessetes. El quadro novè consigna la participació per a Catalunya de la consignació per atendre les despeses d'ordre general. Les despeses sense participació pugen 52.469.127 ptes., i la quantitat per a completar l'11 per 100 arriba a 21.597.884 pessetes.

Ni l'apoteosi ens commou

Tots plegats, sota les influències de la catequística americana, hem arribat a professar una fe absoluta en la propaganda. Amb propaganda ens ha semblat que tots els objectius eren assolibles. ¿La gent no compra tal article? Feu propaganda i el comprarà. ¿El públic no omple tal teatre? Feu propaganda i l'omplirà. Un llibre no té venda? Feu propaganda i es vendrà. ¿Un metge no té clients? Amb propaganda l'aniran a trobar a corrua feta, com al doctor Asuero. ¿La Protectora de l'Ensenyança Catalana no té socis? Cop de propaganda i la seva llista assolirà xifres fantàstiques... I així en totes les coses i en tots els rams.

Però, amb la desinflació general dels mitus transatlàntics, aquesta fe en la propaganda i fins en el "bluff" que és la seva apoteosi, ha perdut força graus. Cada dia topem amb un exemple de la ineficàcia de les propagandes que un parell d'anys enrera haurien semblat d'una eficàcia més directa i més irresistible. ¿Es que la gent s'hi ha avessat i ja ni veu els anuncis visuals ni sent els reclams sonors? ¿Es que tot i sentir-los, un gran cansament físic i moral la torna immune a totes les temptacions? ¿Es que la penúria econòmica s'interposa com una reixa entre els desigs que provoca la propaganda i els objectes cobejats?

D'esma carregarem les culpes a la darrera d'aquestes tres hipòtesis. Però temo que de més a més de la crisi de les butxaques intervé una crisi dels esperits que en part n'és causa.

El fet innegable és que la propaganda, àdhuc a dosis formidables (com per a cavalls), no fa efecte.

Mireu que el centenari de Goethe va ésser celebrat a Barcelona amb una intensitat notable. Enfora dels països germànics, poques seran les ciutats que hagin retut un homenatge tan copiós a l'autor de "Faust". Tots els diaris han omplert planes senceres amb biografies, bibliografies i iconografies.

Com a propaganda d'un nom i d'una obra, quan s'ha fet tant? El nom de "Werther" ha ésser repetit centenars de vegades; el de "Hermann i Dorotea", el de les "Converses" amb Eckermann, el de les obres traduides per Maragall, varen passar i repassar, com infatigables comparses, per davant els ulls de milers de lectors. Semblava natural que aquest magnífic desplegament de títols i de comentaris desvetllés la curiositat del públic i que les llibreries i els quioscos notessin d'una manera efectiva que era l'aniversari de la mort d'un geni.

Semblava natural... Doncs bé: vaig tenir ocasió, l'endemà de l'aniversari, de parlar amb alguns llibreters i amb alguns quioscaires. Tots van donar-me tristes impressions. No és que, en absolut, l'apoteòsica commemoració hagués estat ineficaç per a llurs respectables interessos. No. Però, en conjunt, els testimonis del desvetllament d'un interès de lectures eren tan prims, tan vacillants, tan miserables! L'un havia venut cinc "Werthers"; l'altre, un "Hermann i Dorotea"; l'altre, el volum de les traduccions goethianes fetes per Maragall; l'altre, la biografia escrita per Ludwig... Total: res.

Objectareu que Goethe fa cent anys que és mort i que el públic, ordinàriament, es malfia dels autors que no són contemporanis o quasi contemporanis. Objectareu que les dotzenes de persones que podien sentir la pruïja de fullejar les obres del Conseller del Duc de Weimar no han esperat el xim-xim del centenari de la mort per fer-ho... Podeu objectar moltes coses, però dins la teoria psicològica que tots plegats hem admès, l'enorme desproporció entre la propaganda i la seva repercussió en les llibreries, representa un cataclisme. Acusa amb plasticitat colpidora el grau d'insensibilitat espiritual en què hem caigut o del qual no hem sortit mai, a desgrat de certs focs d'encenalls tan breus com lluminosos.

MYSELF

EL RAPTE DEL FILL DE LINDBERGH

S'assegura que el reverend Dolsonpeacock ha vist el fill de Lindbergh i que és possible que no trigui gaire a ésser lliurat als seus pares

La nova pista a Norfolk, que sembla la veritable

Norfolk, 28. — Per primera vegada, després de molts dies, l'esperança regnava dissabte a la tarda a Hopewell, i hom declarava tenir importants raons per a esperar que l'infant Lindbergh seria retornat als seus pares dins el termini de vint-i-quatre hores.

Indubtablement moltes vegades s'han tingut esperances semblants, que aviat ere nsegu ides de la decepció, però aquesta vegada, el fet que les negociacions empreses hagin estat revelades al públic des de fa tres dies — i oficiosament duren des de fa quinze dies — permet de concedir-los algun crèdit.

Es tracta dels tres habitants de Norfolk que van declarar l'altre dia haver entrat en relació amb els segrestadors de l'infant.

Confirmant les seves manifestacions, un detectiu de Norfolk encarregat especialment de l'assumpte Lindbergh, ha declarat que la restitució de l'infant no era sinó una qüestió d'hores. Hom ha trobat a la fi una pista seriosa.

En efecte, els tres intermediaris esmentats, a saber, l'industrial que havia prosseguit les negociacions en companyia del degà D... i del contraalmirall B..., ha marxat en un vaixell. Hom declarà que anaven a cercar els segrestadors, o almenys les persones de confiança a les quals aquests han encarregat les negociacions.

Han rebut novament la confirmació que l'infant era guardat en un yacht a la badia de Chelsapeake. S'ha sabut per altra banda, i això afegeix importància al viatge de Curtis, que un home que comanda una banda de corredors de rom, era a Norfolk, així que l'industrial entrà per primera vegada en relació amb l'emissari dels segrestadors.

Aquestes negociacions havien pogut ésser voltades durant quinze dies del més absolut secret, i resultà una gran sorpresa per a aquells que les portaven quan esdevingueren públiques. Mentrestant, la policia segueix buscant activament Enric Fleisher, el cap de la banda morada de Détroit; contràriament refusa els comentaris sobre l'afer de Norfolk.

El reverend Dolsonpeacock ha vist l'infant

Horfolk (EE. UU.), 28. — El reverend Dolsonpeacock, que obra per compte del coronel Lindbergh, sembla que no solament ha entrat en relació amb els segrestadors del nen, sinó que àdhuc l'ha vist.

L'interessat s'ha negat en absolut a fer manifestacions de cap mena, encara que ha dit que és possible que el nen sigui tornat aquesta mateixa setmana als seus pares. — Fabra.

La Srta. Campoamor i el senyor Estelrich

Aniran a Ginebra

Es reuní el grup parlamentari espanyol de la Unió Interparlamentària.

Aquesta reunió fou presidida pel senyor Besteiro i s'acordà que la senyoreta Campoamor i el diputat senyor Estelrich surtin cap a Ginebra aquesta nit, per tal d'assistir al Congrés que se celebrarà a la dita capital.

A ANGLATERRA

Un nou invent de La Cierva

Londres, 28. — El redactor d'aeronàutica del "Daily Herald" diu que l'inventor espanyol senyor La Cierva ha inventat un avió capaç de desenbdellar una velocitat de 300 a 400 milles per hora i que pràcticament no pot caure.

Afegeix que ja s'han efectuat proves amb un model especial, a Halamble Hants, i que han donat bon resultat. — Fabra.

El partit laborista independent

Londres, 28. — En la conferència del partit laborista independent que se celebra a Blackpool ha adoptat per 250 vots contra 53 una resolució establint que el grup continuï afiliat al partit laborista nacional, sota diverses condicions que seran discutides més tard. — Fabra.

"...'L'Opinió", órgano de la "Esquerra Republicana de Catalunya", periódico gubernamental, más o menos conformista y conformado con el horriblemente mutilado proyecto de Estatuto, del cual decían no consentirían se le tocase ni una sola palabra o se le suprimiera una sola cláusula"

(De l'editorial de "Solidaridad Obrera")

Revista de premsa

UNA ENQUESTA SOBRE EL VOT FEMENI I LA R. P.

El setmanari "Virtelló", de Girona, ha obert una enquesta sobre els punts esmentats en l'epígraf.

Les preguntes formulades per "Virtelló" són les següents:

1.—¿QUINA INFLUENCIA CREIEU EXERCIRA EL VOT DE LA DONA CATALANA EN ELS RESULTATS ELECTORALS? ¿A GIRONA I A LES SEVES COMARQUES, EN ESPECIAL, EN QUINES DIRECTRIUS CREIEU ES MANIFESTARA? ¿SOU PARTIDARI DE LA REPRESENTACIO PROPORCIONAL?—El governador de Girona, senyor Claudi Ametlla, ha donat les respostes que reproduïm:

I.—No sóc un entusiasta del vot femení, dit sigui sense voler que se'm titlli de poc galant. Les raons que tinc per a no sentir aquest entusiasme no van contra la galanteria, ans al contrari.

Això fa que no hagi pensat massa en les conseqüències que al nostre país tindrà el vot femení.

Em decanto a creure que, en general, no afectarà gran cosa els resultats electorals, llevat del natural augment de sufragis.

II.—Localitzant el cas a Girona, no puc dir gran cosa diferent del que deixo apuntat en parlar de Catalunya en general.

A Girona, on la família és una institució amb tota la flaira tradicional, és lícit de creure que el vot femení no influirà de manera forta en els resultats de les votacions. Home sembla autoritzat a creure que la muller votarà com el marit, la filla com el pare i la germana com el germà.

De totes maneres no em sembla que el vot femení a les comarques de Girona hagi d'afavorir, avui per avui, solucions de pronunciat esquerrisme i menys d'extremisme de la mà esquerra.

III.—Sóc decididament partidari de la representació proporcional.

Aquest sistema electoral em sembla el més just. Però en la situació que es plantejarà a Catalunya en les primeres eleccions a la Generalitat, crec que aquest sistema o un de semblant, és l'únic possible, si no es vol inferir un greu dany a Catalunya.

Mal, en efecte, necessitarà el nostre país que l'obra de la seva interna constitució, de la seva creació, pogués dir, sigui realitzada per la totalitat de Catalunya, és a dir, per una representació en què hi siguin tots els sectors d'opinió.

El sistema majoritari pot significar lliurar la pàtria a un sol partit i em sembla que l'experiència feta ja ha demostrat el perill d'aquesta política unilateral i exclusivista. De més a més, a la nostra terra hi ha actualment, per conseqüència del trasbals del canvi de règim, nombrosos sectors diferenciats i no sembla aventurat profetitzar encara el naixement d'altres, amb la possible creació de nous partits. No crec un mal, si no tot el contrari, aquesta matisació en aquest moment. Serà després al Parlament de Catalunya on d'aquest fraccionament se'n formarà la majoria coincident, damunt la qual podrà actuar el Govern de Catalunya, i haurà d'ésser allí on les grans concentracions o els partits futurs de Catalunya, es formaran. I perquè aquesta obra sigui possible, amb aquest esperit d'integritat, cal la representació proporcional o un sistema equivalent."

L'Estatut i els homes que han d'interpretar-lo

La "Veu de Catalunya" dedica el seu editorial a comentar la tàctica del no fer res adoptada per l'Esquerra i al perill que el poble català sofreixi una altra desil·lusió si se li fa creure que l'Estatut ho ha de resoldre automàticament tots els nostres mals. Diu "La Veu":

"Els automatismes impossibles.—El senyor Macià sembla que no s'hagi donat encara de la greu responsabilitat que contreu repetint, sempre que pot, als tòpics habituals als restants homes de l'Esquerra. A cada moment insisteix en aquell tòpic segons el qual la implantació de l'Estatut, com una màgia de panacea, resoldrà automàticament tots els problemes que la realitat social i política manté plantejats a Catalunya.

Només un radical primitivisme podia podia haver-lo dut a formular sinceramente una afirmació tan extraviada com aquesta. L'Estat serà, més o menys complet, un mer instrument per a la nostra organització. No serà el que el poble de Catalunya volia, perquè la mateixa inaptesa política dels homes de l'Esquerra s'ha encarregat de frustrar per endavant algunes de les reivindicacions que amb més il·lusió eren somniades en el referèndum de l'any passat. Però, com sigui, l'Estatut que vingui—si és que les constants equivocacions de l'Esquerra no ho aconseguiexen impedir—no passarà de representar un mitjà que doni una mica de camí a les determinacions de Catalunya, un règim dins del qual el nostre poble, amb plena responsabilitat, es podrà fer la seva sort. L'Estatut no ens resoldrà, ell tot sol, cap dels nostres problemes, que seguiran encomanats a la capacitat política dels nostres governants. I això el senyor Macià ho hauria de saber, i no s'hauria de complaure a distingir-ho parlant d'"automatismes" i de panacees.

L'eficàcia de la nostra autonomia dependrà del contingut polític que els catalans li sàpiguen donar. Si aquest contingut fos el que caracteritza les orientacions i el programa de l'Esquerra, els problemes continuarien sense resoldre, fatalment. Poden estar convençuts, els homes de l'Esquerra, que l'advenidment de l'Estatut no augmentarà en el més mínim llur capacitat per a la política i el govern. El que farà, sens dubte, l'advenidment de l'Estatut, és posar en evidència la gratuïtat demagògica i antipatriòtica de llurs afirmacions d'ara. I podria, aquesta, produir al poble, si el bon seny dels catalans no ho impedeix, una decepció força perjudicial al mateix règim d'autonomia que s'acabi d'implantar.

Deixar les coses que calgui resoldre amb urgència per "a quan vingui l'Estatut", és declarar-se "a priori" inepte per a l'Estatut. Es confessar per endavant la manca de preparació per a articular dignament el sistema d'institucions catalanes que amb l'Estatut entraran dintre l'òrbita de la nostra pròpia determinació, de la nostra llibertat. I pitjor que tot, encara, és prometre "automatismes" impossibles, contraris a tot criteri polític i a la serietat de tot governant."

LA POLITICA A LES COMARQUES

A LLEIDA

HOMENATGE A LA MEMORIA D'ALFRED PERENYA

Diumenge tingué lloc a Lleida l'acte solemne de destapar una placa que dóna el nom d'Alfred Perenya, fill illustre de Lleida i ferm lluitador catalanista i republicà, a un carrer de l'Eixample de l'esmentada ciutat.

A les onze del matí es reuniren les autoritats, invitats, representacions d'entitats i corporacions al Palau de la Comissaria de la Generalitat de Catalunya. Després la comitiva s'adreçà a l'Escola del Treball, on hi ha incrustades en un dels seus murs les dues lloses destinades a recordar l'il·lustre lleidatà Alfred Perenya i Reixach.

A l'esmentat edifici s'havia congregat un públic nombrós. L'alcalde, senyor Estadella, en adreçar-se on hi havia la placa, parlà ls concurrents, i féu l'elogi de l'homentjat. Seguidament va destapar les dues plaques entre els aplaudiments del públic que assistia a l'homenatge.

A la placa es llegeix la inscripció següent:

"Alfred Perenya, una glòria de la democràcia lleidatana prematurament perduda. 1881-1930."

Aquesta placa ha estat costejada pels seus amics i correligionaris.

Al costat d'aquesta placa n'hi ha una altra, per la qual es dóna el nom d'Alfred Perenya al carrer.

La comitiva i invitats marxaren seguidament a visitar l'Escola del Treball.

A la tarda, a les quatre, va efectuar-se una visita collectiva al cementiri civil, on tots els presents restaren davant el lloc on reposen les despulles de Perenya, i hi dipositaren ramells de flors.

Adreçà la paraula als assistents, el diputat a Corts per Lleida senyor Humbert Torres, cunyat del finat, el qual pronuncià un sentit parlament.

DIPUTATS DE LA "ALIANZA DE IZQUIERDAS"

Diumenge van arribar a la nostra ciutat els diputats a Corts de l'Aliança d'Esquerres, Srs. Sediles, Jiménez i Soriano, que vénen a Catalunya, per tal de prendre part en diversos actes de propaganda.

Ahir van sortir cap a Reus,

POLITICA

Després de la suspensió del míting catalanista de Montjuïc

Els d'Estat Català improvisen allí mateix un acte de protesta. – El míting tindrà lloc diumenge que ve. – Un detingut i una multa de 500 pessetes. Estat Català interromp violentament un acte de l'Esquerra Republicana al districte V. – Una nota de "La Falç" i una nota d'Estat Català

Tal com dèiem en la nostra edició de diumenge, la suspensió del míting d'Estat Català per part de les autoritats produí un fort descontentament entre els addictes a aquell organisme. El míting ja estava autoritzat; el Palau de Projeccions els havia estat cedit pel Municipi; però l'acte fou suspès a darrera hora sota el pretext que els prospectes repartits parlaven d'un acte "d'orientació revolucionària".

En els medis catalanistes d'esquerra hi havia una gran agitació, i hom arribà a parlar insistentment de celebrar el míting fos com fos, amb permís o sense, als lloc i hora anunciats.

Diumenge, de bon matí, hom començà a notar l'afluència de públic pels voltants del Palau de Projeccions, tot i que les precaucions adoptades per les autoritats governatives eren extraordinàries. A l'hora aproximada de començar el míting hi havia una concurrència regular, en la qual predominaven elements d'Estat Català que no s'estaven pas de proclamar en veu alta la indignació que sentien.

La força pública, naturalment, impedí la celebració de l'acte i invità el públic congregat a dissoldre's en veure com creixien els grups. Un dels reunits s'adreçà als concurrents en termes de gran violència, atacant totes les autoritats per la suspensió de l'acte i per la repressió anticatalanista que — digué — realitzen. Afirmà que estan disposats a impedir tots els mítings que vulgui fer l'Esquerra Republicana. Va anunciar que farien el míting diumenge vinent.

* * *

El senyor Alfons Boix i Gual ha visitat la nostra redacció i ens ha fet el següent relat:

Diumenge al matí, ignorant que estava suspès el míting catalanista, anà a Montjuic per tal d'assistir-hi. Es totalment estrany a Estat Català i els seus homes, no ha intervingut mai en política, per bé que sempre ha estat catalanista, i no es dirigia al Palau de Projeccions sinó com a simple espectador curiós. Va trobar-se amb la guàrdia d'assalt que dissolia la gent aplegada i la feia marxar dels jardins. Sorprès per una ordre irritada d'un oficial, li va fer una observació en forma correcta. L'altre s'ho prengué com una resistència i el va detenir. El senyor Boix ha estat des de llavors als calabossos del soterrani de la Direcció de Policia i li fou exigit que pagués 500 pessetes de multa per a ésser alliberat, o en cas contrari passar a la presó. Si no la pagava — diu que li van dir — abans de les tres de la tarda d'ahir, aniria en el cotxe cellular que surt a aquella hora. La família del detingut féu efectiva la multa en paper de pagaments de l'Estat — els rebuts ens han estat mostrats pel senyor Boix — i aquest fou posat en llibertat sense ni tan sols haver-li estat notificada la sanció en forma reglamentària. La intervenció a favor del detingut d'algunes ciutadans respectables no tingué cap eficàcia.

Fins aquí la relació del senyor Boix. Si les coses han anat tal com explica, evidentment la sanció és inadequada i l'autoritat policíaca s'ha excedit. En aquest cas, LA PUBLICITAT no podria deixar de formular la seva protesta, respectuosament enèrgica, davant de qui pertoqués, puix que els ciutadans de la Catalunya republicana han d'estar a cobert de sancions injustes.

* * *

Seguint el propòsit expressat públicament per l'orador que parlà en nom d'Estat Català a la multitud congregada a Montjuic, diumenge al matí mateix fou pertorbat un acte de l'Esquerra Republicana pels elements catalanistes radicals. Estava anunciada la inauguració del Centre i Joventut d'Esquerra Republicana de Catalunya del Districte V, situat al carrer de Sant Ramon. A l'hora de començar, la sala era plena de gom a gom, però la major part eren membres d'Estat Català, que anaven essent reforçats pels seus companys que venien de Montjuic. Hom preveié des dels primers moments un gran aldarull.

En efecte: l'avalot no es féu esperar. Prenent per pretext que els oradors es retardaven — l'acte estava anunciat per a les onze i a tres quarts de dotze encara havia de començar —, alguns elements del públic donaren diversos crits de protesta per la manca de puntualitat. Tot seguit hi hagué qui invità a què es formés d'entre el públic un equip d'oradors que pareixia a ocupar la tribuna i substituissin els que havien de venir. "Sí, però, que sigui un míting d'Estat Català!", cridaren d'altres.

L'avalot s'anà generalitzant, repetint els crits de "Visca Catalunya lliure!", "A baix els enxufistes!", "Visca Estat Català!", i d'altres per l'estil. Els visques i els morts eren alternats amb els aplaudiments, i durant més d'un d'un quart els elements contraris al partit del Centre dominaren la situació.

En aquest estat de coses arribaren alguns dels oradors anunciats.

El diputat i regidor senyor Aragai intentà dominar el tumult, recomanant serenitat i atenció. Era impossible entendre'l. Els visques i morts no cessaren, fins que un dels del públic digué: "No hem vingut a pertorbar l'acte; no som pertorbadors per sistema. Hem vingut per a protestar que a nosaltres, als elements d'Estat Català, se'ns prohibeixin els mítings, i vosaltres, els homes d'Esquerra Republicana, no protesteu ni feu res per evitar-ho. La responsabilitat és tan vostra, dels diputats, com dels homes que són al Govern de la Generalitat. Protestem que mentre celebreu actes de propaganda vosaltres i els tradicionalistes, enemics declarats de la República, a nosaltres se'ns privi aquest dret. Això no és Democràcia...!" Una formidable ovació acollí les paraules de l'orador improvisat.

Inútil que els diputats Aragai i Dencàs fessin tots els possibles per fer-se entendre. Els visques a Catalunya independent, a Estat Català, i els morts als traïdors se succeïen, alternats amb grans aplaudiments.

El senyor Aragai invità el que es distingia més d'entre els que protestaven i el féu pujar a la tarima presidencial pregant-li que recomanés atenció als concurrents.

Efectivament, l'Audit se situà al lloc presidencial i recomanà amb gestos un moment d'atenció. Fet el silenci, el senyor Aragai digué que no era just que s'acusés Esquerra Republicana de la suspensió del míting d'Estat Català, car no governava en aquest aspecte. Ell mateix era el primer sorprès, car, confessà, ni en sabia res... Fou interromput novament i no pogué continuar.

Aleshores, l'individu que havia pasat a ocupar el lloc dels oradors, des de la tribuna, pronuncià les següents paraules: "Tot el que ens anem a dir, ja ho sabem. Hem vingut a protestar d'un fet. A desgrat de tot el que diguin, en sou responsables en part...". Alguns del públic, amb el desig d'ajudar l'orador espontani, l'interrompien i provocaven sorolloses protestes dels uns o mostres d'aprovació dels altres.

En aquest moment, i com sigui que les discussions anaven prenent un caràcter amenaçador, el delegat governatiu s'esforçà a fer sentir la seva veu i dir que, si no es donava l'acte per suspès, anava a avisar els guàrdies d'assalt per tal que desallotgessin el local.

Encara una nova reproducció de les discussions, dels crits, baralles i algunes veus que deien: "Tothom al carrer", "A fora! Deixeu que es quedin sols!" "Per dignitat, no podem quedar-nos així", "Visca Estat Català", etc. Com que entre els que aconsellaven retirar-se en senyal de protesta hi havia els que més s'havien distingit en l'avalot i els crits contra l'Esquerra Republicana, darrera d'ells sortiren els que, indubtablement, havien anat a moure bregа i que es deien pertanyents a Estat Català.

Això féu que els assistents quedessin reduïts a una meitat, però que la cosa restés tranquilla i el míting es pogués celebrar.

Parlaren els senyors Lluís Alemany, Amadeu Aragai, Armengol del Llano, Joan Tauler i la senyoreta Bargalló.

Com que en el seu discurs el senyor Aragai contestà els crits que concretaven la protesta dels que originaren l'escàndol que acabem de ressenyar, en transcrivim alguns conceptes:

"No és just ni és honest — digué — fer càrrecs a l'Esquerra Republicana per la suspensió d'un míting. L'Esquerra Republicana no governa en aquest aspecte. Els elements de representació popular, com ara nosaltres els diputats, no som consultats per a prendre determinades mesures de govern. Perquè els primers sorpresos som nosaltres, constituïx un greuge l'acusar-nos d'haver intervingut en la disposició que ha determinat la suspensió."

Referint-se a les deportacions, digué que per a jutjar la conducta dels uns i dels altres calia tenir en compte la greu responsabilitat que pesava damunt dels homes que formen part del Parlament. "Perquè els homes de l'Esquerra Republicana sentim la importància del moment present, no podem protestar de coses que en altres circumstàncies imposen una protesta.

Oposar-se a les deportacions era anar contra la consolidació, contra la salvació de la República, car amb aquella mesura governativa es punia — tret d'algunes excepcions — un intent de pertorbació, una provatura d'enderrocament del règim de llibertat i de democràcia imposat per la voluntat del poble el 14 d'abril."

Era negar al Govern — seguí dient — la confiança que li calia per a aplicar en aquell moment de perill la llei de defensa de la República.

A favor d'aquesta llei circumstancial, d'excepció, com la que ha calgut adoptar en totes les novès Repúbliques europees, es pronuncià la majoria del Parlament."

El senyor Dencàs digué que davant les envestides de tots els partits estava disposat a admetre la controvèrsia, la polèmica i, fins i tot, la lluita, fos en el terreny que fos. A imposar, si així se'ls plantejava, per la força la pròpia ideologia. Però que deplorava molt, sentia en el més pregon de l'ànima, que aquesta lluita fos plantejada per germans, per homes afins en un mateix ideal, per homes d'Estat Català. Es dirigí a aquest demanant-los que continguessin llurs impaciències, llurs inoportunes exigències. Afirmà que cal esperar que l'obra de la República s'acompleixi totalment, car ell, en nom de les Joventuts d'Esquerra Republicana de Catalunya, no vacil·la a emplaçar, per si això no es fes, tots els que ara volen empényer inoportunament, a què estiguin disposats a fer tots els esforços que calguin en bé de Catalunya en el moment decisiu. A què, si fracassava l'Estatut a les Corts d'Espanya, tots aquests que ara criden i gesticulen ocupin els llocs més perillosos. Ell emplaçava els germans d'Estat Català a posar-se, si aquell moment arriba, al costat d'on siguin els homes de la Joventut d'Esquerra Republicana.

Aquest orador fou molt aplaudit.

La resta de l'acte transcorregué, doncs, amb tota normalitat.

Per tal de festejar la inauguració de les tasques polítiques del nou Centre, fou servit un vermut.

* * *

Sabem que Estat Català ha circulat una nota sobre la suspensió del míting, la qual nota no ha arribat per ara a les nostres mans.

Per la seva banda, la Joventut d'Esquerra Republicana de Catalunya "La Falç" ha publicat una altra nota que diu:

"Havent estat insidiosament barrejat el nom del senyor Macià en la suspensió del míting organitzat per elements d'Estat Català, "La Falç", que té l'alt honor de seguir el gulatge del President de Catalunya, afirma que do cap de les maneres no ha intervingut aquest en l'afer esmentat."

La versió a què es refereix la nota de "La Falç" és una que circulava en els medis catalanistes radicals, segons la qual el governador havia suspès el míting degut a una indicació personal del President de la Generalitat.

Motor Palace, S. A.

FRANCESC AUDENIS

Muntaner, 185 Telèfon 74656

Unics tallers autoritzats oficialment i especialitzats en la reparació de

WHIPPET - WILLYS - WILLYS-KNIGHT - STUTZ HUDSON - ESSEX - ROSENGART - HANOMAG - LATIL DIAMOND

Agència de Vendes: CORSEGA, 302-304

PARTIT CATALANISTA REPUBLICA

NOVES DELEGACIONS DEL PARTIT CATALANISTA REPUBLICA

El Centre Català d'Igualada està descabdellant a l'esmentada vila i pobles comarcals una activa tasca d'organització i propaganda. Gràcies a ella, s'han constituït nuclis adherits al P. C. R., a Jorba i Prats de Rei, i molt aviat quedaran formades Delegacions a Copons, Calaf, Torre de Claramunt i Vallbona.

A l'objecte d'intensificar i completar aquesta tasca d'organització i, ensems, prendre acords relacionats amb les activitats del Partit a Igualada i comarca, el Centre Català prepara una Assemblea de Delegacions per al vinent dia 14 d'abril, coincidint amb la qual se celebrarà un important acte públic en el qual prendran part destacades personalitats del partit.

JOSEP PUNYET — A — MONISTROL DE MONTSERRAT

Abans d'ahir, diumenge, tingué lloc al Casal Català Republicà, de Monistrol de Montserrat, la conferència inaugural de les tasques d'aquella Associació, que sota el tema "Orientacions del Casal Català Republicà" havia de descabdellar En Josep Punyet i Rosich.

Presentà l'orador el president de la Secció de Cultura, el qual digué que l'acte era el començament d'una série de propaganda patriòtica i cultural.

Seguidament En Josep Punyet féu ús de la paraula, explicant quina era la missió en els moments actuals de les societats polítiques. Combaté l'abstencionisme polític, dient que era un crim de lesa pàtria, en aquests moments de gran responsabilitat, abstenir-se de collaborar en l'obra de governament, perquè com a ciutadans tots tenen el deure de prestar el seu ajut a les tasques de govern. Parlà del que han de fer les entitats en l'aspecte cultural, i digué que amb el treball de combatre l'analfabetisme i manca d'instrucció, ha d'educar-se el poble políticament perquè no trobin ambient determinades campanyes extremistes, iniciades i mantingudes per irresponsables, les utopies dels quals no resisteixen el més lleuger examen lògic.

Digué que ensems que aquesta tasca, cal també que les associacions polítiques han de preocupar-se del problema de la cultura física, perquè al mateix temps que els ciutadans de demà estiguin dotats d'una gran espiritualitat, siguin forts físicament.

En l'aspecte polític, digué que siguin les que siguin les idees d'un partit, cal que es preocupin de desvetllar l'entusiasme patriòtic del nostre poble, la qual missió considera la més excelsa i la més important de totes.

Parlà de l'Estatut explicant el seu abast i dient que cal confiar en què serà aprovat, i aleshores podrem regir-nos per nosaltres mateixos.

Explica el que és la Constitució com una obra de transigència de totes les representacions polítiques d'Espanya, dient que, malgrat de no ésser a gust de tothom, no es pot ésser revisionista pels perills que representaria una revisió en aquests moments, i perquè hi ha garantides un mínimum de llibertats individuals i collectives, deixant el camí obert a totes les aspiracions.

Diu que cal actuar governamentalment, en forma liberal i democràtica, perquè és l'única forma que pugui obtenir-se un progrés general i una obra positiva en benefici de tots.

El bon nombre d'assistents a l'acte que havien escoltat amb molt d'interès les paraules del conferenciant, en finalitzar l'acte va aplaudir-lo llargament.

CONFERENCIA A LA JOVENTUT CATALANISTA REPUBLICANA

Demà, dimecres, dia 30, a les vuit del vespre, Miquel Gil i Pallejà donarà una interessant conferència a l'estatge d'Acció Catalana Republicana (Corts Catalanes, 580, pral.) sobre el tema "El nacionalisme de Prat de la Riba".

Aquesta conferència inaugura el cicle que organitza la Joventut Catalanista Republicana de Barcelona, a càrrec exclusivament dels seus socis.

L'ACTE DE LA JOVENTUT CATALANISTA REPUBLICANA A GRACIA

A l'acte de propaganda nacionalista que organitza la Joventut Catalanista Republicana de Barcelona per al divendres vinent, dia 1 d'abril, a les deu del vespre, hi prendran part els següents oradors: Antoni Muntanyola, Herminia Ramon, Lluís Ballera, Miquel Gil i Joaquim Casamitjana.

Aquest acte tindrà lloc a l'Ateneu Graciene d'Acció Catalana, Rambla del Prat, 2, pral.

La conferència del Director general de Comerç sobre "La política econòmica de la República" serà radiada

Per a aquest vespre, a dos quarts de vuit, está anunciada a l'estatge del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria la conferència que donarà el diputat català i director general de Comerç, senyor Carles Pi i Sunyer. Tractarà un tema de palpitant actualitat: "La política econòmica de la República".

L'acte serà públic i començarà puntualment a l'hora esmentada.

Degut al gran interès que ha despertat el tema anuncia la conferència del senyor Pi i Sunyer será retransmesa per ràdio, a càrrec de l'emissora Radio Barcelona.

Homenatge a l'alcalde de Jaca

L'Ajuntament de Blanes, en sessió del dia 3 d'octubre proppassat va prendre l'acord de nomenar alcalde honorari de l'esmentada vila, el ciutadà Pius Díaz, que quan el moviment revolucionari de desembre, dirigit per Fermí Galan, fou proclamat alcalde de Jaca.

Per tal de complimentar aquest acord, ahir tingueren lloc a Blanes diversos actes am bassistència de nombroses personalitats, ultra el propi Sr. Pius Díaz.

D'INTERES PER ALS METGES

"LA ESCOCESA"
COTILLERIA ORTOPEDICA
193, Hospital, 193-Barcelona

Ens plau de publicar una nou certificat d'un altre malalt guarit de **PTOSIS GASTRICA**, el qual ens diu:

"Barcelona, 10 de marzo de 1932. Sr. director de La Escocesa, D. F. Serra. Ciudad.

Muy distinguido señor: Tal como le prometí, si me curaba, le envio estas letras como testimonio de gratitud.

Como Vd. recordará en fecha 11 de noviembre p. p. vine a su casa después de haber gastado en médicos y medicamentos lo que tenia y lo que no tenia para curarme los dolores y transtornos del estómago e intestinos que venia padeciendo desde muchos años llegando al extremo de no poder trabajar.

Según el diagnóstico facultativo que le presenté Vd. me construyó una faja-aparato para curar mi enfermedad de estómago e intestinos; gracias a su muy acertado y maravillosa trabbajo me desaparecieron instantàneamente dichos trastornos sin tomar preparados ni medicinas pudiendo trabajar normalmente. Hoy sigo usando dicha faja-aparato porque me es imprescindible.

Se lo comunico para que le sirva de estimulo y siga haciendo tan humanitarios trabajos; al propio tiempo le autoriso por si lo cree conveniente darlo a la publicidad para que no puedan alegar ignorancia las personas que se encuentren en mi caso.

Quedando sumamente reconocido y dándole mis más expresivas gracias, puede disponer como guste de su affmo. s. s.

CECILIO RODRIGUEZ

S. C. Hospital, 107, tienda."

"LA ESCOCESA" construeix tota mena d'APARELLS, COTILLES i FAIXES per a DESVIACIONS i MAL DE POTT. — FAIXES VENTRALS mi astèniques, post-operatòries, per a PTOSIS GASTRIQUES i VISCERALS

Per a satisfacció mútua, preguem als senyors METGES que en recomanar-nos als afectats, vulguin donar-nos la prescripció degudament signada.

"LA ESCOCESA" disposa de personal tècnic per a prendre mides a domicili, Clíniques i Hospitals

PREUS SENSE COMPETENCIA

"LA ESCOCESA" — 133, HOSPITAL, 133 — TELEFON 20433

OROMI (ANUNCIS)

ENVIEU LES NOTES EN CATALA

LA T. S. F.

Notes de la Ràdio-Associació

UNA FESTA DE CARITAT PER A DIUMENGE VINENT

Diumenge, dia 3 d'abril, a les onze del matí, tindrà lloc a l'Hospital Sanatori de l'Esperit Sant de Sant Adrià del Besós la inauguració de dos llits que Ràdio Associació installa en l'esmentat hospital, sostinguts per la subscripció "Pro-Llit del Tuberculós Pobre", que fins al va tenint molt bon acolliment.

Ha ofert la seva collaboració l'Orfeó Barcelonès".

La secció de Radiobeneficència Pro-Lluita Antituberculosa commemorarà amb aquest acte el cinquantenari del descobriment científic de Robert Koch.

Ràdio Associació invita a l'acte els socis i tots els que simpatitzin amb la seva obra benèfica a profit dels tuberculosos pobres. Oportunament es donaran més detalls.

Notes de la Ràdio-Barcelona

RAMON TORNA AL MICROFON

Després d'una absència per terres americanes, allargada pel viu desig de tornar a escoltar-lo, vam sentir diumenge el gran Ramon, que porta del seu viatge ultramarí emocions noves per contar-nos.

Gómez de la Serna parlà del tango des de l'estudi d'Unió Ràdio.

Va fer història del tango, ilustrant la seva amena conversa amb discos escollits a Amèrica, tangos vells fondament evocadors que van realçar l'agudesa i l'amenitat de la conversa.

RETRANSMISSIONS DE L'OLIMPIADA

Els Jocs olímpics de l'any 1932, que se celebraran als Estats Units, donaran ocasió aquest anys, a grans retransmissions internacionals. Ted Husing, el principal repórter esportiu d'Amèrica, ha iniciat ja una sèrie d'entrevistes amb els participants de l'Olimpíada d'Hivern, que setmanalment són retransmesos per l'estació de Nova York.

El 30 de Juliol les estacions de la Columbia Broadcasting radiaran, en onda curta i llarga, l'entrada dels atletes olímpics a l'estadi de Los Angeles, i la dita Companyia espera que aquesta retransmissió arribarà a totes les nacions que enviin participants als Estats Units.

EL MICROFON PER A TOTS

Unió Ràdio Barcelona ha inaugurat una nova secció amb el títol "El micròfon per a tots". En aquesta emissió actuen davant el micròfon, sense altres limitacions que les que imposen les elementals normes de bon gust i la d'ésser subscriptors d'Unió Ràdio Barcelona, aquells que desitgen donar-se a conèixer al gran públic: cantants, músics, poetes, literats.

Segons les nostres noticies, Unió Ràdio Madrid prepara quelcom de semblant i quan serà el moment, informarem d'això amplament els nostres lectors.

UN TELEGRAMA PER RADIO

Fa alguns dies els ràdio-oients de l'estació d'Estrasburg estaven sentint unes paraules que la diva Clara Franconay, a la sortida d'una "soirée" de gala, dirigia al públic, quan van sentir que deia:

"Demà, a les 5'30, estació de l'Est..."

I seguí parlant.

¿Què significava aquest missatge misteriós? Tots els ràdio-escoltes estaven intrigats, fins que s'ha sabut el que l'havia motivat.

Franconay sortia d'una representació; en sortir de l'escena, accedí, amb la seva amabilitat en ella característica, a dirigir unes paraules per micròfon.

Mentre estava parlant, s'enrecordà, de sobte, que havia oblidat telegrafiar al seu marit l'hora que tornaria a París el dia següent, i com que sabia que estava escoltant Estrasburg de casa seva estant, va pensar que la millor manera de reparar l'oblit era dir-li-ho de paraula. I, en efecte, el telegrama oblidat anà per l'èter fins al destinatari absent, el qual, al dia següent l'esperava a l'arribada, perfectament informat.

LA REVISTA RADIO BARCELONA

Sumari: Franz Joseph Haydn. El fidel contrast de l'enamorat. Vuitè concurs de Ràdio-fémina. Treballs que han obtingut el premi. Podrem comunicar amb Marte? La nova estació de S. D. N. A Bucarest. Programes de Ràdio Barcelona, nacionals i estrangers. Televisió per S. R. La T. S. F. i la guerra a la Xina. Visió d'un somni futurista, per Ciclón. Un viatge de l'emissora pel món. Agències de anuncis, per Pentodo. Noticies diverses. Llista dels donants beneficència pro-Hospitals. Profussa illustració.

Patiu de l'estómac i dels intestins?

SERVETINAL
GUMMÁ

ENS COMPLAEM A POSAR A CONEIXEMENT DEL PUBLIC UNA NOVA GARANTIA DE GUARIMENT

La senyora Araceli Gutiérrez López, de 38 anys d'edat, resident a València, carrer de Joan Llorenç, 21, segon, dreta, ens tramet el seu certificat de guariment, degudament signat i amb l'autorització corresponent per tal de fer públic el seu cas a la premsa.

L'esmentada senyora fa constar que, per espai de dos anys i mig, sofrí una enterocolitis mucomembranosa, amb diarrea constant, que no cedia a cap tractament astringent.

Començà el seu tractament amb el **SERVETINAL** el dia 10 de febrer de l'any actual.

Al dors del certificat, que tenim a la disposició de tots els que desitgin examinar-lo i comprovar la seva veracitat, figura escrita la següent posdata, que copiem literalment:

"Estoy virtualmente curada, pero continuo el tratamiento, y cuando lo deje por creerlo ya innecesario, le escribiré a usted con amplios antecedentes para que haga de él el uso que le plazca.

Muy agradecida le saluda afectuosamente, Araceli Gutiérrez."

Les visites que rebem amb més satisfacció són les d'aquells malalts escèptics que amb la seva presència honoren la nostra Farmàcia i Laboratori, amb l'únic fi de comprovar l'autenticitat dels fets que venim publicant.

Invitem tots els pacients que encara dubtin i el públic en general, que segueixin el mateix exemple, en la seguretat que a casa nostra seran rebuts amb el més deferent acolliment, i on els seran donades totes les explicacions i facilitats que exigeixin, per tal de portar-los al més ferm convenciment que tots els casos publicats no són fills de la fantasia, sinó de l'exacta realitat.

Exigiu el legítim SERVETINAL i no admeteu substitucions interessades d'escàs o nul resultat

Fins a la data hem vingut i venim publicant continuament a la premsa de tot Espanya milers de casos de malalts guarits, amb el nom, cognoms, lloc de residència, carrer, número, és a dir, la direcció exacta; per consegüent, no cal dir el públic el procediment que cal seguir per a informar-se del que portem indicat referent a l'eficàcia del SERVETINAL, en totes les malaltíes de l'ESTOMAC i INTESTINS

PREU: 5'50 pessetes als Centres d'Específics i Farmàcies i carrer Ample, 1 - BARCELONA

OROMI (ANUNCIS)

Emissions Nacionals

Programes per a avui

RADIO - ASSOCIACIO EAJ - 15
(251 m.)

12: Obertura. Senyals horaris pel carillon. Primera informació de valors. Tanca del Borsí del matí.

DIARI FEMENI

12'05: Emissió núm. 150. — Calendari. Sant del dia. Indicacions astronómiques. Les persones nascudes avui. Full del dia: conversa femenina. Curs de cuina pràctica: el plat de demà. Receptes "Menage". Seccions variades: crònica de la moda, receptes de bellesa, recomanacions pràctiques per a la llar, fórmules fàcils de pastisseria catalana. Informació d'entitats femenines. Secció de consultes: preguntes i respostes sobre qualsevol tema relacionat amb la dona. Consultori grafològic. Borsa de treball. Radiobeneficència femenina. Collaboració espontània de ràdio-oients. — 12'30: Fi del Diari femení.

CONCERT DE SOBRETAULA

12'30: Concert pel quintet de Ràdio Associació, alternant amb una selecció de música en discos: "Lituchu", one-step (Demon); "Capricí" (Sudessi); "Serenata patètica" (Volpatti); "Ensenyança lliure" (Giménez); "En el desert" (Grandjean). Informació d'espectacles barcelonins. — 14: Hora exacta. Segona informació de valors. Canvis de tanca del Borsí del matí. "L'alegria que passa", selecció (Morera), pel quintet.

EMISSIO RADIOBENEFFICA

14'15: Deu minuts de radiobeneficència. Beneficència a favor dels hospitals de Barcelona. Llista dels donatius rebuts per a aquest objecte. Informació dels actes organitzats per Ràdio Associació a profit dels esmentats hospitals. — 14'25: "Majas de Iberia", pasdoble (J. Volga), pel quintet de Ràdio Associació.—14'30: Fi de l'emissió de sobretaula.

EMISSIO DE TARDA

17: Obertura. Senyals horaris pel fors i moneda. Tanca de la sessió carillon. Primera informació de vade la Borsa Oficial de Barcelona. — 17'05: Curs radiat de Gramàtica catalana, a càrrec del professor Emili Vallès Vidal, de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana. — 17'15: Música variada en discos.

"CARITAT", pàgina radiada

18: Hora exacta. Emissió de "Caritat", pàgina bisetmanal radiada de Ràdio Associació, la qual conté interessants articles i treballs de coneguts escriptors i personalitats catalanes. — 18'25: Fi de "Caritat", pàgina radiada dels dimarts i divendres.

EMISSIO INFANTIL

18'30: La mitja hora diària dedicada als infants. Lliçons de coses, lectures d'infants, contes, rondalles, poesies, curiositats. Informació i notes del Segon Concurs Infantil de Ràdio Associació. Llista dels dibuixos rebuts amb indicació del número corresponent. Detalls dels premis rebuts per a aquest Concurs. — 19: Fi de l'emissió.

EMISSIO DE NIT

20: Obertura. Senyals horaris pel carillon. Segona informació de valors i moneda. Canvis de tanca de la Borsa Oficial de Barcelona i darrers canvis de la de Madrid. Breu informació de les sessions de Borsa del dia. — 20'10: Concert per l'orquestra de Ràdio Associació: "Rondeña", marxa espanyola (Aduà); "Cançó boja" (Franceschi); "Campanes de nit" (Broggi); "Danza de les velos" (Candiolo). — 20'45: Cançons populars: "Los ojos negros" (Alvarez), per Rogeli Baldrich); "Pregón de los pagos", de "La reina mora" (Alvarez Quintero i Serrano), per Angel Otein); "La paloma (Iradier), per R. Baldrich); "No sé qué siento aquí", de "Chateau-Margaux" (Caballero i Veyan), per A. Otein. — 21: Reportatge microfònic i notícies de premsa, a càrrec del publicista Octavi Saltor. Darrers canvis de café, sucre, cacau, moresc, cotó, cautxú. — 21'15: Continuació del concert amb "La Geisha", selecció (Jonnes). — 21'30: Conversa a càrrec de Marc Aureli Vila, de la Secció d'Estudis Econòmics i Socials del Govern de la Generalitat de Catalunya, sobre el tema "Per un cens de catalans residents a fora de Catalunya". — 21'40: Continuació del concert amb: "Obertura" (Lincke); "Serenata de Besos" (Michelli). — 22: Hora exacta. "Roberto il Diavolo" (Meyerbeer); "Rusticanella" (Cortopassi). —22'30: Música de Jazz. Retransmissió de balls moderns a càrrec de l'orquestrina de Casa Llibre, interpretant una selecció de ballables. —23: Programa per a demà. Fi de l'emissió.

RADIO BARCELONA E A J - 1
(349 m.)

7'30 a 8: Primera edició de "La Palabra" (diari parlat de Ràdio Barcelona).

8 a 8'30: Segona edició de "La Palabra".

11'00: Campanades horàries de la Catedral. Nota del Servei Meteorològic de Catalunya. Estat del temps a Europa i a Espanya. Previsió del temps a Catalunya, a la mar i a les rutes aèries. Nota meteorològica radiotelegràfica per a les línies aèries.

Sobretaula

13'00: Sessió de música lleugera, en discos.

13'30: Concert pel sextet de Ràdio Barcelona.

14'00: Informació teatral.

Audició de discos selectes.

Secció cinematogràfica.

14'20: Continuació del concert.

14'50: Borsa del Treball d'EAJ-1.

15'00: Sessió radiobenèfica, organitzada exclusivament en obsequi de les institucions benèfiques, asils-hospitals i cases penitenciàries d'Espanya, amb discos escollits.

16'00: Fi de l'emissió.

Tarda

19'00: Concert pel trio de Ràdio Barcelona.

19'30: Cotitzacions de monedes.

Curs elemental d'anglès, amb assistència d'alumnes davant el micròfon, donat per les Escoles Massé, a càrrec de la professora nadiua Miss Kinder.

20'00: Informació esportiva.

Programa del Ràdio-oient. (Discos a petició de senyors subscriptors de Ràdio Barcelona.)

Notícies de premsa.

Nit

21'00: Campanades horàries de la Catedral. Nota del Servei Meteorològic de Catalunya. Estat del temps a Europa i a Espanya. Previsió del temps a Catalunya, a la mar i a les rutes aèries.

Cotitzacions de mercaderies, valors i cotons.

Viatge radiofònic per Europa. (Retransmissió directa de les principals emissores europees.)

21'30: L'orquestra de Ràdio Barcelona.

22'00: Festival gallec, organitzat per Ràdio Barcelona, amb la collaboració del Centre Cultural Gallec de Barcelona: 1: Salutació, per Maria Luz Morales. 2: Salutació en gallec, per Lluís Suárez. 3: "Alborada gallega" (P. Veiga), orquestra de Ràdio Barcelona. 4: Recital de cançons populars gallegues, per Carme Ramos Palazón. 5: Recitació de poesies d'autors gallecs, per la nena Pilar Bértola i la senyoreta Richart. 6: Audició d'aires gallecs, pels gaiters del Centre Cultural Gallec, acompanyats de tamborí i bombo. 7: "Meu illiño", melodia gallega, i "Muñeira" (A. Abad Alday), orquestra.

23'30: Transmissió des de l'Excelsior Dancing, de ballables a càrrec de l'Orquestrina Melody Boys.

24'00: Fi de l'emissió.

RADIO VALENCIA

Sobretaula

13'30: Obertura de l'estació. Concert pel Trio.

15'00: Tancament de l'estació.

Tarda

18'00: Obertura de l'estació. Tancament de moneda i canvis. Audició variada.

19'00: Tancament de l'estació.

Nit

21'00: Obertura de l'estació. Notícies bursàtils. Mercats agrícoles i fruiters. Selecció de l'òpera de Gounod, "Faust". Notícies. Servei directe de Unión Radio Valencia.

23'00: Tancament de l'estació.

Emissions Estrangeres més interessants

FRANÇA. — *Ràdio París*, 1.724 m. 20'45: Ràdio-concert. El gran Mogol, d'Audran. - *Torre Eiffel*, 1.445 m.: 19'30: Música francesa segle XVII. *Alger*, 363 m.: 20'45: Fragments d'òpera; 21'00: Concert de música oriental; 21'55: Conferència en anglès sobre Algèria. - *Bordeus*, 304 m.: 20'30: La Samaritana, d'Edmond Rostand. - *Tolosa*, 385 m.: 20'00: Orquestra vienesa; 20'45: Extractes de films; 23'00: Trompes de caça; 23'30: Música clàssica.

ALEMANYA. — *Langenberg*, 472 metres: 21'00: Música de ball. - *Estutgard*, 360 m.: 21'40: Música lleugera i ball.

AUSTRIA.—*Viena*, 517 m.: 20'00: Concert de música de Wagner; 21'45: Música lleugera.

BELGICA. — *Bruxelles*, 20'00: Vetllada de música variada.

ANGLATERRA.—*Nacional*, 1.554 301 i 261 m.: 21'35: Música de cambra; 22'50: Ball.

HONRIA. — *Budapest*, 550 m.: 19'15: Concert de música clàssica. - Després, retransmissió des del Café Ostende.

ITALIA. — *Nord d'Itàlia*, 331 i 247 m.: 19'45: Concert de música clàssica. - *Roma - Nàpols*, 441 i 318 m.: 21'15: Concert de música moderna.

SUISSA. — *Nacional*, 403 m.: 19'30: Concert des de Ginebra, per l'orquestra de la Suïssa-Romanda; cants populars.

TXECOSLOVAQUIA. — *Praga*, 489 m.: 20'30: Concert de piano; 21'00: Discos.

EXPOSICIONS D'ART

SALA PARES
AGUSTI FERRE — Pintura
JAUME MARTRUS — Escultura
Fins al 9 d'abril

GALERIES LAIETANES
CORTS CATALANES, 613
CARME OBES — Pintura
MARU PONT — Flora artificials
J. ARIET — Pintura
E. FERRER — Dibuixos i estampes
J. RAPSOMANIKIS — Pintura
Fins al 31 actual

LA PINACOTECA
PASSEIG DE GRACIA, 84
LL. MUNTANE — Pintures i dibuixos
Fins al 8 d'abril vinent

SALA BARCINO
V. GARCIA SIMON
RAMBLA CATALUNYA, 29
Exposició de pintura moderna

SALA BUSQUETS
PASSEIG DE GRACIA, 86
Mobles i objectes d'art, làmpares i vidres de MURANO
OLEGUER JUNYENT — Pintures
Fins al 28 de l'actual

SYRA
DIPUTACIO, 282
Galeries d'Art
J. CAMMESESAN — Pintura
Fins al 9 d'abril

La Música

Noticiari de la Música

ASSOCIACIO DE MUSICA DA CAMERA

SOPAR A HONOR DE BALTASAR SAMPER

L'Associació de Música Da Camera, fent-se ressò del desig de nombrosos amics i admiradors del mestre Baltasar Samper, organitza un sopar dedicat a aquest eminent compositor, per a festejar l'èxit assolit per la seva suite simfònica "Mallorca", en l'audició donada a Madrid, per l'Orquestra Filharmònica, en un dels seus darrers concerts al teatre Espanyol, èxit que ve a confirmar i completar els que ha produit la mateixa obra, en les audicions donades a Barcelona, per l'Orquestra Pau Casals i a París, per l'Orquestra Simfònica.

Oportunament serà anunciada la data i altres detalls d'aquest acte a honor del mestre Samper.

ELS BELLS PROGRAMES DE L'ASSOCIACIO DE MUSICA DA CAMERA

La Junta directiva de l'Associació de Música Da Camera ha rebut moltes felicitacions per la magnificència dels seus programes, decorats amb dibuixos a tota plana d'alguns dels nostres més eminents artistes. En el darrer programa figurava un magnífic Nonell, de la col·lecció Jaume Llongueres.

En els dos programes vinents, corresponents als concerts del famós director d'orquestra vienès, Antoni Webern, hi aniran uns dibuixos inèdits de Francesc d'A. Galí (col·lecció Antoni Puig Gairalt i Xavier Nogués. Estem segurs que la col·lecció d'aquests programes formarà un conjunt que serà molt buscat, dintre de poc temps.

Moviment marítim

VAIXELLS ENTRATS

Vapor francès "Trudvang", amb cus, de Casablanca.

Vapor holandès "Adriana", amb càrrega general, d'Amsterdam.

Vapor anglès "Duches of Richmon", amb 418 turistes, de Soutanton.

Vapor espanyol "Manuel Arnús", amb càrrega general i 181 passatgers, de l'Havana.

Vapor espanyol "J. J. Sister", amb càrrega general i 288 passatgers, de València.

Vapor espanyol "Ciudad de Barcelona", amb càrrega general i 181 passatgers, de Palma.

Vapor italià "Vapo Pino", amb càrrega general, de Constança.

Vapor espanyol "Cabo Cervera", amb càrrega general, d'Avilés.

Vapor espanyol "Cambrina", amb càrrega general, d'Avilés.

Vapor espanyol "Virgen de Africa", amb càrrega general de Castelló.

Vapor francès "Espagne", amb càrrega general i 6 passatgers, de Marsella.

Vapor alemany "Euler", amb càrrega general, de Bremen.

Vapor espanyol "Ciudad de Mahón", amb càrrega general i 31 passatgers, de Maó.

Vapor francès "Elisia", amb càrrega geenral, de Bombai.

Vapor espanyol "Sud", amb carbó, d'Avilés.

Vapor espanyol "Pons Martí", amb càrrega general, de Maó.

Vapor anglès "City of Hongkong", amb càrrega general, de Bombai.

Vapor espanyol "La Guardia", amb càrrega general, de Sete.

VAIXELLS DESPATXATS

Vapor espanyol "Rey Jaime II", amb càrrega general, cap a Maó.

Vapor italià "Capo Pino", amb càrrega general, cap a Marsella.

Vapor francès "Espagne", amb trànsit, cap a Alger.

Vapor anglès "Elisia", amb càrrega general, cap a Gibraltar.

Vapor espanyol "Cabo Cervera", amb càrrega general, cap a Palma.

Vapor espanyol "Ciudad de Barcelona", amb càrrega general, cap a Palma.

Vapor espanyol "Ciudad de Mahón", amb càrrega general, cap a Eivissa.

Vapor holandès "Adriana", amb càrrega general, cap a Gènova.

Els millors receptors de ràdio

PHILCO

Representants exclusius: EQUIPO BOSCH, S. A. - Mallorca, 281

EN VENDA A

Ràdio Lutetia	Casp, 22	Crèdit Cera i Payés, S. L.	Corts, 640
Establiments Lucarda i C.ª, S. L.	Corts, 598	Pelayo Ràdio	Pelayo, 9
Recanvis i Accessoris, S. A.	Passeig de Gràcia, 18	Casa Werner, S. A.	Rda. Universitat, 31
Ràdio Canaletes	Rbla. Canaletes, 6	R. Maristany	Ronda Sant Pere, 8
M. Huertas	Covadonga, 7-Sarrià	Fills de Guillem Puig	Pelayo, 14
Fill de G. Leopold	Corts, 642	Auto Mas Blai	Julià Portet, 12 i 14

AMB EL VAROP
ANGELICAL
TOS
guarireu totes menes de Bronquitis, Catarro, etc.
Vendas: Farmàcies i Centres d'Específics
Laboratori Folguera, Plaça Comercial, 9

HERNIATS (Trencats)

Tingueu sempre present que els millors aparells del món per al guariment de tota mena d'hèrnies són els de la CASA TORRENT, sense traves ni elàstics engorrosos de cap mena; no molesten ni fan embalum i s'emmotllen com uns guants. Homes, dones i nens han d'usar-ne. En bé de la vostra salut, no heu de comprar bragueres ni embenats de cap mena sense abans visitar aquesta casa

13, Carrer de la Unió, 13 - Casa TORRENT
BARCELONA Molta cura a no equivocar-vos de casa

BARCELONA

LA PUBLICITAT

PREUS DE SUBSCRIPCIO

	Ptes.
Barcelona, mes	2'50
Península Ibèrica, trimestre.	7'50
América llatina "	8'50
Altres països "	25'—

NOTICIARI

OBJECTES RETROBATS

Relació dels objectes trobats a la via pública i dipositats a la majordomia municipal a disposició de les persones que acreditin que són seus.

Una clau, un carnet d'identitat de Joan Cubells i altres papers, una bolsa per automòbil, una clauera amb dues claus, una "echarpe" de pell, una clauera de pell amb 5 claus, uns plans i patent a nom de Carles Izaguirre, una cèdula d'identitat i altres papers de Francesc Auguet Martínez, una cartera de pell amb documents a nom de Pere Jubera, una fotografia i llibreta, un rotllo de tela entreforro, una clauera amb 7 claus, unes gafes amb estoig, una clauera amb dues claus, un farell per automòbil, documents de Joan A. Baobos.

El que es fa pública en virtut del que disposa l'article 615 del Codi civil.

Barcelona, 27 de març de 1923.

Cinemes i gramoles
Duyàs. 4, Ronda de Sant Pere, 4

ELS PAGAMENTS D'HISENDA

El delegat d'Hisenda ha assenyalat per a avui els següents pagaments:

Juntes Administratives, 2.000; Robert Aitken, 298; Rafael Clavira, 1.996; Enric Farreny, 298; Mateu Mirangels, 298; Teodoro Soum, 298; Lluis Gale, 298; Josep Serra, 298; Josep Audet, 3.831'91.

JOIES VERITABLE OCASIO
Per a compres a bon preu aneu a la Joieria Magriñà, Tallers, 41

UN MANIFEST DE L'AGRUPACIO REGIONAL DE LES CLASSES MITJANES DE CATALUNYA

Als treballadors intellectuals, comerciants, industrials i a tots els que, en general, viuen de les rendes de llur treball.

A vosaltres, **els** compresos en l'epígraf anterior i a aquells que, de més a més, **es** considerin inclosos en l'ample cercol de les classes mitjanes, **es** dirigeix aquesta crida cordialíssima perquè formeu a les nostres files, desposseïts de tot prejudici i solament atents a la nostra obligada defensa.

Els moments d'ansietat, d'incertitud i d'angoixa que travessa el món i els esquitxos del drama que, per fi, arriben a Espanya, imposen a les **classes mitjanes**, amb l'imperi de cosa inexcusable, la sagrada obligació d'agrupar-se i de defensar-se. I no solament per instint de conservació, que fins els irracionals posseeixen i exerciten, sinó per anhels espirituals que ens ordenen deixar pia i expedit el camí de la vida, als nostres fills.

Sense circumloquis, rodeigs ni eufemismes, hem de proclamar una veritat irrebatible que no podrà atribuir-se a vanitat ni a immodèstia: **els** que integrem les classes mitjanes som la majoria i som també **els** més capacitats per imposar les normes de govern que liquidin i saldin tots els extremismes perillosos que ens amenacen.

Però, dispersos i desorientats, sense cohesió que unifiqui i lligui els nostres anhels; la classe mitjana, avui, com ahir i com sempre, seguirà essent la víctima propiciatòria, la carn de canó, el conill d'índies, sobre les entranyes de la qual s'assajaran totes les teories despòtiques dels de dalt i dels de baix, per la sola i única condició de trobar-se aquella disgregada i aquests ben previnguts en llurs potents orgauitzacions.

I a això precisament tendeix aquesta Agrupació Regional, adherida a les altres d'Espanya: a agrupar-nos, a orientar-nos, cap a la constitució d'un front únic, amb un criteri fixe, amb un sol comandament provinent d'acords i resolucions nascuts d'assemblees amplies i democràtiques.

Som apolítics en la nostra actuació. No propugnem per règim ni per Govern determinats. Respectem i respectarem als règims i Governs que la nació democràticament vulgui donar-se. Però si un cop organitzats, la nostra força arribés a ésser algun dia decisiva, les classes mitjanes no tindrien inconvenient en assumir les responsabilitats del Govern de la nació, segures que, estant el poder a les seves mans, hauria d'instaurar una era d'equanimitat, de pau i de treball, aixecant una muralla inexpugnable en la que s'esberlessin totes les audàcies dels uns i dels altres.

No som partidaris de ningú. No tenim cabdills que actuin d'ídols o de fetitxes. Ni ataquem ningú, ni temem ningú. En les nostres intimes i fortes conviccions de la mateixa manera refusem afalacs que ens desentenem d'amenaces. El nostre camí està traçat ben clar i molt a la moderna i molt en sentit liberal, els nostres dirigents seran les idees i els nostres cabdills l'Ordre, la Justicia i el Treball. I per tant, la defensa dels interessos de la classe mitjana.

Venim, doncs, amb entusiasme i confiança, ciutadans soferts, companys de classe, veniu a aquesta Agrupació organitzada ja segons Estatuts que tenim aprovats i a disposició de tots vosaltres. Veniu tranquils, perquè respirareu el sant oxígen alliberador. No temeu per les vostres predileccions polítiques o socials. La classe mitjana és tan liberal, tan culta, tan justa i equànime, que en el seu si han de trobar-hi respecte i acatament totes aquelles tendències que emanin del cor i del cervell.

El president,
Dr. Eduard Vilaseca Serra

Per a adhesions i informes al local de l'Agrupació, Pelayo, 1, segon. Telèfon 12665.

La Societat Anònima "La Unión" posa a coneixement dels nombrosos col·leccionistes de cupons "La Unión" que, havent acordat procedir a la liquidació de la secció de venda i permuta de cupons, el Consell directiu els invita a què efectuïn la permuta al nostre local exposició, situat al carrer de Petritxol, número 12, tots els dies feiners, de nou a dotze i de tres a sis, fins al dia 15 del mes d'abril vinent.

L'HORARI DELS TRENS EXPRESSOS DE LA LINIA DE FRANÇA

La Companyia de M. S. A. ens comunica que a comptar del dia 3 del vinent més d'abril inclusiu (data de l'avenç de l'hora legal a França), els expressos de la línia de França que es dirigeixen a la frontera sortiran de Barcelona a les següents hores:

Exprés núm. 200 (1.ª, 3.ª), a les 8'43.

Exprés núm. 202 (Pullman, 1.ª, 3.ª), a les 14'03.

Exprés núm. 204 (1.ª, 3.ª), a les 17'54.

Aquest avenç d'una hora aproximadament, té per objecte mantenir la correspondència a Cerbère amb els trens combinats de la Companyia del Midi.

Així mateix s'avançarà en una hora aproximadament l'arribada a Barcelona del tren exprés núm. 203, que actualment l'efectua a les 12'41, i arribarà a comptar de la dita data a les 11.44. Altres trens sofriran modificació per la mateixa causa, i poden els senyors viatgers informar-se respecte als nous horaris pels indicadors oficials de la Companyia.

HIPOFOSFITS
EL MILLOR XAROP D'HIPOFOSFITS CONEGUT **SANT JORDI**
TOTS ELS METGES EL RECOMANEN

CANVI DE DOMICILI SOCIAL

La Federació de Sindicats de Contramestres, Ajudants i preparació de teixits de Catalunya "El Ràdium", posa en coneixement de tots els seus associats el canvi de local social a l'Avinguda Eduard Maristany, núm. 5, segon (Davant l'Estació-Terme de M. S. A.).

Treballs fotogràfics de qualitat
Cuyàs, 4, Ronda de Sant Pere, 4

SESSIO CIENTIFICA A L'ACADEMIA DE MEDICINA

Avui, dimarts, dia 29, a les set de la tarda, aquesta Acadèmia celebrarà sessió científica pública, en la qual el professor R. Proust, de París, tractarà el tema següent: "L'apicolyse sans plombage."

AIGUA IMPERIAL VICHY

CONFERENCIA CULTURAL

Avui, dimarts, a les deu de la nit, donarà una conferència amb projeccions l'eminent meteoròleg senyor Eduard Fontseré sobre el tema "Com es fa la previsió del temps".

L'acte se celebrarà a l'estatge del G. E. Joventut Catalana, Floridablanca, 37.

Generalitat

Dia festiu

Ahir, dilluns de Pasqua, fou festiu per disposició del President a totes les oficines i dependències de la Generalitat.

Avui tornarà el Sr. Macià

Avui ha de tornar a Barcelona, procedent de Vallmanya, el President de la Generalitat, senyor Macià.

l'Escola Superior d'Agricultura

L'Escola Superior d'Agricultura de la Generalitat de Catalunya anuncia per al mes entrant una tanda de cursets monogràfics d'Apicultura, Floricultura i Jardineria, a càrrec dels professors senyors Lluis Torres i Ullastres, Artur Rigol i Joan Mirambell i Ferran, respectivament.

El primer que se celebrarà serà el d'Apicultura, que començarà demà, dimecres, a dos quarts de set del vespre, i continuarà els dies 31, 1, 2 i 4 d'abril, a la mateixa hora, i es desenrotllarà el programa següent:

Lliçons teòriques. — Primer lliçó: La indústria apícola; generalitats.

Segona lliçó. — Estudi de l'abella.

Tercera lliçó. — Estudi de les arnes o rusca.

Quarta lliçó. — Apiaria. La seva explotació.

Cinquena lliçó. — Mel, cera i derivats.

Lliçons pràctiques. — Primera lliçó: Muntatge d'una arna.

Segona lliçó. — Neteja. Tracte. Selecció. Recorçament, etc. d'una arna.

Tercera lliçó. — Visita a un eplari en època d'extracció.

Les lliçons pràctiques es realitzaran en dies festius, per a les quals es fixarà oportunament el calendari.

La matrícula per al curset d'Apicultura és de 10 pessetes i gratuita per als obrers.

El conseller de la Generalitat senyor Terradelles és felicitat per l'Agrupació de Tècnics i Arquitectes Moderns G. A. T. C. P. A. C.

Ha visitat el Conseller de la Generalitat, senyor Terradelles, l'Agrupació de Tècnics i Arquitectes moderns G. A. T. C. P. A. C., per tal de felicitar-lo per haver començat les obres d'enderrocament de tot el que enlletgint el seu peculiar estil hom havia realitzat a l'edifici de la Generalitat durant el vergonyós període de la dictadura.

El senyor Terradelles, bo i agraint la visita, va manifestar que tot l'homenatge en aquest cas havia d'ésser per al senyor Macià i els demés companys de Consell que per unanimitat, i a la seva insinuació, havien decidit la demolició, reservant-li a ell l'honor de l'execució de l'acord.

LAMPARES
de pasta i de fusta. Gran assortiment en les de pantalla de pergamí
JOAN SERRA -:- Canuda, 33.
Descompte 5 per 100 als subscriptors de LA PUBLICITAT

Les malalties de
L'ESTÓMAC i BUDELLS
DOLOR D'ESTÓMAC
DISPEPSIA
AGROR I VOMITS
INAPETENCIA
FLATULÈNCIES
DIARREES
LLAGA DE L'ESTÓMAC, etc.
se curen positivament amb
L'Elixir Estomacal SAIZ DE CARLOS
Poderós tònic digestiu que sempre triomfa.
De venda: Principals farmacies del món.

Servei Meteorològic de Catalunya

SITUACIO GENERAL ATMOSFERICA D'EUROPA A LES SET DEL DIA 28 DE MARÇ DE 1932

Al nord-oest de les Illes Britàniques hi ha una important depressió que pertorba el temps a gran part de l'Europa occidental, i produeix cel tapat amb pluges al centre i nord-est d'Espanya, Canal de la Mànega, costes angleses de la mar del Nord i en una faixa que s'estén des dels Països Baixos fins a Suïssa.

Les altes pressions tenen dos centres situats a les Açores i a Estònia, i el temps és bo a l'Europa Central, nord d'Africa i Andalusia.

ESTAT DEL TEMPS A CATALUNYA A LES VUIT

El cel està serè a la conca de Tremp, Urgell i riberes de l'Ebre, i tapat o nuvolós a la resta del país.

A l'Empordà i vall de Ribes bufen vents moderats o forts del nord-est.

La temperatura màxima d'ahir fou de 20 graus a Serós. La mínima d'avui ha estat de 5 graus sota zero al Port de la Bonaigua i al llac Estangento.

Bloc del transeünt

SENY, SENYORS DE LA RADIO, SENY.

Es lamentable que la ràdio, arreu del món element de cultura, s'hagi convertit a casa nostra, almenys a certes hores del dia, en element de degradació del nivell cultural i educatiu, que pretén elevar.

Hom pot pretendre excusar-se en les condicions personals de l'"speaker"; més hem de tenir en compte que ell és el representant immediat de l'empresa davant el públic, i hem de creure obtenir a una Junta, i per aquest detall els estrangers han de deduir la cultura i l'ambient de la mateixa Junta de l'Associació emissora i dels socis que en formen part. Hi ha detalls massa reveladors.

El micròfon és la finestra per on s'aboquen a mirarnos tots els pobles d'Europa i de tot el món. ¡Quin concepte han de formar de nosaltres! Creuríeu possible que una emissora de Londres, de París o de Berlín fes ço que es fa a casa nostra? Certament que no.

Senyi, senyors de la ràdio, seny. No pot valer l'excusa de que es tracta d'una obra benéfico, puix així com no toleraríem que per semblant fi una "troupe" de pallassos fes tombarelles a les estacions del ferrocarril a l'hora d'arribar els expressos, ni a l'estació marítima o al port aeronàutic, quan arriben els grans transatlàntics i els grans avions, tampoc s'ha de permetre que davant d'Europa, davant del món sencer, que tots ens escolten, donem un espectacle tan depriment com el de fer creure que som un poble tan primari, que per moure'ns a ésser generosos amb els nostres hospitals amenaçats per manco de cabals a reduir l'admissió dels nostres germans malalts, hagin d'excitar la nostra hilaritat fent el bou i la vaca, xivarris i escàndols renyits amb el bon gust i la cultura.

En bona hora que, pobres misèries humanes, per afalagar la vanitat dels donants es repeteixin dues i fins tres vegades els noms dels que contribueixin amb una quantitat més crescuda. Mai però hem de tolerar que sia el xaronisme el motiu d'hilaritat i el nostre propi descrèdit davant del món els que contribueixin a allenyerir la situació angoixosa dels palaus del dolor.

I ja no de tanta importància, també cal remarcar el mal efecte que produeix fer precedir certs anuncis de sorolls extraordinaris, de cants d'ocell i sobretot dels crits de "atenció! ¡atenció!", crit que hauria de reservar-se sols per a casos de veritable utilitat pública.

MOST ARNAUTEU
ASTEU-LO
DROGUERIES I FARMACIES

EROTYL
Especific de l'
ASTENIA GENITAL (IMPOTENCIA)
(MANCA DE VIGOR SEXUAL)

De la eyaculació prematura (pèrdues seminals); de la Feblesa y molt eficàs per a combatre la NEURASTENIA, en totes les seves manifestacions.

Es el més poixant estimulant de l'activitat neuro-espino-médulo-genital. Sinèrgic i homo-estimulosa de les glàndules intersticiales. Producte pluriglandular, completament inofensiu. Mai perjudica, ni lesiona cap orgue, ni el funcionament dels mateixos.

No conté, ni estricnina, ni fosfura, ni cantàrides, ni cap altre medicament excitant.

PRODUCTE MAONE E INSUSTITUIBLE PER A RECOBRAR LA PERDUDA FELICITAT CONJUGAL. PROSPECTES GRATIS

Laboratoris Farmacològics del Dr. W. Dutrem
Alt de Sant Pere, 50 - BARCELONA - Telefon 1863
Preu: 21'75 ptes.

Municipi

Dia festiu

Ahir fou festa a les oficines de la Casa de la Ciutat.

Arrendament del Restaurant "Font del Gat"

S'ha publicat al Butlletí Oficial de la Província, de Barcelona, del dia 19 del mes que som, l'anunci relatiu a l'arrendament de l'explotació del Restaurant Font del Gat, emplaçat dins del Parc de Montjuïc, pel termini d'un any, sota el tipus de tres-centes pessetes mensuals, a lliurar per trimestres avençats.

Els plecs de proposició es presentaran en la forma que s'indica en el plec de condicions, a les oficines de la Comissió Municipal del Parc i Palaus de Montjuïc, del dit Parc, de les deu a les dotze hores de tots els dies feiners, fins a les dotze hores del dia 18 del mes entrant, i el dipòsit que s'haurà de constituir a la Dipositaria municipal, per a prendre part en el concurs, haurà de fer-se abans de les 11 hores de l'esmentat dia 18.

Vida religiosa

Sants d'avui. — Sant Victori, màrtir; Eustaqui (o Eustasi), abat, i Sant Ciril, diaca i màrtir.

Sants de demà.—Sant Joan Climac, abat; Sant Zòsim, bisbe i confessor, i Sant Règul, bisbe.

Quaranta Hores.—Avui: Confraria de la Guàrdia i l'Oració.

Hores d'exposició.—Avui: De dos quarts de set del matí a les vuit del vespre.

Demà: A la mateixa església i a les mateixes hores.

Comunió reparadora.—Avui: Església parroquial de Sant Cugat.

Demà: Església de Sant Agustí.

Cort de Maria.—Avui: Visita a la Mare de Déu de Malg, a Santa Anna, o de la Pietat, al Palau.

Demà: Visita a la Mare de Déu de la Saleta, a Sant Jaume, o a la Mare de Déu de Queralt, als Agonitzants.

Vetlles en sufragi de les ànimes del Purgatori. — Avui: Torn de la Muntanya del Calvari.

Demà: Torn de la Passió i Mort.

LA FESTA DE PASQUA A LA CATEDRAL

La festivitat de Pasqua s'ha celebrat amb l'esplendor de costum.

Tots els temples shan vist molt concorreguts.

A la Catedral Basílica va dir l'Ofici de Pontifical el bisbe, doctor Irurita.

Acabat l'Ofici, el prelat va fer un eloqüent sermó, que fou el coronament de les pràctiques que cada divendres de Quaresma ha anat fent a la Catedral.

A mesura que les vostres dents s'emblanqueixen veureu renéixer la vostra alegria

Les dents lletges, grogues i cariades són enemigues de la bellesa, la salut i la felicitat. Els microbis bucals causen aquesta condició. El Kolynos mata aquests microbis ràpidament.

Useu el Kolynos per 3 dies—un centímetre en un raspall sec matí i nit. Mireu-vos després les dents—les veureu 3 matisos més blanques. L'escuma antisèptica mata els microbis bucals, neutralitza els àcids de la boca i torna a les dents llur blancor natural, sense cap perill. Si voleu dents més blanques i més sanes, useu Kolynos. 100 X

LA CREMA DENTAL Antisèptica
KOLYNOS

MECANICS EL Collographol
Suprimeix el grippage
ROSSELLO, 203 — TELEFON, 79717 — BARCELONA

FETS DIVERSOS

MORT D'UN HERMAFRODITA QUE HA LLEGAT EL SEU COS A LA FACULTAT DE MEDICINA

A la casa del carrer No de la Rambla, on vivia, finà un individu que gaudia de molta popularitat allí, degut a la seva condició hermafrodita i que anys enrera s'havia exhibit per fires i festes majors. Del fet se n'ha donat compte a la Delegació de les Drassanes.

El metge que l'assistia, de moment es negà a certificar la seva defunció, per presentar senyals exteriors d'haver estat contusionat. La família declarà que havia sofert un accident anant en un tramvia, a la qual causa atribuien la seva mort.

Donada la popularitat del difunt i el fet que en les seves disposicions testamentàries consti que cedeix el seu cos a la Facultat de Medicina, per tal que pugui estudiar la seva anormalitat, la nova fou molt comentada.

Per existir el temor que el presumpte mort en realitat es trobés sota els efectes d'un fenomen de catalèpsia, ha estat ordenat pel jutge instructor que l'internin a la cambra dipòsit de l'Hospital, on romandrà el temps que calgui, fins a adquirir la certesa de la seva defunció. En aquest cas, serà lliurat el seu cos a la referida Facultat, seguint les disposicions testamentàries de l'interfecte.

CORNETI QUE DESAPAREIX

A l'arribada d'un tren procedent de La Bisbal, un músic de la cobla La Principal es donà compte que li havien furtat el corneti.

UNA DONA MORTA EN CIRCUMSTANCIES MISTERIOSES

En una barraca del carrer del Foment fou trobada morta la llogatera Maria López i Herèdia, de trenta set anys, la qual no presentava cap símptoma extern de violència. Malgrat això, el metge forense es negà a certificar la mort com a natural.

El cadàver fou portat, per ordre del jutge, al dipòsit judicial.

MORT D'UN NEN FERIT D'ACCIDENT

A la Clínica de l'Aliança ha mort el nen de deu anys Enric Vilanova Vito, a conseqüència de les ferides que dies passats a la Cooperativa Andreuenca li ocasionaren uns vidres de la claraboia que es trencà.

FERITS I CONTUSIONATS EN BARALLES :: UN FERIT GREU

Al dispensari d'Hostafrancs va ésser auxiliat Josep Martínez, de 32 anys, paleta, el qual presentava contusió a l'orella esquerra, de pronòstic lleu.

Segons declarà la dita lesió li produí davant del seu domicili, barallant-se a cops de puny amb un subjecte que tan sols sap que es diu Ramir, a causa d'antics ressentiments.

—A conseqüència d'una forta discussió, s'agrediren Emili Tubau, de 26 anys, mariner, i Marius Flores, de 28 anys, prostituta.

Auxiliats al dispensari del carrer de Barberà, el primer presentava una ferida de pronòstic lleu al coll, causada per un cop de gavinet que li donà l'esmentada Maria en el curs de les baralles. Aquesta va haver d'ésser auxiliada d'una contusió a la regió iugular esquerra, de pronòstic lleu. El fet succeí al carrer de Robador, davant el número 41, i s'ha cursà la corresponent denúncia al Jutjat.

—Al carrer del Beat Oriol, se suscità una baralla entre alguns individus, i resultà un d'ells, anomenat Evarist López Gato, de 25 anys, amb dues ferides per arma blanca, de pronòstic greu.

Fou traslladat a l'Hospital, on no pogué declarar pel seu estat.

Moments després la policia, a instàncies d'un testimoni presencial del fet, detingué en un carrer pròxim a Santiago Arrita Bufanda, com a presumpte autor del fet.

El detingut sembla que davant els guàrdies es confessà autor, dient que el ganivet que usà per a l'agressió l'havia tirat al carrer, però davant el delegat i el jutge negà ésser autor del fet, manifestant que havia vist el ferit renyir amb l'altre, anomenat el "Malagueño", i que s'interposà entre ambdós, rebent del "Malagueño" un cop amb el ganivet que li foradà l'americana.

El Santiago quedà detingut a disposició del jutjat de Drassanes.

AGENT DE POLICIA ATROPELLAT PER UN AUTOMOBIL

Diumenge anava per la carretera de Gavà un automòbil en el qual viatjaven diversos agents de policia encarregats del servei de vigilància a les carreteres que donen a Barcelona per a evitar la realització dels atracaments que es venien cometent als voltants dels pobles veins a Barcelona, quan la presència d'uns individus que es trobaven segons sembla apostats a la carretera, els cridaren l'atenció. Deturaren la marxa del cotxe i en baixar s'aprestaren a escorcollar-los després d'haver-los donat l'alto.

Quan anaven a fer-ho veieren que un taxi de la matrícula de Barcelona, es dirigia al lloc on hi havien els agents i aquests feren indicacions al xofer perquè es parés.

Acte seguit es dirigí al conductor del taxi l'agent de vigilància Joaquim Alamés, per demanar-li que dirigís els focus al grup que formaven els agents amb els individus als quals s'escorcollava. Així ho féu el xofer, quan efectuant una maniobra de retrocés l'atropellà, sense que se n'adonés, quan estava situat darrera el cotxe.

Recollit pels seus companys i pel xofer del taxis, fou traslladat acte seguit a Barcelona l'agent senyor Alamés, on fou degudament assistit per un metge, que li aprecià diverses contusions a l'esquena, genoll i mà esquerra de pronòstic reservat.

Els individus als quals escorcollaren els companys del senyor Alamés, foren posats immediatament en llibertat, per haver pogut identificar la seva personalitat i no portar cap arma.

UN RELLOGAT DE MAL GENI

Ha estat detingut Antoni Coll i Maristany, acusat d'haver amenaçat diverses vegades el propietari de la casa del carrer de la Perla, on aquell vivia, per haver-li anunciat que li augmentaria el lloguer.

Vies urinàries PELL · MATRIU · PROSTATA · IMPOTENCIA DIATERMIA · RAIGS X · ELECTROTERAPIA
Dr. GUERAU DE ARELLANO. - Rbla Centre, 15 (davant Unió). de 10 a 1 i de 4 a 9

Els tribunals

HAN ESTAT ABSOLTS EL VIGILANT I EL SOMETENISTA QUE ES BARALLAREN A TRETS

La Secció primera dictà sentència absolent a Frederic Bru i a Josep Montfort, sometenista i vigilant, respectivament, que es barallaren a trets al carrer de Sant Jeroni.

ASSENYALAMENTS PER A AVUI

AUDIENCIA TERRITORIAL

Sala primera.—Menor quantia: Fill de Pere Pujol contra Francesc Suàrez.

Pabresa: Agustí Ferrer contra advocat de l'Estat.

Sala segona.—Interdicte: Maria Reverter contra F. i R. Bou.

Menor quantia: Francesc Marquès contra P. i C. Castells.

AUDIENCIA PROVINCIAL

Secció primera.—Drassanes. — Un oral per homicidi per imprudència contra Ramon Subirats.

Secció segona.—Concepció.—Un oral per falsedat contra Josep Facasalbas.

Oest.—Un oral per robatori contra Antoni Valls March.

Barceloneta. — Un oral per estafa contra Magí Figueres.

Un altre oral per tinença d'armes contra Joan Gómez.

Secció tercera. — Hospital.—Un judici per jurats per malversació contra Miran Movilla.

Sud. — Un oral per resistència contra Vicents Muñoz.

Secció quarta. — Universitat. —Un oral per estafa contra Pere Izquierdo.

Un altre oral per furt frustrat contra Pere Ramos.

Un altre oral per frut contra Armand Soriano.

Un altre oral per tinença d'eines per al robatori contra Pau de la Espanda.

El millor laxant, el més agradable, el més suau, el més eficaç,
ZARAGATONA GENOVE
ESCOLLIDA A MA -:- ABSOLUTAMENT NETA

Sindicalista alliberat

Ha estat posat en llibertat Gaietà Sánchez, president del Sindicat Unic de la Metal·lúrgia, que fou detingut dies enrera per creure la policia que al local d'aquell Sindicat hi havia fulla clandestina.

L'activitat patriòtica de "Palestra"

per

Narcís Masó

¡Per inèrcia, totes les entitats classifiquen els seus inscrits en honoraris, protectors i actius. Els primers ben sovint vénen a ésser com un marc per ajudar a valorar el conjunt que encercla, o com les joies que missenyora l'associació pot presumir en un dia de lluïment.

La diferència entre els protectors i els actius sol consistir en què la quota dels primers és superior a la dels segons, perquè es considera que aquests ja contribueixen prou al sosteniment de l'entitat amb la seva actuació personal.

La realitat, però, és ben diferent del que prescriuen els reglaments, car la major part dels "actius" es limiten a pagar la seva quota com uns simples protectors de segona categoria, i encara, ai las!, de vegades no pas amb aquella regularitat que fóra de desitjar.

¿En què consisteix, doncs, la seva activitat? Us diran que els fóra impossible d'esdevenir tots actius, car ni el local de l'entitat podria encabir-los tots d'un plegat, ni les activitats que desplega proporcionaria tasca suficient per a cadascun d'ells. Els cal, doncs, restar passius per força.

El cas de Palestra, en canvi, és tot al revés. El seu objectiu principal és no solament obtenir socis actius cent per cent — com es diu ara — sinó que prestin que fins els protectors i els honoraris acabin per esdevenir actius. Si no arriba a això, la seva existència perd bona part de la seva raó d'ésser. I és que l'activitat de l'inscrit a Palestra té una qualitat que no tenen els altres agrupaments d'ordre diferent. I consisteix en què aquesta activitat no s'ha de limitar a posar-la en pràctica dintre les quatre parets d'un local social, sinó que cal dur-la a tots els recons de la pàtria, a totes hores i a qualsevol moment. Aquestes activitats són tantes, que tothom pot trobar-n'hi una o altra que encaixi amb la peculiar manera d'ésser de cadascú i per tant asseguri un major rendiment.

Aquí rau tal vegada la gran fallida de bon nombre de catalans que no saben dar-se compte que dintre les seves activitats no en tenen gairebé ni una que acrediti llur catalanitat, o que creuen que ja l'han mostrada a bastament satisfent la seva quota a una entitat catalanista i amant a votar el dia de les eleccions. No saben veure que al despatx, a la botiga o a la fàbrica, al club o al casino, al passeig o al teatre, a l'escola o a l'església, tenen mil ocasions per a actuar en catalanistes sense que ho facin. I que si ho fan, encara tenen milers de portes per anar a trucar i desvetllar els que encara no hi actuen.

Palestra no s'interessa per l'orientació política dels seus associats. Vol només que l'actuació llur sigui racialment catalana. Fins que puguem veure tot Catalunya i totes les terres de llengua catalana posades en aquest peu d'activitat, Palestra no haurà complert la seva missió. Confessem que per ara tot just som a les beceroles.

NARCIS MASÓ.

LA COMMEMORACIO DE GOETHE A L'ATENEU DE GIRONA

(Dimorts va celebrar-se un acte commemoratiu de Goethe a l'Ateneu de Girona. Carles Riba donà una interessantíssima conferència. El governador senyor Ametlla pronuncià escaients mots. Carles Rahola llegí les quartilles que publiquem.)

Un dels nostres escriptors més prestigiosos — Carles Riba — honora avui la nostra ciutat amb motiu d'haver vingut a donar la tercera conferència del cicle humanístic organitzat per l'Ateneu amb el concurs de la Fundació Bernat Metge. La majoria de vosaltres coneixeu sens dubte els mèrits i l'obra del nostre conferenciant. No estaran de més, però, uns senzills mots de presentació i benvinguda.

* * *

Carles Riba tractà, quan encara gairebé era un noi, el poeta Joan Maragall, mestre de tots nosaltres, fins i tot dels qui no volen reconèixer ara el seu mestratge. Col·laborà amb l'inoblidable mossèn Clascar en les seves primeres tasques humanístiques. Però la seva vida literària va descabdellar-se sobretot al costat de Josep Carner i de Josep M. López-Picó, amb el qual fundà, i algun temps dirigí, "La Revista", que ha estat i és encara un eficaç instrument de cultura literària. Em sembla que el seu primer llibre fou una acurada versió de "Les Bucòliques", de Virgili. En aquella època — parlo ja de més de vint anys — Carles Riba guanyà un important premi de poesia en els Jocs Florals de Girona. Des d'aleshores el poeta ha anat bastint la seva obra: contes, llibres per a infants, novelles, poemes, assaigs de crítica, traduccions dels clàssics i els moderns, antologies com la de mossèn Cinto...

Des de la càtedra, Carles Riba influeix també en la formació de les noves promocions literàries: recordarem només la seva tasca com a professor de literatura a l'Escola de Bibliotecàries de la Mancomunitat de Catalunya. L'Institut d'Estudis Catalans el pensiona per estudiar filologia romànica a Alemanya, sota la direcció de Karl Vossler, eminent professor de la Universitat de Munich, que serà hoste de Girona amb ocasió del Centenari de Goethe. Creada la Fundació Bernat Metge, Carles Riba és un dels seus col·laboradors més ben preparats. Pensionat per aquesta benemèrita Institució, completa els seus estudis de grec a la Universitat de Berlín. I la seva obra com a humanista culmina en la traducció dels clàssics grecs i llatins, amb els quals resten per sempre enriquides la llengua i la cultura catalanes. M'oblidava de dir — imperdonable oblit! — que Carles Riba uneix el seu destí amb una exquisida poetessa: Clementina Arderiu...

* * *

Escau que sigui un humanista com Carles Riba qui vingui a parlar-nos d'"Humanisme i Poesia", en aquesta diada en què es compleix el centenari de la mort d'un dels més grans escriptors de tots els pobles i de totes les èpoques. Girona ha volgut contribuir també a aquesta commemoració. Fou potser l'Ateneu un dels primers llocs, a Catalunya, des del qual va ésser feta una fervorosa crida — ara fa uns dos anys — per a celebrar aquest Centenari. ¿Ja s'ha pensat — preguntàvem llavors — en la manera més digna de commemorar aquesta data, i estudiar el que deu la humanitat, el que devem nosaltres mateixos, catalans, al geni de Goethe? Aquesta recordança podria suscitar una sèrie de treballs del més alt interès literari i *humà*. ¿Què deu la nostra literatura a Goethe? ¿En quins dels nostres autors ha influït? ¿Com ha estat interpretat entre nosaltres? ¿Com el *sentia* Maragall? ¿Quina repercussió va tenir el *Werther* entre nosaltres?... De passada suggeríem la idea — que ara volem recordar a Carles Riba — de la publicació, potser per la mateixa Fundació Bernat Metge, de les obres completes de Goethe en català.

* * *

Heus ací que hem arribat a la data memorable. Avui a migdia s'han complert cent anys que Goethe s'extingia serenament, amb el cor il·lusionat encara, bo i esperant de reprendre el miracle de la seva obra cada dia més gran, cada dia més alta. Tots els seus amics, els seus companys, la seva muller, el seu fill, havien mort. Girar l'esguard enrera, en el record, era molt dolorós. Però la seva finestra era ben oberta a la joia de la primavera naixent — "tot semblava un món en flor" —, i el vell poeta estrenyia la mà de la seva neboda Otília, pronunciava el nom de Schill'er i demanava el do més car als mortals:

"—Llum, més llum!..."

En aquests moments, una selecció d'homes, a tots els pobles cultes, s'uneix per a recordar la vida i l'obra de Goethe, i és una joia de poder constatar que Girona, que sap vibrar per les causes nobles, no és pas absent d'aquest homenatge universal, com ho palesa la constitució del Comitè del Centenari, sota la presidència del nostre estimat governador senyor Claudi Ametlla, i l'acte que estem celebrant.

I ara deixeu-me dir, amb cert orgull, que si Goethe, per la grandesa del seu geni i la irradiació de la seva obra, pertany, tot i ésser molt alemany, a tots els pobles i a totes les èpoques, és també una mica "nostre", car, a través de les versions de Joan Maragall, el *sentim* més prop del nostre esperit. Sigui, doncs, també per a Maragall, en aquesta hora emocionant, el nostre més sentit homenatge.

Res més. A Carles Riba, a les autoritats, a tots vosaltres — dames i senyors — el nostre cordial agraïment per la vostra assistència.

CARLES RAHOLA

Noticiari de la Protectora

* El mes d'abril vinent començarà a Calella, organitzat per la Comissió delegada de la nostra Associació, un curset de Gramàtica catalana a càrrec del professor Sr. Josep Planagumà, antic becat de la Protectora a l'Escola d'Estiu de la Generalitat de Catalunya.

LLIBRES

LLIBRES D'ART

per

JOAN SACS

GUDIOL I CUNILL (Josep). *Nocions d'Arqueologia Sagrada Catalana* (Volum I, 349 pàg. in 4t, amb fotogravats). Segona edició, relligada en tela. Vic. Tipogr. Balmesiana, 1931.—Ampliada i corregida per l'editor, el senyor Josep Gudiol i Ricard, aquesta segona edició de la tan celebrada *Arqueologia Sagrada Catalana* és també tipogràficament millorada; llibre valuós des del peculiar punt de vista arqueologista que l'informa, de vegades força personal, com, per exemple, en l'observació de la desigualtat dels arcs que al primer cop d'ull semblen iguals en certs claustres romànics. El tempe escolat d'ençà de la primera edició no ha pas fet envellir aquest tractat d'arqueologia sagrada: resta, al contrari, ben modern i àdhuc millorat i complet tat. L'abundant illustració que l'enriqueix no és, però, encara tan completa com el lector voldria. L'epigrafia, sobretot, hauria d'haver estat exemplificada amb algunes reproduccions de les diverses fases de l'evolució alfabètica. També es troben en manca els noms dels pintors romànics coneguts, tota vegada que se'ns dóna els noms d'escultors d'altres artistes medievals.

En una propera probable edició d'aquest llibre, per tants conceptes admirable, caldrà esmenar alguns errors que en la segona edició degueren passar inadvertits a l'editor. Aquests errors són els següents: la pàg. 311 es dóna el nom de Sant Martí a l'església de Santa Maria de Terrassa. A la pág. 300 legim: "A pesar què la indumentària conserva una forta tradició bizantina, aquests frescos (romànics) han estat datats com a obra de finals del segle XI." Ara bé: ¿quin impediment hi ha a què la indumentària bizantina pugui ésser datada del segle XI en l'art romànic/

En parlar de les sales de la Zuda lleidatana se suposa que totes eren cobertes de fusta, ço que no és cert, ja que n'hi ha de voltades. No és just tampoc de dir que les catedrals de Lleida i de Tarragona foren acabades en època romànica. Es un altre error el de donar l'edifici romà conegut per "Panteón" com a mausoleu d'August. No és pas a l'església barcelonina de la Mercè on Mercè on serveix de pica un capitell visigòtic, sinó a l'església barcelonina de Sant Just. En la pàg. 2rà llegim que a la ratlla d'Aragó hi ha un grup d'esglésies romàniques del s. XII que presenten "la particularitat de tenir la nau central sortint sobre les laterals, obtenint així iluminació directa". ¿Es això realment una particularitat? ¿No es troba en la majoria de les esglésies romàniques de tres o més naus? Per fi, són incomptables les errades de caixa; i la sintaxi descurada que emprava Mn. Gudiol hauria pogut ésser esmenada. Una darrera objecció: el text seria més eficient i confortable si la numeració de les illustracions hi hagués trobat numeració de referència.

Aquests errors que hem senyalat són, però, bagatelles en considerar la magnitud d'aquesta empresa arqueologista, la seva vastitud d'horitzons, que l'equipara a una història general de l'art, i la profusió de detall oportú i imprescindible. No hi ha, certament, a suprimir cap dels elogis nombrosos que hom adreça a la primera edició d'aquesta *Arqueologia Sagrada Catalana*. Cal també lloar el treball de la Tipografia Balmesiana, la depuració que ara constatem en el tiratge dels fotogravats, la bellesa del text i la perfecció i bon gust de la relligadura.

SERRA RAFOLS (Josep de C.). *Cova de Sant Llorenç* (Sitges). Extret del vol. III de l'Anuari de l'Institut d'Estudis Catalans. Barcelona, 1931. Opuscle: 8 pàgs. amb gravats.—Es una relació de l'exploració daquesta cova, exploració que fou realitzada pel senyor Miquel Utrillo i que collectá ceràmica i utensilis neolítics, "de la cultura produïda per la mútua influència... de la dels sepulcres no negalítics amb la de les coves", com determina l'autor. La descripció és feta amb la netedat i traça pròpies del senyor J. Serra Ràfols.

PERICOTT, SERRA RAFOLS, COLOMINAS ROCA. *Neolític i eneolític*. Extret del vol. III de l'Anuari de l'Institut d'Estudis Catalans. Barcelona, 1931. Opuscle de 133 pàgs. amb gravats.—S'hi descriuen les exploracions de quinze sepultures megalítiques catalanes, algunes de les quals són dòlmens que tenen la particularitat de presentar el paviment enllosat. El dòlmen del Passatge (Llansà) ofereix la particularitat encara més rara d'ésser construït en un pendís molt accentuat. Es de remarcar l'original escudella trobada al dòlmen de Biscarbó.

Aquestes notícies són admirables de concisió i claredat, i com l'anteriorment recensionada i les dues que seguiexen, copiosament illustrades amb fotogravats i plantes molt ben dibuixades.

COLOMINES ROCA, SERRA RAFOLS, BOSCH GIMPERA. *Cultura ibèrica*. Extret del vol. II de l'Anuari de l'Institut d'Estudis Catalans. Barcelona, 1931. Opuscle de 16 pàgines amb gravats.—Interessantíssim com tot el que es refereix a la cultura ibèrica, matèria reconeguda cada dia més important, aquest opuscle ens informa de les novetats següents: troballa d'un forn de cerámica ibèrica a Rubí; descripció de les descobertes de ceràmica ibèrica i grega, d'armes, fíbules, sivelles i utensilis diversos, aconseguides en la necròpolis ibèrica excavada a Cabrera de Mataró, objectes ingressats suara al nostre Museu, procedents de la Col·lecció Rubió de la Serna; entre aquests utensilis hi ha una tisora de tipus romà, el qual perdura fins al Renaixement; noves investigacions iberistes al Baix Aragó, a Maçalió, Calacelt i Cretes. Tot això molt ben exposat i molt ben illustrat amb fotografies i plans.

PUIG I CADAFALCH, SERRA RAFOLS. *Arqueologia grega i romana*. Extret del vol. VII de l'Anuari de l'Institut d'Estudis Catalans. Barcelona, 1931. Opuscle de 23 pàgines amb gravats.—S'hi descriuen les darreres excavacions d'Empúries, les quals han procurat tan sols clarícies topogràfiques. També s'hi troba una interessant informació sobre els mausoleus romans d'Aragó i Catalunya, alguns dels quals, enc que molt desfigurats, eren poc coneguts, tals els de Miralp i d'Alcover. Altres petites informacions d'arqueologia romana es refereixen als capitells decadents i bàrbars trobats a Terrassa i a Menorca, a un mosaic, també decadent, trobat a Vilagrassa, a les troballes de fragments escultòrics a la necròpolis romanocristiana de Tarragona, entre els quals destaca un important capitell corinti, i, per fi, l'estàtua greco-romana de Dyonisos, trobada fa alguns anys a València, estàtua important i que no és pas la primera escultura dionisíaca trobada en aquell regió germana.

Els fotogravats directes que illustren aquest opuscle són més perfectes que els que illustren els tres anteriors, procedents tots ells de l'Anuari de l'Institut d'Estudis Catalans. Es de lamentar en aquestes publicacions la descurança gramatical i la impuresa del llenguatge. Enlloc aquests defectes no detonen tan com en les publicacions de l'Institut.

PONÇ GURI, J. M. *El monestir de Sant Pol del Maresma*. Extret de "La Paraula Cristiana". Barcelona, 1931. Opuscle de 23 pàgs. amb gravats.—Disquisició històrica d'aquest important cenobi, avui gairebé del tot desaparegut. Se l'estudia des dels orígens reculats en l'alta Edat Mitjana fins avui. L'estudi és minuciós i tots els avatars i derivacions de la susdita casa monàstica són historiats documentalment. No es pot demanar més en tan poques planes. Fotografies, un bon pla i un dibuix, força ben impresos, illustren el text.

RIBES I BERTRAN, Marià. *El poblat ibèric del Burriac i la seva necròpolis; el temple romà d'Iluro; els vasos hallstàttics d'Argentona*. Tres opuscles de 18, 14 i 5 pàgs., amb fotogravats i dibuixos. El primer és edició del Foment d'Etudis del Maresma; el segon és extret de "La Paraula Cristiana", i el tercer és extret del Butlletí del Circol Catòlic d'Obrers, de Mataró. Les dates són, respectivament, les de 1931, 1930, 1931. — Encara que els editors d'aquests tres opuscles i de l'anterior són diversos cal fer remarcar que els treballs que s'hi donen, aix com un Auca de la Maresma que ens pervingué alhora que els quátre opuscles, són iniciativa del Foment d'Estudis del Maresma, la seu del qual sembla trobar-se a Mataró.

El primer d'aquests opuscles es refereix a les troballes de Cabrera de Mataró, ja registrades per l'Anuari de l'Institut d'Estudis Catalans, segons pot constatar el lector en les recencions anteriors. Aci, però, hi són més extensament descrites i comentades. El segon opuscle del senyor Ribes està dedicat a suggerir la importància romana d'Iluro i particularment del temple que hi hauria en el lloc que ara ocupa l'església parroquial de Santa Maria, temple que seria dedicat a August i contruit en l'ordre corinti. L'epigrafia romana trobada en aquell indret és el principal element deductiu de l'autor. El tercer opuscle es refereix, com expressa el títol, a dos bells pots de gerreria hallstàttica trobats a la rodalla d'Argentona.

Els tres opuscles són molt ben documentats, encara que sovint l'estil i la sintaxi de l'autor fan el text poc ininteligible. El propi autor ha illustrat els seus treballs arqueològics amb nombrosos i expressius dibuixos.

Llibres d'erudició

per

PAU VILA

El polígraf cadaquesenc Frederic Rahola moria a la seva vila nadiua, la tardor de 1919. El seu llibre "Comercio de Cataluña con América en el siglo XVIII", guanyador del Premi Lavern, fou publicat l'any passat a cura de la Cambra de Comerç i Navegació. Portia un pròleg comprensiu i cordialíssim de Bartomeu Amengual, secretari de l'entitat editora.

El tema s'endinsa en el més pregon de la renaixença comercial i industrial de Catalunya, creadora de la potència ciutadana que havia de manifestar-se en l'esclat literari i en l'esclat polític vuitcentistes.

Els llig amscausals d'aquests fets de tanta transcedència històrica valoren totes les investigacions que es facin en aquest període primerenc de la nostra història nacional moderna. Sens dubte, Frederic Rahola fou el primer a empendre seriosament l'estudi de la gènesi tan mal coneguda del nostre comerç amb Amèrica; el seu americanisme li empenyia. Es corrent suposar que l'inici de les nostres relacions marítimes i mercantils amb les terres transatlàntiques arrenca de la famosa cèdula de Carles III, del 12 d'octubre de 1778, en la qual es declara lliure el comerç amb Amèrica.

En general, hom ignora que una vintena d'anys abans el comerç barcelonf havia obtingut de Ferran VI, després d'aferrissades gestions, el permís per a constituir una companyia per a traficar amb les costes veneçolanes de Cumanà i les illes veïnes. Era l'any 1756. L'any següent la Companyia expedia dues naus envers aquells països. Així, modestament, començava la navegació catalana amb les terres americanes. Amb tot, aquesta no era tampoc la primera temptativa. El nostre comerç amb Amèrica, amb penes i treballs, s'havia iniciat, si més no, des de l'any 1720, en què, suprimides a Espanya les duanes interregionals i autoritzats els mercaders per a embarcar-se amb llurs mercaderies, la nostra gent pogué enviar per terra a Càdiç, port forçós de sortida de la flota, les remeses llurs i anar-se'n amb elles, si volien, a Mèxic, a Cuba o als territoris del Plata.

Rahola trobà a l'Arxiu d'Indies de Sevilla, entre els papers del comerç de Barcelona, les notes corresponents a dues naus, una de les quals, "Nostra Dona de Montserrat", fa un viatge a Veracruz l'any 1749. I l'altra, "Nostra Dona del Pilar i del Roser, que anà a Honduras, tres tres anys més tard. El nostre autor creu que són les primeres naus catalanes que arribaren a Amèrica. Degueren registrar-se a Sevilla o a Càdiç, puix que els papers quedaren a la Casa de Contractació, radicada a la capital del Betis.

L'alliberació definitiva del comerç transatlàntic té, doncs, els seus inicis en uns tímids assaigs de mitja centúria enrera. Però la idea d'aquestes realitzacions ve de més enrera encara. Arrenca, sens dubte, del període en què el nostre comerç i la nostra indústria és en plena decadència pel tancament absolut dels mercats del llevant mediterrani. Aleshores, quan un respir de pau ho permetia, les energies somortes es desvetllaven i els homes d'empenta, sotraguejats per elles, posaven llurs esperances en l'Amèrica llunyana, que veien agavellada per les terres de Castella, a profit dels negociants estrangers, francesos, holandesos i anglesos.

Feijó de la Penya, en la seva obra "Fènix de Catalunya", publicada l'any 1083, ja concreta les aspiracions catalanes amb el projecte de construir una companyia "per a enviar dos vaixells a les Indies a fi que m readers i fadrins d'aquesta provincia s'esperonin a negociar i treballar..." Vint-i-cinc anys més tard, Josep Aparici, l'autor del primer mapa català del Principat, en una descripció, manuscrita, del país i de les seves disponibilitats, la qual fou redactada per a acompanyar aquell mapa, proposa que es demani al rei permís per a conquistar i colonitzar la Guaiana amazònica, puix que "a Catalunya hi ha possibilitats i cabals per a emprendre-ho, cosa que el rei no ho negaria... havent donat a vostres Corts el permís d'enviar dos navilis catalans cada any al negoci d'Indies." La guerra de Successió i els seus preludis, impediren que es fes ús de la susdita concessió reial (1701) que, altrament, era molt condicionada. Pel que hom veu, la idea de traficar els catalans amb América surava en l'ambient.

L'activitat patriòtica de molts mestres

per

M. Tolosà-Surroca

Cal que en parlar de l'obra de catalanització guardem tots els miraments per a molts mestres que han sabut enfrontar-se a les males arts de la dictadura i hi han pogut resistir.

Cal destriar acuradament aquells a qui mai no ha interessat d'ensenyar en català dels qui sempre han estat el suport indiscutible en aquest aspecte de Catalunya endins.

Per altra banda, no tots entrarem sota l'estol d'indiferents, de conformistes o de col·laboradors del passat règim vergonyant. La nostra tasca no la volem posar al nivell del sacrifici, malgrat les persecucions a les nostres escoles o trobar-nos al mig del carrer, sinó de compliment d'un deure com a mestres i com a catalans.

Amb tot i això, havem continuat als rengles de les Protectora, que ningú millor que els seus dirigents podran reformar la veritat de la nostra feina, com ha fet tan encertadament, i de dignificació nostra, des d'aquestes pàgines, el senyor Albert Bartardes.

Perquè tenim consciència del nostre deure no havem regatejat mai el nostre treball a l'Escola— del qual molts tenim necessitat fins a les deu de la nit, per altra banda—, ni tampoc deixarem d'actuar des de la premsa o conferències públiques a favor de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, a la qual ara més que mai cal que hi entrin socis. Qui pot i oblida aquesta menuda de deures, resulta d'una catalanitat força entelada. Les coses es demostren fent i no dient.

És una equivocació creure que l'obra de l'A. P. de l'E. C. ha d'acabar aviat; gosaria a dir que entrem en la tercera fase, que ha d'ésser tan aferrissada com sempre, o potser més encara, per al nostre redreçament nacional.

Continuarem amb el mateix afany de sempre per corresponder a la confiança de la Protectora i dels pares, i si bé durant l'època de la dictadura lluitàrem com era el nostre deure, no per això deixem d'esperar que, quan es planegi el nou pla d'ensenyament a Catalunya, se'ns doni el lloc que per dret propi ens correspon.

Frederic Rahola opinava que l'orientació primerenca del comerç barceloní envers les costes guaianoveneçolanes provenia de l'obra evangelitzadora i colonitzadora dels caputxins catalans, iniciada, segons sembla, cap a l'any 1681. Es curiós de remarcar que, segons Codazzi, en aquelles mateixes terres, a la província de Cumanà, un català, Joan Orpí (Urpín), fundà la població de Barcelona, cinquanta anys abans, que avui compta abb 12.000 habitants. Amb tot i haver passat aquells religiosos més d'un segle entre l'Amazonas i el Mar Caribe, l'eficiència dels seus sacrificis, del seu heroisme, degué ésser gairebé nulla. Havien escollit el tros pitjor de gairebé tota l'Amèrica meridional per a la seva obra. Les Guaianes, sobretot, tant pel clima com pel terreny, com per les tribus pobladores, eren terres de mal penetrar-hi. Ho prova el que encara avui nacions colonitzadores com Anglaterra, Prança i Holanda, no han pogut fer-hi gran cosa.

D'ací que els nostres comerciants i navegants d'aleshores, tan tost pogueren moure's lliurement per les mars d'Amèrica, fessin cap als ports de les terres més seques, a Cuba, a Mèxic, a l'Uruguai, a l'Argentina. Així matelx es llançaren mar endllà pel seu compte i risc, sense allistar-se a les flotes. Lliure i responsable el nostre comerç marítim dels seus moviments, reprèn el costum migeval del contracte de "mota", pel qual cada vintge sumava nombroses participacions al negoci i la cooperació desvetllava l'interfís i l'aportació de la majoria de veins de la nostra costa. Aquest accionisme popular múltiple promovia arreu les activitats mercantils, industrials i agrícoles de la nostra terra. Per això, a partir de les darreries del segle XVIII, Catalunya se suma a les activitats modernes de l'occident d'Europa. Les darreres generacions setcentistes, amb llur esforç i llur empenta basteixen els fonaments materials de la consciència nacional d'ara.

Frederic Rahola coronà les seves activitats múltiples i patriòtiques ben dignament amb aquest llibre, la lectura del qual ens ha dut a establir una breu ordenació dels antecedents de la nostra renaixença econòmica.

HOSTES ILLUSTRES DE BARCELONA

Els membres del Congrés Internacional de Cirurgia. -- Els urbanistes internacionals. -- La "Fanfare Luchonnaise"

ELS METGES ESTRANGERS

Després d'haver assistit al Congrés Internacional de Cirurgia celebrat a Madrid, i posteriorment a les festes que foren organitzades a Sevilla en el seu honor, diumenge arribaren a Barcelona prop de cent cirurgians estrangers, entre els quals figuren rellevants personalitats de la ciència europea.

Acudiren a rebre'ls a l'estació representants de la Universitat i de l'Ajuntament, de les corporacions de Medicina barceloneses i un gran nombre de doctors.

A la tarda, acompanyats de diversos metges barcelonins, els cirurgians estrangers visitaren els principals museus de la ciutat, i efectuaren alguns d'ells excursions als voltants de Barcelona.

A la nit es traslladaren al Parc de Montjuic, i recorregueren el Poble Espanyol i admiraren les fonts lluminoses que en el seu honor funcionaren.

A la Facultat de Medicina

Ahir al matí, a les dotze arribaren els congressistes a la Facultat de Medicina, en diversos auto-òmnibus, i foren rebuts a aquest centre pel degà, senyor Joaquim Trias; el secretari, doctor Bellido, i els catedràtics doctors Salvat Navarro, Sayé, Puig Sureda, Ferrer Cagigal, Vicents Carulla, Bartrina, Soler, Usuya, Dereleen i altres i un grup d'alumnes de l'esmentada Facultat.

Els excursionistes recorregueren les principals dependències de la Facultat, i es detingueren al Museu d'Anatomia, Anfiteatre, Paraninf i sales d'operacions.

Després passaren al deganat, al qual saló se celebrà la recepció dels metges i professors estrangers. El degà, doctor Trias, els dirigí sentides paraules de salutació, donant-los la benvinguda en nom de la Universitat, que es complaia a acollir els professors estrangers.

Contestà al doctor Trias, en francès, el professor Quervain, de Berna, president del Congrés, que agraí les paraules del degà i a la seva vegada féu manifestacions d'agraiment per l'acollida dispensada, en nom dels congressistes. En vibrants paraules advocà per la prosperitat de la nostra Universitat i de la Facultat de Medicina.

Acabada la recepció, els congressistes foren obsequiats amb un esplèndit lonx.

A tres quarts d'una, els congressistes abandonaren la Facultat de Medicina, d'on sortiren molt satisfets.

El doctor Trias, degà de la Facultat, a invitat a dinar al Tibidabo, al Comitè del Congrés de Cirurgia.

Els altres professors van distribuir-se entre els principals restaurants de la població.

A les quatre de la tarda, efectuaren una visita collectiva al Tibidabo, i admiraren el panorama de la població des del cim de la muntanya.

Al vespre la Generalitat i l'Ajuntament van oferir un banquet d'honor als nostres doctors hostes.

L'àpat, celebrat a l'Hotel Ritz, va resultar brillantíssim.

Programa per a avui

Aquest matí, de vuit a una, els congressistes presenciaran sessions operatòries als Hospitals de Sant Pau i Clínic.

A les dues de la tarda, els metges expedicionaris abandonaran la nostra ciutat.

ELS URBANISTES INTERNACIONALS

El dia 30 del mes que som començaran els actes organitzats amb motiu de la reunió de delegats, preparatòria del Congrés d'urbanisme que ha de celebrar-se a Moscou.

Per assistir a la dita reunió es troben ja a la nostra ciutat els delegats senyors Le Corbussier, de França; Gropins i Breuer, d'Alemanyaú Burgeus, de Bèlgica; Giedion, de Suissa; Stinger, d'Hongria; Weismann, d'Iugoslàvia; Mercadal, de Madrid, i Van Eesteren, d'Holanda.

Els senyors Gredieen i Stinger arribaren diumenge, amb les seves respectives senyores, les quals han estat obsequiades pel president de la Generalitat amb rams de flors.

El programa

El programa de la reunió preparatòria del Congrés, és el següent:

Dia 30, a les dotze, recepció oficial dels delegats i al Palau de la Generalitat i a l'Ajuntament.

A les set de la tarda, conferència a la Universitat per Mr. Bourgeois.

Dia 31, a un quart de set, conferència al Saló de Cent de l'Ajuntament, sobre urbanisme, per Mr. Le Corbusier.

Dia 1 d'abril, a les dotze, inau-

DIU EL SR. CASARES

Que a Antequera s'ha intentat incendiar un convent

Parla també de les vagues de Sevilla, Jaén i Eibar i del joc

El ministre de la Governació, en rebre a primera hora de la tarda els manifestà que a Antequera, a conseqüèn cia d'un miting comunista celebrat allí, s'havia declarat la vaga general.

Un grup de revoltats incendià el convent de trinitàries, i acudí la força pública que voltà l'edifici.

Contra la guàrdia civil i la policia es feren alguns dispars.

Els revoltats fugiren precipitadament i es dirigiren a una fonda, on acudí la força pública a les ordres d'un capità.

Els revoltants feren nou dispars, i contestà la força pública.

Resultaren ferits un paisà i dos cavalls.

El capità entrà a la fonda i detingué alguns dels agressors.

El ministre ha ordenat que surti un camió de Màlaga amb forces de la Guàrdia civil, la qual porta ordres concretes.

A Sevilla, afegí el senyor Casares, aquest dematí es declaren en vaga els obrers municipals del servei de neteja.

També es declararen en vaga els gremis del ram de Construcció.

Com que la primera de les esmentades vagues hom sabia que s'havia de plantejar, sortiren en camions les forces d'Intendència, les quals començaren a realitzar el servei de neteja.

Davant d'això, els vaguistes acudiren a l'Ajuntament, i notificaren que desistien de la vaga, i immediatament renovaren el treball.

Respecte els gremis de construcció, les notícies són optimistes, i hom creu que la vaga quedarà solucionada avui mateix.

De Jaen, en conflicte se soluciona peh hores amb l'arribada dels enginyers.

Els patrons i els obrers han començat a posar-se d'acord i la normalitat es va restablint.

A Eibar, en un taller de construcció d'armes s'ha comprovat plenament que l'amo del mateix venia exercint el contraban d'armes. Com que es tracta d'un fet plenament comprovat, he ordenat la incautació de totes les armes existents en el dit taller, i que siguin immediatament destruïdes, d'acord amb la llei de defensa de la República.

Després manifestà el senyor Casares que havia prohibit les postes en les carreres de gossos.

Es tracta d'una cosa que s'està creant, i no pot tenir comparació am bles carreres de cavallsfi que és un esport tradicional; de tote maneres, jo estudiaré aquest assumpte amb detenció, puix que, com és natural, no m'oposo a què es fomenti la cria del gos ni a l'esport, sinó a les postes.

També s'han prohibit les "quinielas" als frontons de senyoretes.

En fi, digué humorísticament, es dificulta que es jugui a res, com no sigui els nens a saltar a la corda.

Per últim, manifestà el senyor Casares que estigué ahir amb el senyor Azaña visitant la presa de Santillana, i que quedà encantat de l'excursió.

També afirmà que les notícies rebudes sobre el viatge del president de la República confirmen que la rebuda dispensada al senyor Alcalà Zamora ha resultat un espectacle grandiós.

A ANTEQUERA

Ha estat dominat l'incendi del convent dels Trinitaris Tiroteig entre la guàrdia civil i els revoltosos

Màlaga, 28. — Des del migdia començaren a circular rumors que a Antequra havien ocorregut greus successos de caràcter social.

Els informadors que han acudit a aquella població han dit que l'aspecte de la ciutat era tristíssim i que estaven tancats tots els comerços i suspesa tota la circulació.

Les portes de les cases també es trobaven tancades.

A les cantonades s'havien fixat uns pasquins que deien:

"Treballadors: El front únic de les classes proletàries us ordena que aneu tots a la vaga general revolucionària per a posar fi a la burgesia i als partidaris de Galarza."

Interrogat l'alcalde ha manifestat que ahir, diumenge, celebraren una reunió els Sindicats de treballadors i acordaren presentar a les autoritats municipals les següents bases:

Aplicació immediata del "laboreo" forçós; supressió de la comissió de policia rural que es dedica al "ornao" públic, i que s'inverteixin les quantitats recaptades amb la dècima de la contribució en obres per als obrers en atur forçós.

Aquestes bases foren presentades a l'alcalde a les sis de la tarda i aquell demanà alguns dies de termini per a resoldre la qüestió. Aquest matí sense previ avís a les autoritats els obres es declararen en vaga general revolucionària.

El comerç obrí les seves portes, però davant les coaccions que es feren tornà a tancar-les a mig matí.

Els revoltosos assaltaren un brollador de gasolina i s'apoderaren d'una gran quantitat del dit producte i marxaren al convent de la Trinitat i rociaren les seves portes a les quals posaren foc.

Els assaltants abandonaren immediatament el convent i s'amagaren a les cases particulars.

El grup marxà al convent de Santa Eugènia amb igual propòsit, però immediatament acudí la guàrdia civil per a impedir-ho.

Els revoltosos reberen hostilment a la guàrdia civil i s'entaulà un viu tiroteig del que resultà ferit un obrer.

Els vaguistes foren rebutsats i es reitraren a la direcció del carrer de Santa Creu des d'on dominaven el convent de la Trinitat impidint que acudissin en el seu auxili per a sufocar l'incendi, els bombers i els veïns, ja que els uns i els altres eren rebuts a trets pels vaguistes.

A la plaça de Sant Sebastià caigué ferit un altre obrer que fou traslladat a l'hospital en estat agonitzant.

Les autoritats comunicaren l'ocorregut a la capital, i ordenaren la sortida cap a Antequera de diverses parelles dels pobles veïns així com d'un camió amb diversos números del mateix institutt.

Els vaguistes després de l'atac a la ciutat marxaren al mont de Santa Cruz, on es parapetaren.

La guàrdia civil aconseguí desallotjar-los d'allí després d'un llarg tiroteig.

Se sap que els vaguistes s'emportaren amb ells el cadàver d'un dels seus companys mort durant la topada.

A l'hospital han ingressat ferits Joan Fernández, de 28 anys; Rosari Delgado Pérez, de 48, i Amadeu Toledano, de 22. Aquest darrer presenta una ferida a la regió frontal dreta sense sortida del projectil.

Un dels ferits fou trobat amb una pistola a la mà.

Dels individus que foren al mont de Santa Cristina, la guàrdia civil en detingué disset.

A mitja tarda la tranquil·litat podia considerar-se restablerta.

No obstant la població presenta un aspecte trist.

Per noticies posteriors rebudes d'Antequeres se sap que el tiroteig que la guàrdia civil sostingué amb els revoltosos que s'havien refugiat a la muntanya de Santa Creu fou intensíssim.

Els revoltosos anaven armats de pistoles i de fones amb les quals llançaren gran quantitat de pedres contra la caserne de la guàrdia civil.

A l'Hostal d'Antequera s'havien amagat alguns dels revoltosos. La dita casa fou assaltada pel capità amb diverses parelles del dit cos i resultà ferit un caporal de la benemèrita.

S'han practicat nombroses detencions.

L'incendi del convent de la Trinitat fou dominat tot seguit que pogueren arribar-hi els bombers i veïns.

A un dels ferits li ha estat ocupat un carnet del comunisme vermell, que portava el número 1.

A primeres hores de la nit la tranquil·litat a Antequera era completa.

Antequera, 28. — Un grup de joves comunistes ha assaltat aquesta tarda l'armeria propietat del senyor Rafael Vàzquez i s'han apoderat de gran nombre d'armes blanques, falcons i àdhuc de màquines fotogràfiques.

Com sigui que els assaltants no trobessin armes de foc, creient que el propietari de l'armeria les tenia amagades, amenaçaren aquest i els dependents perquè els hi lliuressin.

La policia cerca un significat comunista que fou el que obrí amb una palanqueta la porta de l'armeria perquè hi penetressin joves i la saquegessin.

L'incendi del Convent de la Trinitat tingué escassa importància perquè s'aconseguí sufocar ràpidament amb l'auxili de part del veïnat.

Els revoltosos intentaren incendiar altres dos convents de religiosos, però ho impediren els veïns.

---

guració de l'Exposició de parcel·lació racional, que s'installarà als sòtans de la Plaça de Catalunya.

A les set, Mr. Giedion dissertarà a l'Ateneu-Enciclopèdic Popular sobre "La revolución óptica en el segle XX".

Dia 4, conferència a l'Associació d'Arquitectes per Mr. Van Eesteren.

Una conferència de M. Giedion

El secretari general del Congrés Internacional d'Arquitectes moderns, Mr. Giedion, s'ha dirigit oficialment a l'Ateneu Enciclopèdic Popular agraint-li les gestions que ha portat a cap amb el fi d'aconseguir la celebració de l'Assemblea de delegats a Barcelona.

Són 18 els països representats a aquest Congrés que permetrà fer-se càrrec de quines són les directius i guies de l'arquitectura moderna.

El mateix senyor Giodion, urbanista mundialment conegut, donarà el dia primer d'abril, a les deu de la nit, al local de l'Ateneu Enciclopèdic Popular, com un dels actes de la reunió internacional, una conferència pública sobre "La revolució òptica en el segle XX".

La "Fanfare Luchonnaise"

Des de dissabte es troba a la nostra ciutat, la "Fanfare luchonnaise", que ha estat objecte de moltes atencions.

Formen aquesta institució de la veina República uns quaranta músics que realitzen una labor conjunta digna del major encomi. Diumenge al matí els integrants de la "Fanfare luchonnaise" assistiren al concert que celebrà la Banda Municipal al Palau de Belles Arts.

Ahir al migdia la "Fanfare", amb el seu estandard i formada militarment, es dirigí des de l'hotel, on s'ostenta a la Plaça de l'Angel, a la de la República, i executà davant de l'Ajuntament algunes composicions, entre elles l'"Himno de Riego" i "La Marsellesa".

Obtingué molts aplaudiments del nombrós públic que s'estacionà a l'esmentada plaça per escoltar el concert.

Acabat aquest, la "Fanfare", precedida de la seva ensenya, tornà a la Plaça de l'Angel formada militarment i als acords d'una marxa.

A la tarda els músics de la "Fanfare luchonnaise" estigueren a la plaça Monumental, executant durant la correguda de braus que en ella se celebrà algunes peces, amb gran aplaudiment del públic.

ESPANYA

LES CORTS CONSTITUENTS

Comença a discutir-se i s'aprova el pressupost d'Agricultura Discurs de Marcelli Domingo

Madrid, 28. — Comença la sessió a les 4'10 de la tarda, sota la presidència del senyor Besteiro.

Al banc blau, els ministres d'Hisenda i Agricultura.

El senyor CALDERON (Abili) defensa un vot particular en el qual demana que es doti millor del que es fa en el dictamen l'ensenyança ambulant agrària, amb fulles divulgadores, l'assegurança agrària, l'escola per a obrers agraris, pensions, i que es concedeixin subvencions a les Cambres agrícoles, organitzant les Caixes rurals, cooperatives agràrics, associació general de ramaders, comitès agraris, i s'estimuli els agricultors que per llur esforç assagin nous cultius en secà i regadiu, en benefici dels interessos generals de l'Agricultura.

El senyor ROMA RUBIES, per la Comissió, refusa el vot.

Diu que evidentment el pressupost no respon a les necessitats de la República, però ja s'ha dit que tots aquests pressupostos ho són de transició i fets en moments difícils per a l'economia nacional. Dóna la seguretat que les necessitats assenyalades pel senyor Calderon seran cobertes en data propera. Subratlla com a veritable obra revolucionària del pressupost la consignació de 1.250.000 pessetes per crear la Junta de reforma de l'economia nacional. Es refereix també als dos milions que es consignen per intensificar el cultiu de cotó. S'estén també a la repoblació forestal i al cultiu del morasc.

Acaba pregant al ministre que prengui les mesures necessàries per acabar amb els usurers, que arruinen els pagesos.

(Entra el cap del Govern, que ocupa la tribuna per donar lectura a un projecte de llei, que passa a estudi de la comissió corresponent.)

El senyor CALDERON rectifica i manté el seu vot.

El senyor ROMA RUBIES rectifica a la vegada.

El senyor CALDERON retira el seu vot.

El senyor PANJUL consum un torn en contra de la totalitat del dictamen.

Es lamenta del nombre de direccions generals que s'han creat, que considera excessives.

Es pronuncia per l'organització adequada dels serveis d'estadística agrícola i industrial, però treient d'aquestes tot caràcter fiscal, que constitueix un obstacle per a la perfecta formació de les estadístiques, ja que mai són verament certes.

(Entra el ministre del Treball.)

El senyor RUIZ DE LA VILLA li contesta per la comissió

El senyor MARTIN consum un altre torn en contra de la totalitat.

Es lamenta del nombre de direccions que s'han creat, i que també considera excessiu.

Estima que moltes partides del pressupost estan indotades.

El compara amb el pressupost francès per deduir que aquest és millor que l'espanyol.

El senyor AZCARATE, per la comissió, li contesta.

El senyor MARTIN rectifica.

El senyor MENDIZABAL consum un altre torn en contra.

Censura la creació de la Direcció de Ramaderia.

(Entra el ministre de la Governació.)

Lamenta que l'agricultura espanyola hagi estat sempre divorciada dels tècnics.

El senyor GORDON ORDAX defensa la Direcció de Ramaderia.

No creu que aquesta augmenti en res les despeses, ja que amb la supressió de l'antic centre de la cria cavallina encara s'estalvien diners.

El senyor ROMA contesta també al senyor Mendizábal.

El senyor ORTIZ DE SOLORZANO consum també un altre torn en contra.

El senyor RUIZ DEL RIO, per la comissió, li contesta.

El senyor RTI DE SOLORZANO rectifica.

El senyor BALBONTIN consum un altre torn en contra.

Es lamenta que no s'hagi procedit a investigar les ocultacions que existeixen de riquesa rústega, amb la qual cosa hauria pogut anivellar-se el pressupost sense arribar a les violències ques'han emprat per a la seva anivellació. Considera exigües les quantitats destinades a l'agricultura comparades amb les que s'invertiran en guerra i marina.

Diu que a Espanya hi ha creats dos problemes fonamentals, que són el de l'ensenyança i el del cultiu de les terres.

(El senyor Besteiro ocupa la presidència.)

Llegeix paràgrafs d'un discurs del senyor Domingo de març de 1931, i dedueix que des d'aquella data el senyodr Domingo ha canviat per complet la seva ideologia.

El MINISTRE D'AGRICULTURA comença dient que els discursos a què s'ha fet referència són purament elements documentals que són mancats de tot interès.

Recorda que el ministeri d'Agricultura fou creat en constituir-se aquest Govern ique la seva creació evidencia l'atenció que hom presta pel Govern en els problemes econòmics.

El primer problema que es plantejà a aquest ministeri era el de constituir-se degudament perquè no fos solament un rètol sinó un òrgan seriós capacitat per a omplir els fins que li eren encomenats i per això procedia el classificar regular articular i disciplinar els serveis anexos a l'agricultura i procedents d'altres ministeris.

A províncies hi havia organisme sense conexió que calia relacionar amb el ministeri.

Això s'ha aconseguit i a la vegada s'estan formant bases estadístiques que permetran el ministeri de donar-se compte de quina és la realitat nacional, i per a això s'ha hagut de valer del màxim esforç de meritíssims funcionaris certament molt modestos, que no tenen una remuneració suficient i que no sé la manera com serà possible retenir-los, puix que per les seves excellents condicions millorarien notablement el seu aspecte econòmic en qualsevol activitat privada a què es dediquessin.

Reconeix que el pressupost és insuficient i en això coincideix amb la crítica que han fet del repetit pressupost els oradors que han intervingut en el debat.

Diu que al ministre se li van plantejar dos problemes: l'un el que s'havia de fer amb el pressupost que hi havia, i en aquest aspecte s'introduí un règim d'austeritat, disciplina i organització eficaç; l'altre problema era el de quin hauria d'ésser el nou pressupost.

Aquest pressupost que ara discutim no pot tenir, com no té, caràcter definitiu, i no respon naturalment a la ideologia del règim republicà d'Espanya.

La República ha vingut a crear un nou estat, i abans que cap altra cosa a crear una economia, però crear una nova economia exigeix que primer ens preguntem les possibilitats que hi ha per a crear-la.

Cal tenir també en compte que al moment d'instaurar-se la República la situació de l'economia espanyola no era precisament molt satisfactòria.

Fora d'Espanya es registrava també la crisi econòmica més profunda que el món ha conegut. Cal tenir en compte que Espanya té problemes econòmics de caràcter universal i que per aquesta circumstància la transformació econòmica del món ha d'afectar forçosament a la transformació econòmica espanyola, i és un aspecte del problema que no pot oblidar-se en estructurar la República la seva base econòmica.

Llegeix xifres demostrant l'encariment que han sofert a Espanya les matèries primes, com són el ferro, la fusta, el moresc i els adobs.

Això — diu — és la realitat, i davant aquesta política deficietària, què calia fer?

Era necessari posar els ulls a Europa per veure el que Europa faria per sortir de l'estat de crisi en què viu i aplicar al nostre país els remeis que adoptés Europa.

Afegeix que a Espanya és precis d'anar a la repoblació dels camps i crear-hi necessitats perquè produeixin més i es consumeixi més.

Cal crear una nova política de cultius i fer una política de tots aquells articles que per llurs qualitats poden ésser aptes per a l'exportació.

Una política d'aquesta índole no pot ésser empresa per un sol home d'aquest Ministeri, puix que realitzaria una tasca fragmentària i intermitent i constituiria amb el temps una pertorbació més que un benefici.

La República no assoliria així la formació d'una nova economia.

Al descabdellament d'una política d'aquest gènere respon la creació d'un organisme que en realitat hauria d'anomenar-se "pla desenal" en lloc d'anomenar-se consell d'organització de l'economia nacional.

Això respon a la necessitat sentida a tots els països, després de la guerra, de donar una nova estructuració a l'economia, i fer que l'obra no la realitzin ni un home sol ni un Govern, sinó que el pla establert sigui d'una conveniència i realitat tals que tots els governs, sigui quina sigui llur significació, quedin obligats a respectar i a contribuir a la seva implantació.

Aquest consell a què aHudeixo no té cap representació política, i el constituiran un nombre reduït de persones.

Aquest consell serà així una representació d'un organisme viu que serà el propi organisme de l'economia nacional.

Jo puc assegurar que quan en octubre es facin els veritables pressupostos de la República, i comenci a regir aquest pla, es vindrà a crear una nova mística, la mística de l'economia.

Hem de pensar en la necessitat d'imposar al nostre país una política econòmica sencera, perquè així Espanya quedi incorporada als altres països europeus.

Cal creure en la ideologia de l'economia, i aquesta ideologia és la que anima el pressupost que discutim, i jo confio que s'obtindrà el resultat que es persegueix.

Lirismes? Potser sí, però desgraciats els pobles que no tenen aquests moments de lirisme, que són la base de llur grandesa creadora.

Salvada la nostra economia haurem salvat la República.

El senyor MENDIZABAL rectifica, i acabada la discussió de la totalitat es passa a la dels capítols, i sense discussió s'aproven els cinc primers.

La Comissió accepta una esmena del senyor Morales al capítol sisè, i s'aproven aquest i els següents fins al 14.

El senyor REY MORA defensa una esmena a l'article 15.

El senyor AZCARATE diu que la Comissió estaria disposada a admetre aquesta esmena, però que com que significa un augment, i això no pot aprovar-se sense l'aprovació pel quòrum, la comissió lamenta haver de rebutjar-la.

Queda rebutjada l'esmena, i s'aproven els capítols 15 i 16, els adicionals, i amb això tot el pressupost, i s'aixeca la sessió a les nou i vint minuts de la nit.

Tres projectes de Finances

Madrid, 28. — El ministre d'Hisenda llegí aquesta tarda al Congrés tres projectes de llei.

Per un d'ells s'aclareixen alguns preceptes de la llei d'11 de març actual, per la qual s'estableix el recàrrec de diversos conceptes tributaris.

Per la segona es concedeix un suplement de crèdit de 325 mil pessetes per a indemnització a testimonis peritis i dietes de jurats.

Finalment es dóna compte a la Cambra del pressupost de les possessions d'Africa.

EL VIATGE DEL PRESIDENT DE LA REPUBLICA

Múrcia tributa al cap de l'Estat una arribada triomfal

Albacete, 28. — A les dotze del matí de diumenge passà per l'estació el tren presidencial conduint els senyors Alcalà Zamora, Prieto i Giral.

A l'estació hi havia les autoritats i una gran gentada, que ovacionà el senyor Alcalà Zamora.

Aquest conversà amb tots els que hi havia prop del cotxe i fou complimentat per les autoritats.

El governador l'acompanyà al seu pas per tota la provincia.

Múrcia, 28. — La ciutat aparegué ahir guarnida.

Al carrer que condueix a l'estació s'hi havia aixecat un arc de triomf amb flors i expressives dedicatòries.

L'estació estava envaida per una gran gentada, i també hi havia les autoritats. Una bateria d'artilleria amb bandera i clarins li reté honors. En arribar el tren a l'estació esclatà una sorollosa ovació i les músiques tocaren l'himne nacional.

El president de la República, en veure entre el públic la viduu i filla de Garcia Hernández, avançà i la saludà amb emoció.

Després de revistar les tropes, sortí en cotxe de l'estació acompanyat pel ministre, l'alcalde de Múrcia i seguit per una caravana d'automòbils i cotxes. A la plaça de l'Ajuntament l'aspecte era imponent. Al dit lloc hi havia totes les banderes de les societats socialistes i republicanes amb nombroses bandes de música. Durant el trajecte se succeiren les ovacions. El públic trencà el cordó de guàrdies i volta el cotxe del senyor Alcalà Zamora. En aparèixer el senyor Alcalà Zamora al balcó de l'Ajuntament l'entusiasme fou indescriptible i es veié obligat a parlar agraint la rebuda que se li tributava. Tot seguit anà a presenciar una carrera de braus.

Després es dirigí a la Universitat, on tebé nombroses comisions i representacions. La recepció durà molta estona.

A les nou del vespre els periodistes madrilenys foren obsequiats amb un banquet per la Diputació i l'Associació de la Premsa de Múrcia.

A les deu de la nit se celebrà al teatre Romea una festa literario-regional, a la qual assistiren el senyor Alcalà Zamora, el ministre d'Obres Públiques i el de Marina, Foren ovacionats.

Després es traslladaren al casino, on se celebrà un ball de gala.

A les dues de la matinada el senyor Alcalà Zamora es retirà a reposar.

CONTINUA PARLANT EL SENYOR ALBORNOZ

I dedica grans elogis als socialistes

Madrid, 28. — Preguntat el ministre de Justicia sobre la creació d'un partit republicà ha dit:

—Una unió de tots els partits republicans? Per què? Per constituir un instrument de Govern ineficaç?

Considero que seria ineficaç perquè constituiria una amalgama de dretes i d'esquerres conservadores uns i radicals altres partidaris unos d'afiançar els drets i interessos creats a l'ombra de la monarquia i partidaris altres que continuin des del poder jurídicament a l'obra revolucionària fins a donar cim a la magna empresa de construir un nou estat.

Hi ha republicans que pensen que ha arribat el moment de formar i modificar el curs dels esdeveniments; n'hi ha que pel contrari pensen que cal accelerar la marxa perquè tot o quasi tot està per fer; n'hi ha que proposen solucions conservadores, en la política, en la religió i en el social, i n'hi ha que preconitzen solucions radicals.

Per a certs republicans això és un caos, per a altres un gresol. Els uns ho esperen tot del cabdillisme i evoquen els salvadors i redemptors d'antany, i d'altres no esperen res que no sigui fruit de la democràcia organitzadora. Quina espècie d'unió fecunda pot ésser possible entre uns i altres elements? Seria l'error més greu que en aquests moments podria cometre la República. Es tractaria d'una unió de tots els partits republicans en bloc contra els socialistes? Entraria en les seves finalitats prescindir en absolut de la collaboració dels socialistes?

S'imposa una obra de transformació política i social que han de realitzar els republicans, però en la qual es requereix, exigeix i imposa com una necessitat la collaboració dels socialistes.

El partit socialista espanyol és un partit exemplar per la seva constitució i ha donat mostres d'ésser un partit governamental per la seva qualitat, per la seva disciplina i pel seu sentit de responsabilitat, i al mateix temps d'ésser el conjunt de forces democràtiques i millor organitzat del país.

No solament no és possible governar contra ells, sinó que tampoc ho és governar sense ells. Ni contra els socialistes, ni sense els socialistes podria fer-se obra republicana, perquè no es tracta de tenir una República que sigui merament un rètol, una façana una etiqueta, sinó que es tracta d'anar fent una República republicana.

El republicanisme de la República és el que ha de constituir la transformació de la vida tota del país, en la seva economia, en el seu aspecte jurídic i en la seva cultura.

Es fer un estat nou començant per revolucionar la seva base, que és l'administració i la justicia local.

Ho consideren així sis governs històrics i accepten aquesta realitat viva del moment actual?

Estan d'acord sobre aquest punt els vells partits i els d'orientacions més modernes dintre de la República?

I si no ho estan, quina eficàcia, quin dinamisme, quina força podria representar un conglomerat eminentment heterogeni quan no antagònic nat mort i sense ànima?

El que importa és constituir instruments de govern eficaços, puix que si no ho són estem exposats a un segura labor negativa que cal evitar a tota costa.

El partit radical socialista adoptarà les relacions que estimi oportunes en l'assemblea ordinària de maig.

Quant al meu punt de vista personal no he de recatar-lo.

Solidaritat entre tots els republicans per consolidar i mantenir la República, però que cada partit mantingui la seva posició perfeccionant el seu organisme per contribuir en aquesta forma de la millor manera possible a l'obtenció de les finalitats perseguides per cada un d'ells.

DECRET DE JUSTICIA

Sobre les revisions de contractes de finques rústiques

Hi haurà uns funcionaris judicials encarregats de tramitar-les

Al Ministeri de Justicia han facilitat un decret la part dispositiva del qual diu, en el seu extrem primer, que a cada provincia es constituirà un o més funcionaris judicials que s'encarregaran, amb el caràcter d'especials, de tramitar les demandes de revisió dels contractes de finques rústiques, presentades d'acord als decrets de l'11 de juliol, 6 d'agost i 31 d'octubre de l'any passat.

Segon. — Quan pel nombre de demandes a una provincia siguin designats dos o més funcionaris, en fer llur nomenament es determinaran els preceptes comprensius de la competència de cada un d'ells.

Tercer. — Els funcionaris es faran càrrec en el termini de tres dies, de la jurisdicció que hom els encomana, i habilitaran el secretari que els auxilii, i realitzaran el comès en el termini de 60 dies.

Quart. — El lloc de residència es determinarà en efectuar el nomenament.

Cinquè. — Els jutges especials actuaran en la resolució conforme al procediment del 31 d'octubre, i hauran d'acumular d'ofici i fallar en una sentència les demandes que es refereixin a una mateixa finca, i les que afectin un mateix propietari en la mateixa *localitat, sempre* que les finques siguin d'análoga conceptuació.

Si sè. — Els jutges especials actuaran per si en els judicis que es promoguin, *on* no s'hagin constituït, o no hagin començat a funcionar els jurats mixtos.

Setè. — Pel ministeri de Justicia es dictaran les disposicions necessàries per al compliment d'aquest decret.

ACCIO REPUBLICANA

Es reuneix en assemblea i discuteix diversos problemes

Madrid, 28. — Poc abans de les onze ha reprès les seves tasques l'assemblea d'Acció Republicana, sota la presidencia del senyor Gil Baños.

Prengueren seient a la taula els vocals senyors Benavides i Ferrer, i la secretària senyorela Blasco i Alfaya.

S'obre debat per a determinar com han de discutir-se les ponències, i s'acorda establir dos torns de tres oradors en pro i dos torns del mateix nombre d'oradors en contra.

Es llegeixen les conclusions de la ponència sobre sanitat, i inicia el debat de totalitat el doctor Escribano, el qual estima necessària la creació del ministeri de Sanitat, però no creu que sigui aquest el moment oportú, i recorda, en el que això es refereix, el succeït amb el ministeri de Comunicacions, que un cop creat ha hagut de suprimir-se per evitar despeses.

Es llegeix una carta del ministre de Marina, en la qual diu que, impossibilitat d'assistir a aquest acte per haver d'emprendre un viatge, saluda els reunits i confia que han de realitzar una tasca eficaç.

El senyor Ferragut pretèn augmentar una conclusió a les que figuren en la ponència, i diu que si no pot crear-se un ministeri de Sanitat, que s'independitzi, almenys, aquesta qüestió del ministeri de la Governació.

El senyor Moraita creu ha de plantejar-se el tema tan palpitant com és el que sigui l'Estat qui retribueixi els metges titulars, i que aquests siguin considerats metges funcionaris, etc.

El senyor Coca, que és un dels autors de la ponència, contesta les observacions que s'han fet en el debat sobre la totalitat, i diu que ningú no s'ha oposat a les conclusions, havent-se parlat de problemes que els redactors de la ponència han deixat expressament de banda perquè se n'ocupi un Congrés.

Opina que si es reunissin tots els organismes sanitaris dispersos es podria arribar al ministeri de Sanitat sense augmentar les despeses que tot això ocasiona.

El senyor Sánchez Cobiza també creu indispensable la creació d'un ministeri de Sanitat, si han d'ésser ateses les necessitats de la sanitat pública.

El senyor Cebrian parla de temes relacionats amb la beneficència, i el senyor Mestres es congratula que la paraula beneficència vagi essent substituïda per la d'Assistència Social, com compleix a un règim democràtic.

El senyor Coca llegeix les

A L'EXTREM ORIENT

El nou Estat de la Manxúria és reconegut per diversos Governs. — ¿Es trencaran les negociacions de Xang-Hai?

Diversos Estats reconeixen el nou Estat manxurià

Toquio, 28. — A l'Agència Rengo li comuniquen de Xang-Xun que el nou Estat manxú ha rebut de França, Itàlia, Japó, Bèlgica, U. R. S. S., Estònia i Letònia l'acusament de rebut a la nota per la qual donava a conèixer la seva formació.

Estònia afegeix en la seva nota que està disposada a establir relacions diplomàtiques amb el nou Estat. — Fabra.

La Comissió d'enquesta a Nanquín

Nanquín, 28. — Ha arribat a aquesta capital la Comissió d'enquesta de la Societat de Nacions. — Fabra.

Hom tem la ruptura de negociacions

Xang-Hai, 28.—De l'Agència Rengo:

El vice-president del Pla executiu i president de la Delegació xinesa a la Conferència de la Pau ha marxat cap a Hang Xew.

Hom tem que aquesta marxa indiqui que Xina no vulgui prosseguir les negociacions entaulades per arribar a un armistici definitiu entre Xina i Japó. — Fabra.

Tretze "confrares de la sang" han comparegut davant el tribunal

Londres, 28. — Comuniquen de Toquio a l'Agència euter, que tretze membres d'una organització terrorista anomenada "Confraria de la Sang" han comparegut davant el Tribunal com a suposats còmplices en l'assassinat del varó Dan.—Fabra.

Un emprèstit japonès

Toquio, 28.—El ministeri de Finances anuncia un emprèstit de 480 milions de yens. — Fabra.

Es desment que el Govern francès hagi reconegut l'Estat manxurià

Toquio, 28.—Comuniquen de Xin Xew que, contràriament a una informació publicada ahir, és inexacte que el Govern francès hagi contestat al del nou Estat manxurià, acusant-li rebut de la nota en la qual donava a conèixer la seva constitució.

Per altra part, s'assegura que el Govern del nou Estat ha anunciat que s'encarregaria d'administrar l'impost sobre la gabella, i que reconeix i reemborsarà tots els emprèstits estrangers que han estat garantits amb el producte del dit impost. — Fabra.

---

conclusions, que són aprobades, després d'ésser debatudes, amb algunes esmenes.

En aquesta discussió intervenen els senyors Ferragut, Coca, Brugués iCuevas.

El senyor Ferragut presenta un vot particular, que defensa, i després d'oposar-se al dels senyors Coca i Mestres, el retira.

La Delegació asturiana dóna lectura a una proposició sobre separació de la Marina mercant de la de guerra.

Es presa en consideració per a ésser discutida en moment oportú.

Es passa a l'examen de la ponència sobre Instrucció Pública.

El senyor Vighi anuncia que s'han dividit les conclusions en primera ensenyança, segona ensenyança i superior.

Acte seguit intervenen els senyors Cando, Villahumbrales i Vighi, i s'aixeca la sessió per a reprendre-la a la tarda amb la discussió d'aquestes conclussions.

El senyor Azaña anirà a Astúries

Madrid, 28.—El cap del Govern ha promès als comissionats asturians que han assistit a la Conferència d'Acció epublicana, que anirà a Astúries el mes de juny per tal de visitar Oviedo, Gijón i Llanes.

Discurs del senyor Azaña

Madrid, 28. — L'assemblea d'Acció Republicana començà aquesta tarda l'estudi de les conclussions sobre Instrucció Pública.

Referint-se a l'ensenyança primària, proposa la comissió el que es procuri una sòlida preparació als mestres i una millor dotació econòmica per als seus treballs.

El Sr. Lluís Bello, a l'ordre del dia, respecte a l'ensenyança primària, presenta d'altres conclusions.

En elles demana que per al primer d'octubre cessin les ordes religioses en l'exercici de l'ensenyament i siguin substituïdes per l'acció de l'Estat, els municipis i les institucions privades, no confessionals.

Defensa també la creació d'altres 25.000 escoles, amb l'objecte indicat, per mitjà de la concessió d'un crèdit de 225 milions de pessetes, en el qual crèdit l'Estat haurà de contribuir amb el 50 per 100.

Posades a debat les conclusions redactades per la comissió, consumeixen torns en contra diversos senyors, entre ells el Sr. Albors, delegat de Barcelona.

El senyor Landa, un dels redactors de la ponència, la defensa i també defensa ensems els treballs realitzats per la Comissió.

Fa esment en el seu discurs de la tasca realitzada en aquest aspecte pel ponent senyor Martí.

Acte seguit es posa a debat la proposta de la Comissió de política.

El senyor Pérez Jofre, de Sevilla, defensa una esmena en el sentit que es faculti el Consell nacional perquè el partit surti de l'aliança republicana al moment en què ho cregui oportú.

El senyor Escobero, d'Oviedo, es mostra partidari que abans de rompre's l'aliança es consulti l'assemblea o almenys els comitès provincials.

Després d'intervenir nombrosos oradors es posa a votació si ha de continuar o no el debat polític, i s'acorda acabar-lo per 69 vots contra 5.

La ponència sobre política accepta l'esmena presentada pel senyor Pérez Jofre, que autoritza el Consell nacional perquè, interpretant la situació de fets, el mateix passats que veniders, pugui declarar rompuda l'aliança.

Una proposició de la delegació asturiana sobre la separació de la marina de guerra de la mercant, la defensa el senyor Escobedo i s'acorda que passi a estudi del Consell nacional.

Entra al teatre el cap del Govern i pren seient en una llotja acompanyat del sots-secetari de la presidència i del diputat senyor Lluís Bello.

El públic acull el senyor Azaña amb una gran ovació.

El president de la mesa, després de saludar al Sr. Azaña li prega que dirigeixi la paraula a l'assemblea que pugui servir com a discurs de clausura, encara que l'assemblea continuï fins a ultimar els treballs que té pendents.

El president del Consell accepta, i baixa a l'escenari.

En installar-se el Sr. Azaña a la taula presidencial, es repeteix l'ovació.

Se sent un "Visca Azaña que és acció", que és contestat unànimement per l'assemblea.

El Sr. Azaña parla així:

Amics i correligionaris: Amb gust accedeixo al requeriment del nostre president que coincideix amb el desig del consell nacional perquè pronunciï unes paraules en la clausura de vostres treballs.

No penso donar a aquestes paraules el to de discurs i procuraré fugir de l'hàbit de polèmica a què ens forcen les batalles del Parlament, círcol on es poleixen les oposicions polítiques i que fa que les paraules no siguin adequades a aquest argument. La impressió que sentim en acabar l'assemblea, és de satisfacció i d'orgull. La història del partit es converteix en la història de la República. Quan la nostra intervenció política es forjava en reunions clandestines, Acció Republicana era un petit nucli. Vingué la República amb la collaboració dels altres partits i en aquells moments arribà Acció Republicana al poder i va demostrar que no era inferior als seus propòsits.

Acció Republicana és un partit nacional. Si s'analitzen les circumstàncies en què vam venir al poder, tenim la seguretat que l'esdevenidor, no sense responsabilitats ni perills, és fàcil.

Què hem fet?—Espanya no fa un any era un país tiranitzat per una dictadura personal. Era un país mediatitzat, no solament a l'interior, sinó a l'exterior, puix que estava al servei d'interessos internacionals que no corresponien als interessos d'Espanya.

Què hem fet respecte al país?—Hem installat un règim lliure amb autoritat moral i política.

Fa un any somniàvem amb la República. I aquesta gent que davant la dictadura no passava de murmurejar, aquesta gent que amb llur abstenció donava la tirania llur major força, digueren:

"Aquests republicans renyiran quan hagin de fer la llista de governadors."

Aquesta gent mesurava el dels altres per la poca peitesa de llur nissaga.

Després deia aquesta gent: "No hi haurà eleccions". I les eleccions es convocaren no als sis mesos, com dèiem en el manifest revolucionari, sinó als dos.

"No hi haurà Corts", deien més tard; i n'hi hagué.

A l'obertura de les Corts aquesta gent exclamava: "Quines Corts són aquestes?"

Efectivament; eren unes Corts on no hi havia aristòcrates ni propietaris, ni gendres de persones influents, però aquestes Corts amb una formidable tasca auxiliant el Govern ha fet una Constitució, cosa que també es posava en dubte.

"No hi haurà pressupost", deien; i hi ha hagut pressupostos i també una important reforma tributària dura i penosa per al Govern que l'ha proposada i per al Parlament que ha d'aprovar-la.

Posar al costat de tot això la baixa campanya dels que han pretès sufocar el prestigi moral del Govern i de les Corts, campanya que s'ha desfet davant la indiscutible integritat moral del Parlament i del Govern. S'ha evidenciat la falsedat de la calúmnia.

No sabent ja què inventar, han inventat que som dictadors, i és que la gent té tan poca imaginació que ha hagut de girar la vista enrera per dir: ¿quina ha estat la calamitat més gran que ha sofert Espanya?, ¿la Dictadura?, doncs anem a dir que aquest senyor és un dictador. (Grans rialles.)

Aquest Govern, el de més extrema esquerra que pot sortir del Parlament ha resolt les qüestions d'ordre amb la seva autoritat moral.

Està bé la disciplina en el poder i en els seus òrgans, però solament això, mai no ho he volgut, i hem de cercar semple l'aplaudiment i la confiança nacional. Per això Acció Republicana i a aquest objecte, ha posat tot el que ha calgut posar en la lleial collaboració amb els partits republicans i amb els socialistes.

Quan es fan comentaris sobre la durada del Govern, cal distingir dues coses: la durada del Govern i la durada del Parlament que sosté aquest Govern.

Aquest Parlaemnt ha sostingut ja tres Governs, i ja vaig dir un dia que les Constituents duraran el que han de durar segons la seva capacitat de Govern, i això no hi ha qui ho destrueixi. Mentre la confiança del Parlament no ens sigui retirada, el Govern, tal com està constituït, ha de seguir per complir el programa que té confiat.

Ens veiem obligats a dir com entenem l'interès nacional de la República.

Per a nosaltres la República és per a tots els espanyols, però ha d'ésser pensada, dirigida i governada, sobretot pensada, pels republicans.

La monarquia va estar mancada de pensament i es convertí en una closca històrica dintre de la qual no hi havia cap valor.

Alguns àdhuc em neguen que sigui espanyol perquè no represento la política tradicional, i jo dic que en aquest sentit jo sóc el polític espanyol més tradicional. Hi ha algú que pugui prescindir de la seva arquitectura interna?

El que no podem és donar la raó a certa part de la política espanyola que pretenen fer-nos creure que són la tradició espanyola. Espanya és anterior a Recaredo.

A totes les nacions un pensament succeeix a un altre pensament, però l'esperit és inalterable. Nosaltres sabem on és intacte el pur manantial espanyol i a ell acudim. Ningú més lluny que jo dels homes del carrer, però ningú no sap millor que jo el que s'enclou en aquests homes camperols en aquests homes sense lletres, que han heredat una civilització, encara que no tinguin una cultura excepcional. Aquests homes que han estat veritablement maltractats són l'esperit espanyol i això és el que hem d'aixecar. La República no pot ésser més que una democràcia, perquè nosaltres, els tirans (rialles), no coneixem altre medi de governar. He dit una democràcia, però una democràcia regida amb humanitat.

Jo crec que la nostra política ha de girar entre dos pols: L'individu espanyol i l'ésser nacional.

Com a partit, estem obligats a donar a l'espanyol el suficient per a garantir-li la vida i el treball i evitar la desesperació dels que sofreixen a les llars humils, i l'escàndol dels que neden en l'opulència, però l'ésser és la història, no és l'home, i l'ésser nacional és el que hem d'engrandir.

Si un dia pel creixement del nostre partit haguéssim d'assumir tot sols el Poder, haublicans, com a demòcrates, per a deefnsar l'esperit i el caràcter espanyol que no s'esgota, i crear una Espanya gran.

Teniu en compte que en el successiu l'ésser governant no servirà per a fer una carrera, perquè en el Govern tot seran amargors, tot seran dificultats i no serà cosa fàcil el governar, però procurarem per a això, perquè així tindrem en la nostra consciència la satisfacció del deure complert.

Espanya no podrà ésser un país sense problemes, un país mort. Hem de tenir confiança en aquest esperit espanyol, en el treball i en la característiques d'Espanya.

Aquests detalls d'organització del partit, semblen poca cosa, però són la base del que acabo de dir.

Hem vist engrandir-se el partit, i això vol dir que no ens hem desgastat en el Poder. Hem progressat a Santander, a les províncies basconagades, a Barcelona, i aquí ha de créixer més, en consonància amb la significació autonomista d'Acció Republicana.

Acció Republicana agraeix el vostre concurs per a servir a la República i a la pàtria, a les quals hem de servir fins al final de la nostra vida.

Una gran ovació acull les darreres paraules del president del Consell, que fou també molt aplaudit en diversos passatges del seu discurs.

ESTRANGER

A MALTA

El resultat d'una imprudència feixista

Malta, 27. — El diari "La Crònica Maltesa" compta l'incident sorgit a bord del vapor que conduïa a Malta el secretari d'Estat del ministeri de l'interior, senyor Giunta, que criticà vivament el cònsol d'Itàlia que anà a rebre'l perquè no portava posada la camisa negra del feix.

El cònsol tractà d'excusar-se en raons de prudència que exigia la situació actual en aquell territori britànic. Però Giunta aixecant la veu com perquè el sentissin tots els que eren al seu voltant digué: "Som ací a Itàlia. N'esteu assabentat? Cal ensenyar a aquesta gent el que és el feixisme".

L'esmentada informació afegeix que a conseqüència d'aquest incident el cònsol italià ha sortit de Malta amb direcció a Roma.—Fabra.

Giunta desment la informació anglesa

Roma, 20. — Comuniquen de Trípoli que el sots-secretari d'Estat, senyor Giunta ha desmentit una informació anglesa que li atribueix unes frases pronunciades a Malta. — Fabra.

A GRECIA

La situació política del país i l'actitud de Venizelos

Atenes, 28. — Els diaris publiquen el text de la comunicació que el senyor Venizelos ha fet en el Consell de caps polítics que es reuní sota la presidència del senyor Zaimis.

Després d'exposar les causes de les dificultat financieres de Grècia recordà que havia sollicitat l'auxili al Comitè financier de la S. de N. i indicà els remeis que al seu judici exigeix la situació i que consisteixen en la suspensió temporal de l'amortització del deute exterior i la conversió del deute interior.

Finalment el senyor Venizelos es mostrà disposat a presentar la dimissió si no compta amb la collaboració dels partits per descabdellar els seus plans econòmics, encara que ja advertí que al seu entendre seria preferible la constitució d'un govern de concentració o d'unió nacional.—Fabra.

Els cupons de l'emprèstit interior

Atenes, 28. — El Govern anuncia que els cupons dels emprèstits interiors que hagin de pagar-se després del 10 d'abril sofriran una reducció d'un 25 per cent.—Fabra.

LA CRISI DELS ESPECTACLES A FRANÇA

Ha estat ajornada la data del lock-out

París, 27.—Les negociacions entre els directors d'espectacles i el Govern per a aconseguir la reducció dels impostos fescals no han donat cap resultat favorable.

Els empresaris, de conformitat amb els caps del moviment del lock-out d'espectacles, es mostren disposats a tancar les portes, encara que a darrera hora l'assumpte s'ha complicat per l'acord pres pels Sindicats obrers de maquinistes, electricistes, tramoistes, choristes, operadors de cinema, etc., que àdhuc reconeguent l'abús de l'actual règim fiscal en els espectacles, es neguen terminantment a entrar en negociacions per a rebaixa en els jornals, augment de jornada i d'exigir el pagament íntegre de llurs salaris mentre duri el lock-out anunciat pels patrons.

A IRLANDA

Commemoració de la guerra contra Anglaterra

Dublin, 28. — Durant el dia d'ahir tingueren lloc a totes les ciutats de l'Estat Lliure d'Irlanda manifestacions i actes públics per commemorar la guerra contra Anglaterra que esclatà a Dublin el dia de Pasqua en l'any 1916.

Parlant a Ballina el senyor Butledge, ministre irlandès de Pesques, féu una calorosa defensa del nou Govern, el qual, digué, anava a regenerar Irlanda, abolint els privilegis, repartint les terres i distribuir-les als més dignes. No volem fer la guerra a Anglaterra, però tampoc hem de fer-li el joc, perquè el que volem és tornar la independència d'Irlanda. — Fabra.

A darrera hora el Comitè de resistència anuncia que ha quedat ajornat el plantajament del louck-out que estava anunciat per al dia 29 dels corrents fins al dia 4 d'abril vinent, en la qual data han de reunir-se novament les Cambres. — Fabra.

—o—

París, 28.—En una nova entrevista celebrada entre Tardieu i el Comitè de defensa d'espectacles, el president del Consell els indicà que el Govern estava disposat a reduir part de l'impost d'Estat que pesa sobre els teatres, cinemes i musichalls, així com els impostos de pobresa que graven en l'actualitat els espectacles.

En vista d'això, el Comitè que preparava el lock-out ha decidit ajornar l'acord sense prendre cap decisió definitiva fins que es reuneixin les Cambres, el 4 d'abril. — Fabra.

TEMPORALS

Tempestes de gran violència a Rússia, Austràlia i Estats Units. — Vint-i-dos naufragis i nombrosos morts i ferits

Una tempesta de neu sobre Moscou

Moscou, 28.—Ha descarregat sobre la capital una violenta tempestat de neu que ha paralitzat per complet la circulació de tramvies i cotxes.

Amb l'objecte de restablir el tràfic, les autoritats han requisat una part de la població perquè ajudi als treballs de neteja dels carrers. — Fabra.

Vint-i-dos embarcacions naufragades

Adelida (Austràlia), 28. — Una tempestat de gran violència ha fet naufragar 22 embarcacions. Setanta cinc persones s'han llançat a l'aigua, però cinc d'elles han mort ofegades. — Fabra.

Un nou cicló als EE. UU.

Montgomery (Estat d'Alabama), 28. — S'ha desencadenat un nou tornado que ha causat grans danys materials i la mort de sis persones. — Fabra.

Nou morts i cinquanta ferits

Montgomeri, 28. — A conseqüència del tornado que ha flagellat Alhabama i la Geòrgia occidental han resultat nou morts i cinquanta ferits.—Fabra.

El crim misteriós de Badalona

Ha pogut ésser identificada la dona trobada morta i s'ha practicat una detenció que permet de creure que no trigarà a caure en mans de la policia el criminal

Continua apassionant el misteri que rodeja la mort d'una dona fins ahir desconeguda, el cadàver de la qual fou trobat en una casa del barri Batllori, a les afores de la veïna ciutat de Badalona.

LES DECLARACIONS DEL LLIBRETER LEOPOLD DELGADO, QUE JA HA ESTAT ALLIBERAT

En l'edició del diumenge donàvem compte que havia estat posat a disposició del jutge l'anomenat Leopold Delgado, que havia adquirit els efectes del misteriós estadant de la casa de l'Avinguda de Lourdes, on va trobar-se el cadàver.

Sembla que l'esmentat Delgado, que es dedica amb preferència a la compra-venda de llibres, declarà que havia conegut el suposat Aureli Martínez, fa uns tres mesos, i que les seves relacions foren motivades per la publicació d'un anunci en els periòdics sobre la compra de llibres.

Un dia es presentà Aureli Martínez i va dir-li que tenia una partida de llibres per a vendre. El senyor Delgado, abans de tancar el tracte, anà amb el suposat Aureli a la torre on aquest vivia, a Badalona, i en veure els llibres jutjà convenient llur compra. El dia que Delgado hi anà, a ben segur que ja s'havia comès el crim. El suposat Aureli proposà al llibreter la venda de tot el que hi havia a la casa, proposició que fou acceptada pel Delgado.

Anaren en una casa que es dedica al lloguer de camionetes per al trasllat dels mobles i dels llibres al domicili del senyor Delgado. També li comprà el lloro i el gos que hi havia a la casa, així com uns vestits de dona, que el venedor digué que pertanyia a una germana seva que vivia a Badalona, i que dintre de pocs dies li remetria una partida de llibres, també impresos en alemany, que es proposava vendre. La policia ha pogut comprovar que a Badalona no hi viu cap germana del fugitiu.

El comprador pagà 40 pessetes pels llibres, i 75 pessetes per les pece de roba. Tot plegat ho varen treure en una camioneta, el conductor de la qual ja prestà declaració davant la policia.

Sembla que va confirmar també haver vist altres vegades el desconegut que li donava a entendre que els llibres havien estat adquirits a Alemanya i fins li havia avançat a compte una petita suma.

El senyor Delgado fou alliberat pel jutge.

EL SUPOSAT CRIMINAL SE'L CONEIXIA PER "L'ALEMANY"

El suposat Aureli Martínez donava a comprendre que els llibres eren comprats a Alemanya, i per això a la casa Delgado el coneixen per "L'alemany". A més d'això sembla que, realment, s'expressava amb un castellà dificultós.

La policia s'ha incautat del gos que el senyor Delgado va adquirir junt amb els efectes del misteriós personatge.

LES ROBES EREN DE DIFERENTS DONES

A jutjar per les manifestacions fetes per la criada del senyor Delgado, les robes femenines que aquest comprà al suposat Aureli Martínez no corresponen per la talla a una mateixa dona.

Això lliga amb les declaracions d'alguns veïns de Badalona, que, en efecte, el suposat Aureli Martínez es relacionava amb diferents dones. Fins s'assegura que no fa pas gaire temps que el misteriós estadant fou vist dinant junt amb una d'aquestes dones, en un bar de la carretera de Mataró.

L'abric de dona que la policia s'incautà a casa del comprador Delgado, porta les inicials C. L.

EL JUTJAT DE LA CONCEPCIO S'ENCARREGA DE LES DILIGENCIES

A la Secretaria del senyor Dalmau, del jutjat de la Concepció, d'aquesta capital, s'han rebut les diligències practicades pel jutjat municipal de Badalona sobre el crim comès en una torre del carrer de Nostra Senyora de Lourdes, d'aquella ciutat.

Al mateix temps ha estat posat a la disposició d'aquest jutjat el llibreter detingut, Leopold Delgado, el qual comprà a l'estadant i suposat autor del crim llibres i efectes.

A les diligències practicades s'acompanya el contracte de lloguer, el qual demostra que l'esmentat llogater usava un nom suposat, puix que l'anvers apareix la seva firma, adulterada, i a l'altra cara una altra firma més clara.

El dit contracte fou estès el 5 de desembre proppassat.

Les recerques que realitza la policia per al total descobriment del crim ocorregut a Badalona van per bon camí.

Ahir a la tarda es presentà a la "Jefatura" de Policia una senyora, la qual digué que en assabentar-se que podia ésser la interfecta Carme López, per ésser parenta d'ella demanà per anar a Badalona a identificar el cadàver.

La dita senyora se n'anà de "Jefatura" on no tornà.

Procuràrem saber qui era i ens assabentàrem que es tractava de la senyora Aurora Franco, que viu en una torre de la barriada de Sant Gervasi, i, segons sembla, persona de bona posició social, puix que es tracta d'una propietària vídua.

Poguérem parlar-hi moments després que tornava de Badalona, i amb llàgrimes als ulls digué que havia identificat en la morta la seva volguda neboda Carme López Franco, de 20 anys d'edat.

Digué l'esmentada dama que la seva neboda era natural de Madrid, on viuen els seus pares, i que quan tenia onze anys se l'emportà ací a Bacelona per a poder-la educar millor, puix que els seus pares són treballadors i no podien atendre la seva ensenyança. Vivia amb ella, i fa cosa d'un tres anys que marxà a Madrid amb el consentiment de la seva tia perquè aquí ja començava a observar una conducta desigual.

La senyora Franco acompanyà la seva neboda a Madrid i se n'encarregà el seu pare, que és pintor dels tallers dels ferrocarrils del Migdia, i des d'aleshores solament havia rebut algunes cartes i en totes elles deia que era molt feliç.

Quan l'exposició de Barcelona, l'any 1929, la senyora Aurora va rebre la visita de la seva neboda, la qual li manifestà que havia vingut amb un amic, persona adinerada, i que vivia en un hotel d'aquesta capital.

La seva tia no en volgué saber res si no abandonava la mala vida que portava.

Després va rebre altres cartes: l'última el novembre passat, en la qual Carme li deia que vivia amb un senyor d'edat molt ric que la volia molt i li feia molts presents.

Li anunciava que anaven a sortir de viatge cap a Salamanca i altres poblacions i que ja li donaria notícies.

Des d'aquesta ocasió fins ahir que la veié a Badalona morta, no ha sabut res més. Per assegurar-se més la senyora Aurora que la interfecta era la seva neboda, anà a Badalona amb la seva minyona Isabel Piraces, que coneixia i tractava Carme. Tant l'una com l'altra immediatament reconegueren el cadàver com el de Carme López.

Un dels senyals que no donen lloc a dubtes és que la seva neboda tenia l'orella dreta una mica esquinçada degut a portar unes arracades que pesaven més que les usuals, les quals foren comprades per la mateixa senyora. El cadàver presenta, també, l'orella en aquesta forma.

Un dels ulls del cadàver estava obert, i pogueren apreciar que eren iguals que els de la seva neboda.

La senyora Aurora Franco té una fotografia de la seva neboda de quan aquesta vivia a Barcelona, i en ella es pot veure que es tractava d'una noia de faccions boniques, rossa, i de cutis delicat.

Manifestà la senyora Franco que la seva neboda tenia un geni molt envalentonat, però molt dòcil en el fons.

El desconsol en la tia de la interfecta era molt gran.

UNA DETENCIO MOLT IMPORTANT

La Policia que, com hem dit, no descansa en els seus treballs per a l'aclariment d'aquest crim, detingué a última hora de la tarda una dona d'edat avançada en una població propera a Barcelona, la qual, segons les nostres notícies, és mare d'una altra dona que havia estat vista repetides vegades a la casa on es cometé el crim, i que el dia següent d'haver estat comès el crim, va sortir junt amb l'estadant de la casa, o sigui el fals Martínez.

La detinguda ingressà als calabossos de la "Jefatura" de policia, on, interrogada, donà algunes explicacions als agents, els quals la deixaren en qualitat d'incomunicada i sortiren novament cap a la veïna població.

Sembla ésser que busquen la seva filla, que és casada, i que viu amb el seu marit.

S'assegurava que la detinguda encobria els amors de la seva filla amb els fals Martínez, estadant de la casa de Badalona, i a més coneixia el crim.

EL CRIM FOU PER GELOSIA?

També existeix la suposició no infonamentada que l'autora del crim fou la filla de la dona detinguda, la qual per gelosia, en veure que el Martínez mirava amb més afecte la Carme, fou ella la que la matés, i després obligués l'estadant a ajudar-la per a enterrar el cadàver i d'aquesta manera no descobrir-se el crim.

La policia té al seu poder suficients dades perquè no tardin a ésser detinguts autors i còmplices

---

DARRERA HORA

DE BARCELONA

UN INCIDENT ENTRE AUTOMOBILISTES

A la carretera de Sant Feliu a Barcelona, terme de Cornellà, Barcelona destorbava el trànsit als cotxes que passaven per passaven per aquella carretera.

Els ocupants d'un cotxe, anomenats Salvador Toses i Josep Mola, de 30 i 28 anys, respectivament, cansats de sofrir les molèsties del cotxe anterior, baixaren del seu i increparen l'ocupant del cotxe obstruïdor pel seu comportament.

El referit conductor també baixà, i armat d'un bastó agredí els dos que l'increpaven, causant-los ferides de pronòstic reservat al primer i lleus al segon.

Un cop els va haver agredit, l'autor fugí sense que pogués ésser atrapat.

Els lesionats denunciaren al Jutjat el número del cotxe que anava el seu agressor.

DE MADRID

El pressupost del Marroc

Madrid, 28. — La Comissió de pressupostos es reuní i estudià el corresponent al Marroc. Acordà fer al cap del Govern i al ministre de la Guerra algunes consultes relacionades amb aquest pressupost.

Encara es parla de Casanelles

Madrid, 28. — El Director general de Seguretat manifestà que ignorava que les autoritats belgues haguessin rebutjat a Casanelles en internar-se en aquell país i afegí que suposava que continuava el seu viatge.

MOTORISME

EL FESTIVAL DE DIUMENGE A L'AUTODROM DE TERRAMAR OBTINGUE UN EXIT COMPLET

En la carrera de cotxes "Gran Premi de Pasqua", A. de Vizcaya, sobre "Bugatti", fou el guanyador

El "Campionat motociclista dels asos" el guanyà Aranda, sobre "Rudge"

En sidecars, J. Grau, amb màquina "A. J. S.", resultà el primer classificat

Cebrià Ferrer, vencedor de la carrera ciclista

La primera reunió motorista de Primavera que diumenge passat se celebrà a l'Autòdrom de Terramar congregà entorn de la pista — tant a les tribunes com a les populars — un nombrós i selecte públic, desitjós de presenciar les incidències que els nostres "motor-men" ens poguessin oferir.

El temps, si bé a l'hora de prendre la sortida de Barcelona cap a la blanca ciutat de la Costa, no presentava els millors auguris de seguretat, a mesura que ens apropàvem a Sitges els núvols anaren desaparèixent i el sol anà lluint amb tota la seva esplendor.

CICLISME

Amb un xic de retard de l'hora anunciada, es donà començament al programa amb una carrera ciclista a deu voltes (recorregut 20 quilòmetres), reservada a totes les categories.

Prengueren la sortida un compacte grup de corredors. Hom s'adonà de seguida de la diferència de classe dels participants, com ho corrobora el fet que hi haguessin alguns abandonaments. De bell antuvi prengué la direcció de l'escamot capdavanter Ferrando, i conservà aquest lloc fins gairebé al final de la carrera. Però, més tard, Cebrià Ferrer esprintà amb més eficàcia que Ferrando i s'adjudicà definitivament el lloc de guanyador.

Heus ací els resultats i temps que s'aconseguiren:

1, J. Cebrià Ferrer, en 31 m. 31 s. amb 21 punts; 2, J. Plans, 19 punts; 3. A. Lloret, 15 punts; 4, R. Ferrando, 12 punts, i 5, Blanco, 9 p.

De segona categoria el primer fou Lloret; de tercera, Blanco, i de neòfits Cuscó.

SIDECARS

Per a la prova de motos sidecars (diferents cilindrades), sobre un recorregut de deu voltes (20 quilòmetres), sortida conjunta, prengueren la sortida quatre corredors, dels vuit que estaven anunciats.

Foren els participants:

Número 2, J. Garriga (Norton 500 c. c.).

Núm. 3. J. Grau (A. J. S. 500 cc.).

Núm. 4. I. Faura (Norton 500 c.c.)

Núm. 6, J. Pahissa (Indian 1.000 c. c.).

Amb aquesta carrera començaren a funcionar les guixetes que s'havien instal·lat prop de les tribunes, les quals servien per admetre apostes mútues.

Aquest servei fou apofitat intensament pel públic que s'interessà per la innovació.

De sortida escollocà al front de la lluita Faura, seguint-li a continuació Grau, Garriga i Pahissa. Al cinquè tomb, Faura portava ja més avantatge sobre els seus seguidors; però quan feia uns dotze quilòmetres que corria, una avaria al motor el féu optar per retirar-se breus moments. Una vegada tingué arranjada la màquina, tornà a emprendre la sortida, però la moto no li rutllava; aleshores fou quan es retirà definitivament, mentre Grau i Garriga es disputaven pam a pam la prioritat.

La classificació fou la següent:

1. Grau (A. J. S. 500 c. c.), en 12 m. 45 s., a un promedi de 94'840 quilòmetres per hora.

2. A. Garriga (Norton 500), en 12 m. 45 s. 1-5.

3. Pahissa (Indian 1.000 c. c.) en 14 m. 18 s.

GRAN PREMI DE PASQUA

La tercera prova, que estava reservada a cotxes de carreres, a deu voltes (20 quilòmetres), servì per posar de manifest la superioritat d'A. Vizcaya, amb el seu "Bugatti" 1.500 c. c. compressor.

Una vegada posats en línia els vuit cotxes participants, i donada la sortida a aquests, hom veié tot seguit com el cotxe de Vizcaya prenia des de la primera volta el lloc capdavanter, que no deixà en tota la carrera. Darrera d'ell, Morawitz, Sabata i Stahel, se les hagueren per veure qui dels tres imposava llur superioritat.

Dels nou participants que estaven anunciats, solament s'arrenglerareu a la sortida per iniciar la carrera vuit, i l'únic "forfait" que hi hagué fou el de l'Amilcar, de Castelló.

Quan feia estassament uns vint metres que corrien, Bigorra, amb el seu "Bugatti", hagué d'abandonar la lluita per no funcionar-li el motor.

Els concursants foren els següents:

1.—Ll. Angli (Bugatti 2.000 c. c.).

2.—E. de Morawitz (Bugatti 2.300 c. c.).

3.—J. Sabata (Bugatti 2.000 c. c.).

4.—H. Hurban-Emmerich (Talbot 1.500 c. c., compressor).

5.—O. Stahel (Bugatti 2.000 c. c.).

6.—J. Bigorra (Bugatti 1.500 c. c. compressor).

7.—A. de Vizcaya (Bugatti 1.500 c. c. compressor).

J. J. M. Ponç (Bugatti 2.000 c. c.).

Resultats:

1.—A. de Vizcaya, "Bugatti", 8 m. 14 s. a 145'748 quilòmetres per hora.

2.—O. Stahel, 8 m. 18 s. a 144'578 quilòmetres per hora.

3.—E. de Morawitz, 8 m. 19 s. 144' qms. per hora.

4.—J. Sabata, 8 m. 31 s. 141'732 quilòmetres per hora.

5.—J. M. Ponç, 8 m. 32 s., 140'625 quilòmetres per hora.

6.—Ll. Angli, 9 m. 12 s., 130'431 quilòmetres per hora.

7.—H. Emmrich, 9 m. 33 s., 125'374 quilòmetres per hora.

MOTOS

La carrera de motos soles per al Campionat motociclista dels Asos, a vint voltes (40 quilòmetres), fou correguda solament per les "Rudge", puix que les "Norton" no es presentaren. En aquesta carrera no hi hagué cap mena de dificultat per a predir el vencedor, car Aranda es féu per complet la "vedette" de la pista. A la primera volta, Aranda se situà al primer lloc, i el seguí a continuació Faura. Als quatre quilòmetres, les coses ja canviaren, i Gili passà a ocupar el segon lloc i el tercer Faura. Amb la mateixa classificació s'arribà al final.

Participaren:

Faura, "Rudge", 350 c. c.; J. Gili, "Rudge", 500 c. c.; F. Aranda, "Rudge", 500 c. c.; J. Sant, "Rudge", 350 c. c.

Resultats:

1.—F. Aranda, "Rudge", 16 m. 4 s. 4-10, a 149'377 quilòmetres per hora.

2.—J. Gili, 17 m. 2 s., a 141'176 quilòmetres per hora.

3.—I. Faura, 17 m. 21 s., a 138'461 qms. per hora.

4.—J. Sant, 17 m. 48 s. 4-10, a 134'831 qms per hora.

SEGONA SERIE DEL GRAN PREMI DE PASQUA

Prengueren la sortida els mateixos corredors que en la primera sèrie, a deu voltes (20 quilòmetres).

En aquesta carrera, Sabata i Morawitz anaren primerament al davant, però quan ja estava avançada la lluita, Sabata s'anà rerassegant, i passà a ocupar el tercer lloc, per haver-li passat davant Vizcaya, a la novena volta.

Resultats:

1.—E. de Morawitz, "Bugatti", 8 m. 7 s. 1-10, a 148'148 quilòmetres per hora.

2.—A. de Vizcaya, 8 m. 7 s. 4-10, a 147'740 idem dem.

3.—O. Stahel, 8 m. 26 s., a 142'292 id. id.

4.—Ll. Angli, 8 m. 27 s., a 141'732 id. id.

5.—. Sabata, 8 m. 29 s., a 141'528 id. id.

6.—J. M. Ponç, 8 m. 32 s. a 140'625 id. id.

7.—H. Emmrich, 9 m. 19 s., a 128'576 id. id.

SISENA PROVA

Final del Gran Premi per a cotxes de carreres, a 15 voltes (30 quilòmetres). Prengueren part els sis vehicles i pilots que varen fer els millors temps en les dues sèries anteriors.

Primerament, Sabata, Morawitz i Vizcaya anaren per aquest ordre fins a la cinquena volta, i aleshores Vizcaya prengué la iniciativa de la lluita, seguit a continuació de Morawitz i Sabata.

Resultats:

1.—A. de Vizcaya, "Bugatti", 11 minuts, 46 s., a 153'191 quilòmetres per hora.

2.—E. de Morawitz, 11 m. 47 s., a 152'842 id. id.

3.—J. Sabata, 11 m. 57 s., a 150'627 id. id.

4.—O. Stahel, 12 m. 20 s., a 146'341 id. id.

5.—Ll. Angli, 12 m. 43 s., a 141'732 id. id.

M. FOYÉ

ESPORTS

L'atletisme, perfecció de la Cultura Física

Tot just iniciada la temporada atlètica, a la qual sembla que el Comitè de Barcelona de la F. C. d'A. vol donar un gran impuls, havent ja confeccionat un programa de proves a efectuar durant els vents mesos d'abril i maig, trobant-s'hi inclosos els campionats de Catalunya de gran fons, "Premi Jean Bouin", i provincials d'atletisme, categoria juniors, així com també el campionat d'Espanya de marxa atlètica, ens trobem en el primer obstacle i no precisament originat per causes directes als desigs dels elements directius de l'atletisme que componen el referit organisme.

Com si en l'atletisme ja no s'hi busqués més que el mitjà per arribar al perfeccionament de la cultura física, cosa que és la base principal, i en canvi sí un esgotament físic dels que practiquen aquest esport, ensems que sembla que es té més en compte la part espectacular que no pas l'esportiva, aquest programa aprovat ha sofert la primera modificació en el sentit que el campionat d'Espanya de marxa atlètica que havia d'efectuar-se el dia 3 del mes d'abril vinent, tindrà lloc el dia 10 del mateix mes, o sigui una setmana després.

A primera vista, sembla que aquest canvi no influeix en res en la marxa esportiva de l'atletisme, però si analitzem les causes que han influït en aquesta determinació, aviat ens donarem compte de la transcendència que en si porten i d'aquesta influència esgotadora.

Com recordaran els nostres lectors, el passat dia 13 d'aquest mes, el campió d'aquesta especialitat, seguint la seva tanda d'acumulació de rècords, efectuava a les pistes de l'Estadi de Montjuic un esforç que si bé li permetia ajuntar en el seu "palmares" set nous rècords, en canvi també li oferia una nova lliçó, car després dels vòmits que sofrí durant el transcurs d'aquella prova, semblava que el més lògic era dedicar-se durant una bona temporada al repòs, que li permetés de refer-se de les energies gastades durant aquesta tanda de "pesca de rècords" i les esmerçades en la dura prova del campionat català efectuada contra la pluja, contra el vent i contra el rigorós fred que tant es deixà sentir en els dies de la darrera nevada.

Si tothom apreciés l'atletisme com caldria fer-ho, i en aquesta pràctica sols s'hi busqués l'esdevenidor físic del practicant i de la raça, s'hauria donat el cas que el dia 13 els qui tenien la deguda autoritat aquell dia a les pistes que servien de marc per a aquella proesa, haurien objectivat per fer retirar el que en condicions poc favorables en perjudici del seu estat, procurava adjudicar-se rècords que ostentaven altres atletes de casa nostra, i fins i tot potser que els seus consells s'haurien dirigit a no aprovar aquests intents, en vigílies d'un campionat d'Espanya amb una distància de 50 quilòmetres. Però no fou així, i si no va ésser-ho, no volem pas creure que aquesta equivocació fos premeditada.

Però la realitat fa suposar —i així hem sentit comentar-ho— que després dels esforços efectuats no és possible que el campió de Catalunya i Espanya es trobi al cap de tres setmanes en condicions gairebé favorables per a disputar aquesta carrera, ja que essent 50 quilòmetres a recórrer —distància que fins avui encara no ha efectuat—, no li ha estat possible entrenar-se en deguda forma.

Els que han donat l'ordre d'ajornament, que, per tractar-se d'un campionat d'Espanya, recau en la "Confederación Española de Atletismo", han d'haver sospitat, si més no, que sense l'actual campió de Catalunya restarien espectacularització a la prova, i no han vacil·lat en ajornar vuit dies aquest campionat, ja que així no es presentaria aquest "forfait".

Per la nostra part, no dubtem que fóra molt més profitós per a aquest esport, que el "forfait" de referència es presentés, car no pot comprendre's que amb una setmana de temps es doni lloc a presentar-se en bones condicions un home que necessita mesos llargs de repòs per a poder emprendre les seves activitats esportives sense cap mena de perjudicis.

I quant a la part espectacular, potser sí que sense la lluita aferrissada que pot sostenir-hi es trauria interès a la prova, però no és de dubtar que és més preferible aquesta manca d'interès que no pas que torni a repetir-se l'espectacle, per cert poc agradable, del dia 13 a l'Estadi.

A la vegada que, de celebrar-se en la data acordada en principi, s'evitaria aquesta manca de sentit esportiu, es donaria també, fe d'autoritat, i la personalitat atlètica de Catalunya no quedaria revestida amb aquest mantell tèrbol que avui es presenta als ulls dels qui s'interessen per la bona marxa de l'atletisme català.

Doncs, amb aquests antedecedents no comprenem l'actitud de la Confederació Espanyola, car si és que amb aquesta creia afavorir el campió català, que és l'únic que sembla que s'ha pogut tenir en compte, ja que cap altra causa impossibilitava efectuar la prova el dia 3, ens trobem de fet, en què no solament no l'afavoreixen, sinó que ultra perjudicar-lo en el seu estat físic, permetent-li de poder-se arrenglerar el dia 10, malmeten l'atletisme català, resten adeptes entre el públic que ha de presenciar espectacles poc adients amb l'esport i anullen l'objecte bàsic i primordial de l'atletisme: "el desenrotllament cultural i físic de les nostres joventuts".

VIDAL I PLANS

EL XIII GRAN PREMI JEAN BOUIN, CAMPIONAT DE CATALUNYA DE FONS

La tradicional prova que aquest any organitzen la Federació Catalana d'Atletisme i Comitè Provincial de Barcelona es presenta amb caràcter d'un gran èxit esportiu.

Avala aquesta afirmació el fet que a vint dies de la data assenyalada per a la celebració de la prova, consten ja inscrits més d'un centenar d'atletes de totes les categories.

Han estat cursades sol·licituds de premis a les Autoritats de la regió i a moltes persones de reconeguda afició esportiva. Els clubs, per la seva part, també han oferit el seu ajut pper al major èxit de la carrera, havent promès la cessió de premis l'A. Excursionista Tagamanent, Club Esportiu Júpiter i Agrupació C. Francesc Aragó, esperant-se que els altres clubs contribuiran a la mesura de les seves forces a fer que el XIII Gran Premi Jean Bouin tingui una brillantesa extremada.

Es recorda a tots els clubs i atletes que la inscripció per a aquesta prova quedarà definitivament tancada el dia 9 del vinent abril, a les nou de la nit.

NATACIO

El Concurs d'Hivern del C. N. Barcelona

L'EQUIP B CAMPIO DEL GRUP C

Diumenge passat se celebrà a la piscina del C. N. Barcelona la darrera jornada d'aquest interessant concurs d'hivern entre els equips C i B del grup B.

Aquest encontre havia despertat gran interès, puix que d'ell n'havia de sortir el campió del grup, i a fe que la lluita respongué a l'interès despertat, puix que, després de magnífica competència, quedaren empatats a 68 punts, però la millor classificació en la puntuació precedent donaren com a vencedor del concurs a l'equip B.

En la joranada de diumenge la carrera que més sobresortí fou la de 5 x 50 estil lliure, la qual fou durament disputada en tots els reileus, i finalment vencé l'equip C després d'un magnífic esforç; les carreres d'estils foren guanyades per mitjà d'Olivella i Buira, i el partit de water polo acabà amb un just empat a dos gols, degut al joc brut i a la igualtat de forces.

Els resultats tècnics foren els següents:

Carrera 100 metres lliure:

Joan Palau, equip C, en 1 m. 22 s.

Josep Casamajor, equip C, en 1 m. 23 segons.

Daniel Campo, equip B, en 1 m. 23 s. 2-10.

Lluís Montoliu, equip B, en 1 m. 24 segons.

Carrera 100 metres braçada:

Josep Olivella, equip B, en 1 m. 38 s. 2-10.

Vicents Gonzàlez, equip B, en 1 m. 45 segons.

Padrós, equip C, en 2 m. 5 s.

Jiménez, equip C, en 2 m. 25 segons.

Carrera 100 metres espatlla:

Joan Buira, equip B, en 1 m. 44 s.

Avelard Garcia, equip B, en 1 m.

Padrós, equip C, en 2 m. 30 s.

Jiménez, equip C, en 2 m. 40 s.

Carrera 5 per 50, lliure:

Masgrau, Chervet, Casamajor, Ferrer i Palau, equip C, en 2 m. 55 segons 6-10.

Sunyol, Martínez, Campo, Montoliu i Biura, equip B, en 2 m. 57 s.

Partit de Water-Polo:

Equip B: Montesinos, Montoliu, Buira, Sunyol, Martínez, Feliu i Gonzàlez, 2 gols.

Equip C: Segara, Padrós, Palau, Masgrau, Chervet, Ferrer i Casamajor, 2 gols.

Arbitre: senyor E. Perdigó.

La puntuació final del grup C ha quedat establerta així:

Equip B, vencedor del Concurs, 219 punts.

Segon equip C, amb 205 punts.

Tercer equip A, amb 201 punts.

Quart equip D, amb 188 punts.

CONCURS FEMENI COPES MARTINI ROSSI

Diumenge tingué lloc a la piscina del C. N. Barcelona la segona jornada del concurs femení; igual que l'anterior aquesta jornada aconseguí un altre gran èxit esportiu i de participants; totes les nedadores demostraren llur gran entusiasme i els grans progressos que constantment aconsegueixen.

La carrera de diumenge fou la de cinquanta metres estil lliure, amb handicaps, els quals, curosament calculats, feren que en quasi tots els grups es vegés una arribada altament interessant; aquest concurs, a mesura que es va descabdellant, augmenta l'expectació, ja que col·loca a totes les participants en un mateix nivell, i guanyarà la nedadora que tingui més constància en l'entrenament.

Els resultats foren així:

Primer grup:

Rosa Nadal, en 39 s. 3-10; Baria Aumacelles, en 40 s.; Josefina Torrents, en 40 s. 2-10; Lola Mode, en 41 s. 2-10; Carme Soriano, en 41 s. 6-10; Maria LluGisa Vigo, en 43 s., i Carme Prieto, en 43 segons.

Segon grup:

Enriqueta Soriano, en 42 s. 4-10; Mercè Messanella, en 42 s. 5-10; Ivone Lepage, en 42 s. 6-10; Carme Segura, en 43 s. 2-10; Charmion Wheeler, en 43 s. 3-10; Maria T. Serinyà, en 44 s. 6-10, i Dolors Granicher, en 52 segons.

Tercer grup;

Antonieta Palau, en 52 s. 1-10; Angels Brun, en 52 s. 8-10; Aurora Trigo, en 52 s. 9-10; Roser Verge, en 53 s. 2-10; Palatchi-Fanny, en 54 s. 8-10, i Mercè Gusils, en 56 segons.

Quart grup:

Anna Rubio, en 58 s. 2-10; Homdedeu, en 58 s. 4-10; Maria Ros. en 59 s. 1-10; Jandó, en 59 s. 9-10, i Artal, en 1 m. 9-10

CARME SORIANO, DEL C. N. BARCELONA, VA BATRE EL RECORD DE CATALUNYA DELS 300 m. ESTIL LLIURE

Ahir, a la piscina del C. N. Barcelona, la senyoreta Carme Soriano va batre el rècord de Catalunya i Espanya dels 300 metres estil lliure que detentava la senyoreta Josefina Torrents amb el temps de 4 m. 59 s. 1-5.

Carme Soriano, amb el seu estil perfecte, efectuà una magnífica carrera, en la qual, des dels primers metres, es vegé que el rècord seria enderrocat, i així fou; quan la senyoreta Soriano arribà el cronòmetre marcava 4 m. 42 segons, go que rebaixa de 17 segons el rècord anterior.

En la gesta d'ahir la senyoreta Soriano pujà un altre graó de la seva curta escala internacional, i escoltà una llarga ovació per part dels molts esportius que la presenciaren.

L'actualitat pugilística

Pere Ruiz venç Cavagnoli

Contràriament al que esperàvem, dissabte passat, a Paoris, el pes ploma madrileny Pere Ruiz vencé el boxador italià de la mateixa categoria de pes Cavagnoli.

Segons "L'Auto", el combat fou un dels més bells de la temporada. Ruiz féu constantment el "forcing" acumulant al final de cada rouns, i malgrat els esforços de l'italià, una puntuació favorable. No obstant, a mig combat, Cavagnoli aconseguí prendre la iniciativa de l'atac; però continuà perdent terreny durant els rounds vuit i nou. L'últim rouns donà peu a una batalla ràpidament conduida al final de la qual Ruiz conservà el seu avantatge. Vencedor i vençut foren aplaudits igualment.

VAN KLAVEREN CONSERVA EL TITOL DE CAMPIO D'EUROPA DELS LLEUGERS

Al Palau dels Esports, de Bruselles, es disputà dissabte el Campionat d'Europa dels pesos lleugers, entre l'holandès Van Klaveren i el belga F. Sybille.

Fou un combat molt equivocat. L'holandès atacà contínuament, mentre que el seu adversari féu un joc defensiu.

Al final del 12 rounds, els jutges fallaren match nul. Van Klaveren, doncs, resta en possessió del Campionat. El fall fou protestat.

BARBOTEUX VENÇ KESSLER

Paris, 27. — En un combat a deu rounds, celebrat ahir a la nit al París-Ring, el púgil perpignyanès Barboteux vencé per punts Kessler, antic campió de França del pes welter.

LA REUNIO DE COLL-BLANC

A la matinal celebrada diumenge passat a Coll-Blanc, Safont vencé Velasco, per K. O., a vuit rounds. Puig féu match nul amb el negre Clowis.

AVUI, A SABADELL

Avui, a Sabadell, se celebrarà una reunió pugilística, en la qual contendiran els equips amateurs dels clubs Diana, de Barcelona, i Boxing Club Sabadell.

Figuren, a més, en el programa, dos combats entre professionals, en el principal dels quals Martínez, sabadellenc, serà enfrontat a Quintana.

BECAS ARTICLES PER A TOTS ELS ESPORTS Aribau, 35 - Telèfon 32915

Pilota basca

AL CLUB BASCONIA

Al Frontó Novetats, diumenge al matí va celebrar el Club Bascònia els seus acostumats partits davant bona concurrència.

Els resultats foren els següents:

Soler i Altimira, vermells, 40 punts; E. Escudero i Martínez Gel, blaus, 30.

Vázquez i Arthus, vermells, 25 punts; Oliveres i Nogués, blaus, 40.

Salsamendi i Aramendia, vermells, 20 punts; Villa i Guillermen, blaus, 30.

Costa i Steegmann, vermells, 40 punts; Joan Bo i Riquer, blaus, 21.

—o—

Els partits jugats al mateix Frontó ahir, donaren els següents resultats:

Sunyer i Campos, 24 punts; Lasheras i Boldú, 40.

Reynals i Escudero, 21 punts; Arís i Guasch, 40.

Vázquez i Arthus, 35 punts; Llopard i Nogués, 31.

Muñagorri i Arís, 40 punts; Gàrate i Trinchet, 32.

AL CLUB MANISTA

En les dues matinals organitzades pel Club Manista en aquestes festes, es registraren els resultats següents:

Diumenge:

Llabrés i Zúñiga venceren a Gemin i Toullot per 3 0punts a 12.

A mà, Cuau i Monton guanyaren Lafuente i Pérez per 30 a 25, després d'un partit molt disputat.

Gasque i P. Quiles van perdre davant Gambin i Muntaner per 26 a 30.

Contra el general pronòstic, Clemares i Marín, vencedors del Concurs Social, feren una bona exhibició obligats pel bon joc d'Argilés i Bernabeu, als quals venceren per 30 punts a 26.

Abans d'aquest partit es procedí al repartiment de premis dels concursos socials passats, i la festa resultà animada.

Abundaren els aplaudiments, que es feren extensius a la Directiva del Club.

Dilluns:

A pala, Orsola i Royo perderen per 29 punts a 30, davant Sanz i Llabrés.

A mà, Esteban i Piris venceren per la mínima diferència, i després d'un igualat partit, a Facundo i Castro.

Esteban i Castro contra Facundo i Miguel, donà un resultat de 30 a 19.

J. Laviña i Seguer contra Gutiérrez i Muntaner, en el darrer partit, que fou fàcil, guanyaren els darrers per 30 punts a 24.

FUTBOL

ELS CAMPIONATS DE LLIGA

El Madrid empata amb el Racing de Santander

L'Athletic de Bilbao perd moltes possibilitats d'ésser campió en quedar derrotat a Güecho

El Barcelona vencedor del Donòstia i l'Espanyol guanya l'Irun

El Sabadell eliminat per l'Osasuna de Pamplona

L'Espanyol venç l'Irun per tres gols a un

Tothom creia que els espanyolistes guanyarien aquest partit amb relativa facilitat; el guanyaren, és cert, pel joc que descabdellaren en els trenta minuts darrers, o sigui, en venir el gol de l'empat. Fins aleshores estàvem presenciant un partit mancat d'interès, sense to ni so, i amb moltes fallades per part dels jugadors.

En descàrrec de l'Espanyol hem de dir que no tingué un veritable conductor de línia, puix que Loyola, que era el que n'havia de tenir cura, estigue completament apagat, o més ben dit no existí.

Per la banda dels irunesos, cal dir que sempre jugaren amb molt d'entusiasme i rapidesa, fent en conjunt una bella actuació.

* * *

A les ordres del collegiat senyor Montero, els equips s'arrenglereren de la manera següent:

IRUN: Emery, Aiza, Mancisidor, P. Regueiro, Maya, Sotes, Zagarzazu, Echevarrieta, Elizegui, René Petit i Azcona.

ESPANYOL: Florença, Arater, Moliner, Trabal, Soler, Cristià, Prat, Redó, Loyola, Bosch i Jover.

Començà el joc amb lleuger domini blanc-blau sense resultat positiu, puix que els seus davanters no arribaren a compenetrar-se.

Contraatacaren els forasters, i Elizegui onà el primer ensurt a Florença, arrabassant-li aquest la bala per casualitat.

Més tard Zagrzazu també el tornà a inquietar. A continuació l'Espanyol semblà que es volia posar a to, però no ho aconseguí. De tota manera Prat, que era el que estava més encertat del quintet atacant, féu tres o quatre "sprintades" acompanyades de llurs corresponents "dribblings" que tingueren la virtut de trencar per uns moments la monotonia de la lluita.

Bosch tingué als seus peus moments propicis per marcar, però el poc encert o tal vegada la desgràcia, féu que els seus trets no tinguessin cap direcció, puix que les unes vegades la bala tocava al pal, i les altres passaven a pocs centímetres del marc.

També anotàrem un bonic tret de Jover a l'angle, que féu entrar en acció a Emery. Pocs minuts abans d'arribar-se al descans, Soler centrà una bala, minvant la direcció Alza, però l'esfèric, de tota manera, arribà al seu destinatari; Jover l'arreplegà, i la llurà a la vegada a Boch, però, no cal dir-ho aquest no va saber treure'n profit. I al cap de pocs minuts foren els contraris els qui aconseguiren el primer gol de la tarda.

En reprendre's el joc, i al cap de pocs minuts, hom veié — encara que no fossin intencionades — unes mans d'Alza dins l'àrea dels càstics majors, les quals passaren desapercebudes al senyor Montero. Però més tard vingué la compensació. Una passada de Prat a Redó acabà amb un xut d'aquest vers la porta del veterà Emery, però fou interceptada per Alza quan la bala ja es veia dins la xarxa fronterera.

Una vegada els espanyolistes aconseguiren l'empat, llur conjunt es multiplicà, i ensems treballà amb més cohesió que no ho feia, i es pot dir que des d'aquest moment l'encontre augmentà en interès.

* * *

Al cap de quaranta-tres minuts, un centre d'Elizegui, arreplegat per Echevarrieta, introduí la bala per unica vegada al marc de Florença.

Al cap de tretze minuts de la segona part, unes mans de Mancisidor foren les que valgueren pel gol que representava el "drew" de la lluita. Executà el càstig, amb molta precisió, Soler.

Al cap de trenta-cinc minuts un centre de Prat, que trobà desprevingut a Emery, valgué pel segon gol local.

Tres minuts abans d'acabar-se la pugna, l'Irun fou castigat per mans; Soler tirà el càstig; Prat arreplegà la bala, i driblant a Mayo la llurà a Redó, el qual s'encarregà de posar, per darrera vegada, el marcador en moviment.

* * *

De l'Espanyol sobresortiren Prat, Soler, Cristià i Jover. La part defensiva actuà amb no molta seguretat, i quant a Florença, si bé no hagué de treballar molt, complí acceptablement.

De l'Irun es destacà, per damunt de tots, la tasca que foren el tercet defensiu; Emery, Alza-Mancisidor. El primer hagué d'intervenir en molts moments difícils, complint — això vol dir parant trets — a la perfecció. El segon es mostrà com un gran defensa, anullant diferents avenços espanyolistes, i el seu company, Mancisidor, també el secundà bastant.

De la línia mitjana el petit Maya formí una tasca admirable i voluntariosa. També Regueiro, al primer temps, es portà bé. De la davantera, Zagarzazu i Elizegui foren els únics jugadors que donaren la sensació de perill. René Petit féu el que bonament pogué, puix que hom no pot ésser-li molt exigent.

L'arbitratge de Montero no fou molt afortunat, puix que deixà de senyalar algunes faltes.

JOM

El Barcelona vencedor del Donòstia per un gol a cap

Sant Sebastià, 28. — Al terreny d'Atocha actuaren ahir en partit de la primera Divisió el Donòstia i el Barcelona. El club local no volgué repetir la seva actuació de fa dos diumenges, i en contraposició amb aquella, jugà un encontre en el qual l'apatia fou la característica imperant de tots els seus elements.

El resultat constitui una sorpresa per a l'afició donostiarra, puix que el seu equip predilecte perdé amb l'equip català per un gol a zero.

L'arbitratge anà a càrrec de Sánchis Orduña, que féu tot el que estigué a la seva mà per malbaratar un partit que no tenia cap dificultat.

Els equips es van arrenglerar com segueix:

Barcelona.—Nogués, Santfeliu, Alcoriza, Font, Castillo, Pedrol, Piera, Goiburu, Samitier, Ramon i Perera.

Donóstia. — Beristain, Pundain, Pe-

La mare i el fill

La diftèria

II

FREQÜÈNCIA. Encara que els seus casos no siguin molt nombrosos, de diftèria al nostre país n'hi ha sempre. En algunes ocasions es presenta en forma epidèmica, i aleshores adquireix molta més malignitat que en els casos isolats.

Pot presentar-se en totes les èpoques de l'any, però és més freqüent a l'hivern i en aquelles èpoques que abunden els catarros de les vies respiratòries.

Afecta tota mena de criatures, si bé és més abundant entre els medis on domina la brutícia. És possible en totes les edats. Excepcional abans dels sis mesos, comença a ésser més freqüent a partir de l'any, per aconseguir el seu màximum entre els dos i els cinc anys. Després dels deu anys es presenta amb poca freqüència.

Es presenta fàcilment durant el xarampió. No deixa immunitat, és a dir, que pot tenir-se més d'una vegada, encara que això no passi sovint. Un cop realitzat el contagi, els primers senyals de la malaltia no apareixen fins al cap de dos o quatre dies.

La diftèria sol encomanar-se per contacte directe de criatura a criatura. La criatura infectada, abans ja de tenir els primers símptomes, pot infectar les altres besant-les, deixant-los joguines, etc. Cal tenir molt present que un individu pot portar al coll els gèrmens de la diftèria, i sense passar-la ell la pot encomanar als altres individus. Per tant, totes les persones que estan en contacte amb un malalt diftèric hem de considerar-les com a perilloses, perquè a malgrat del seu bon estat, poden transmetre la malaltia. — M. G.

JA SABEU QUE...

...per acompanyar els vestits de "grand soir" s'usaran coturns i sandàlies que deixaran completament descobert el peu; i mitges amb dits, d'una finor i transparència extraordinàries, per tal de donar una completa impressió de nuditat.

...hom portarà al trau de la jaqueta o de l'abril de primavera una flor com les que es duguin al capell.

...és molt gentil de portar una "veak" d'esport, molt creuada i sense coll, cordada dissimuladament a l'espatlla sota una grossa flor de liana de color viu, i també de feltre d'iguals colors.

...es portaran cinturons de color molt viu amb els vestits de color fosc i viceversa. Cinturó en tafetà vermell fort amb un vestit de randa blau marí *(Miramde)*. Cinturó de pell de daina morada, amb un vestit de crespó de tina color "chartreuse" pàlid *(Satcu)*. Cinturó "violine" sobre un vestit estampat blanc i negre. Cinturó de vellut negre sobre un vestit de "chiffon" estampat color pastell *(Chantal)*.

...les puntes d'Irlanda—i també les nostres típiques "de coixí" tornen a ésser moda? Hom en guarneix els senzills vestits de tarda en crespó fosc, i alguns vestits de nit en tafetà o seti també foscos. En les bruses de llenceria és on més escau, i aliada al "limon", al "georgette", al crespó, ressalta deliciosament l'art del seu minuciós treball.

...són moda els botons? Sí! Sabeu també que un dels grans modistes reemplaça en els seus vestits sastre als tradicionals botons rodons per una nova mena de fermalls, de vegades triangulars, que recorden algunes tanques de cartera.

...aquest estiu en lloc de guants de pell se'n portaran de randa de fil, a ganxet, i hom portarà al trau una flor d'aquesta mateixa randa.

...els adornaments d'organdí blau cel, blanc o verd pàllid es prodigaran molt als vestits i als capells?

...resultarà original de collocar sobre un abric de primavera en llana fosca un coll-canesú amovible de piqué blanc, que es pot treure fàcilment per rentar-lo?

...veurem encara aquest estiu moltes sedes estampades, algunes amb petits motius geomètrics?

...el "fielni" és un accessori molt en voga? Es porten en en color lila o estampat, però sempre d'un to oposat al del vostre. En crespó estampat en tons, blanc, natier i morí, amb un vestit també de crespó blau mar. En "tricot" de llana blau marí estampat de piquets blancs, amb un vestit blanc o blau marí. Aquest "fichu" porta una punxa sobre l'espatlla dreta i s'anusa sobre l'espatlla esquerra.

...damunt els vestits d'esport es portaran cinturons de palla trenada multicolor que faran joc amb les sabatas de palla dels matexos tons?

¿El més indicat, el millor preventiu de la tuberculosi?
PILDORES MARAVILLA

MODES

Les tendències de la moda

por

CARLOTA SINEU

M. RANNA. — Original model en "crêpe" de llana negra guarnit amb una "écharpe" de "crêpe" blanc, nuada al davant. Cos molt cenyit. Faldilla amb "panneaux"

El que més caracteritza la moda que ara s'inicia per a primavera i estiu és, dins la línia mateixa d'aquest hivern, un major increment de detalls al cos, i la cintura sensiblement més alta, sobretot en els vestits de nit.

La faldilla és simple, gens treballada, en contrast amb el cos, enlairat, voluminós, molt treballat, molt guarnit. Així la línia que imperarà dóna la impressió d'una prima i llarga tija — la faldilla, — sostenint el cos com una corolla ufanosa on es concentra tota la importància i complicació del vestit actual.

I entre cos i faldilla la cintura, avui la major preocupació dels creadors de la moda. En general està emplaçada sempre més amunt del seu lloc natural o almenys sempre dóna aquesta impressió. Tant per a realitzar com simplement per a singular aquest efecte d'enlairament, s'empren tots els mitjans imaginables; en el bust, boleros — caracos, — torçades, bandes collocades sobre el pit, amples peces incrustades a la part inferior del cos, en color contrastant amb el vestit. D'altres pugen les faldilles fins més amunt de la cintura: bandes que parteixen de la faldilla i emmotllen la part baixa del bust, tires que pugen fins a les espatlles, amples cinturons en colors ben oposats al de la roba del vestit. Evidentment, no estan encara dins de l'estil Imperi, però ens hi apropem constantment. Si no serveix ben bé de patró, se segueix molt de prop com a guia.

Quant a les faldilles, hom les pot definir en quatre mots: rectes, però mai estretes. L'amplària varia segons la tela emprada i l'objecte del vestit. L'amplada es dóna per mitjà de plecs i d'algun godet. Moltes figuren partides verticalment al mig del davant per un plec gros o un grup de plecs més petits.

Com hem dit, és al cos on es concentra avui tota la complicació i també tot l'interès. Podríem assenyalar com dues directrius en les tendències que hi dominen: eixamplament de la línia de muscles i augment del volum del cos. Això darrer s'aconsegueix amb els adornaments amb relleu: drapejats, torçades, llaços, colls drapejats i replegats formant petxines i capsanes; bandes nuades i crenades, pelerines, etc. Línies transversals i canesús accentuen l'amplada dels muscles. Els colors en contrast són també un bon mitjà d'aconseguir aquests efectes.

Les mànegues, amb llur desenvolupament en la banda alta, engrandeixen també les proporcions del bust. Són abundoses les mànegues aglobades i curtes, mànegues muntades a plecs i mànegues-capa. Remarquem que el muntat de les mànegues té

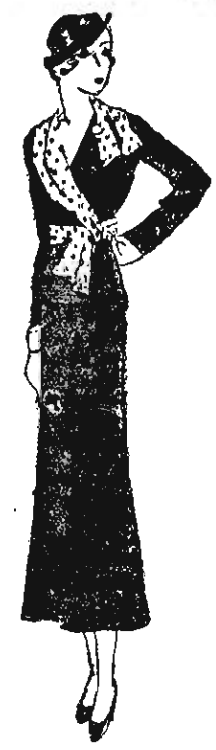

JOSEP PAQUIN. — "Tailleur" de jersei blau-marí amb original "écharpe" blau pàllid estampat amb blau-marí, que ressegueix el coll i envolta la cintura

ara molta importància, i el seu emplaçament és variable des de ran de muscle fins a mig braç o al seu lloc natural. En tots els casos es treballa amb nerveses, pinces, frunzits, plecs llisos. La llargària dels vestits no ha sofert cap canvi considerable. A bona nida pel carrer i amb llargada, fins excessiva, en els vestits de nit.

Així, doncs, en la present temporada es realitzarà plenament el triomf del detall sobre la línia que ésben senzilla i ocupa un lloc d'inferioritat respecte a l'element decoratiu.

Coneixements útils

Un excellent mitjà de combatre les mosques és cremar càmfora en un platet, o aplicar-li un ferro roent. El fum que es forma és tan insuportable per a les mosques, que fugen immediatament, i si es repeteix sovint aquesta operació, s'aconsegueix d'exterminar-les.

*

Si els aguilers s'omplen amb café molt que ja hagi servit, s'evita que les agulles de cap o de cosir es rovellin.

*

Quan els seients de les cadires i balancins de reixeta s'enfonsen i es deformen, rentant-los amb aigua i sabó (mai amb potasses que fa tornar groc el jonc), queden tivants. Es col·loquen les cadires potes enlaire i es mulla bé la part interior; després es posa el seient pla i ja només cal que s'assequi. Es convenient triar temps sec per fer-ho, per tal d'evitar que estiguin molta estona molls. Si no ha quedat completament tivant, es repeteix el procediment.

*

Per emblanquir el coll es pot usar una mescla de suc de llimona, aigua de calç i rom, a parts iguals.

*

El marbre es neteja molt bé amb una dissolució dèbil d'àcid sulfúric.

*

Els dolços i tots els aliments ensucrats es converteixen en àcids a la boca i comprometen greument la futura bellesa de les dents dels infants,

Tot just llevats ja us sentiu cansats, oi? Preneu
PILDORES MARAVILLA

per la qual cosa cal que les criatures s'avesin de petits a rentar-se bé la boca, no solament després dels àpats, sinó també després de menjar llepolies.

*

Fareu desaparèixer el colrat del sol, aplicant-vos matí i vespre aquesta loció, a la cara i mans: suc de llimona, aigua de roses i alcohol rectificat, a parts iguals. Aquesta loció, després de preparada, ha de reposar tot un dia i seguidament filtrar-la.

*

Per impermeabilitzar les sabates, es posa a fondre conjuntament cera d'abella i sèu de be, i s'unten amb aquest preparat, que tapa porus i intersticis i priva que entri la humitat als peus.

*

Les mans es tornen suaus fregant-les amb una barreja de fècula amb una mica de glicerina, després de rentades amb aigua tèbia.

TIVOLI
AVUI
Maria Alba, Conxita Montenegro, Joan de Landa
Romuald Tirado
I ERNEST VILCHES
en

SU ULTIMA NOCHE
la comèdia més alegre i divertida de la producció en
ESPANYOL

El Castelló bat el Catalunya per dos gols a cap

Castelló, 28. — Amb escassa concurrència se celebrà ahir a la tarda el partit Castelló-Catalunya, corresponent a la segona divisió de la Lliga.

Ales ordres del collegiat madrileny Canga Argüelles, els equips s'arrenglerareu de la següent manera:

Catalunya: Cabo, Vila, Pagan, Acton, Tomàs, Poveda, Guix, Castillo, Vila II, De la Fuente i Esteve.

Castelló: Roca, Valentín, Botella, Gómez, Guillen, Bertrand, Ballester, Moya, Pradell, Santaolaya i Pasqual.

El partit ha estat molt ensopit i en tots els moments d'escassa tècnica per part de tots dos equips.

Als vint minuts de la primera part, els locals han marcat el primer gol, en ocasió de cedir Moya la pilota a Ballester i aquest, després d'apropar-se, xutà fort i aconseguí batre Cabo, el qual malgrat d'aturar la pilota, se li escapà de les mans i anà a parar a la xarxa.

La resta d'aquest primer part fou d'un enc iment complet.

S'arribà al descans amb el resultat d'un gol a cap.

Durant el segon temps, els mitjos del Castelló, que són els únics que fan tasca positiva, tallen totes les arrencades dels jugadors catalans i empenyen amb coratge els seus davanters. El domini del Castelló és, per tant, molt gran, però la davanters, que juga completament desencertada, no aconsegueix xutar mai amb direcció i els xuts adreçats a la porta de Cabo són sempre detinguts per aquest jugador.

El Catalunya aconsegueix inquietar per uns moments els escassos aficionats que presencien l'encontre. Es llança amb gran entusiasme a cercar l'empat. Roca es fa aplaudir en algunes jugades.

Torna a dominar l'equip llevantí, i en un bullit que es forma davant la porta de Cabo, el mig-centre Guillen, d'un bon xut a l'angle, aconsegueix el segon gol del Castelló.

I sense cap més jugada digna d'esment, acaba el partit amb la victòria del Castelló per dos gols a cap.

De l'equip vencedor els millors han estat els mitjos i després els defensos. En canvi, els davanters, apàtics i porucs, no lligaren ni una jugada.

Del Catalunya, Cabo, per damunt de tots, ben secundat pels defensos.

L'arbitratge de Canga Argelles excellent, per bé que filà una mica massa prim.

El Sabadell batut per l'Osasuna per tres gols a cap

Pamplona, 28. — Amb una tarda espléndida i un plé a vessar se celebrà ahir a la tarda el partit Osasuna-Sabadell, que tant d'interès havia despertat entre l'afició navarresa.

Els equips eren:

Sabadell: Macip, Oro, Genis, Ponç, Grada, Tena, Crespo, Bertrand, Calvet, Garreta i Pérez.

Osasuna: Baraibar, Apat, Muguiro, Villacampa, Irigaray, Urdioz II, Urrizalqui, Julio, Oyaneber, Gil i Catachus.

Els primers moments de l'encontre són de joc català, puix que els del Sabadell, amb més tranquillitat que llurs contraris, porten el joc amb més calma i precisió. Els minyons navarresos, en un estat de nerviositat gran, no encerten a fer una tasca de conjunt pràctica, i si bé hi ha dues jugades que estan a punt d'ésser gols, veuen arribar el final de la primera part amb l'empat a zero.

Les dues jugades que esmentem foren una escapada de Catachus amb un tret espléndid que topà al pal, i una centrada d'Oyaneber que parà amb grans dificultats Macip i evità un gol que semblava imminent. Al final d'aquesta primera part es lesionà Apat, que estigué retirat breus moments per reaparèixer després. Tres còrners es llançaren contra el Sabadell, i un de sol contra l'Osasuna.

Al segon temps millora l'actuació de l'Osasuna, que amb gran entusiasme aconsegueix dominar els seus contraris. El joc, per l'entusiasme que posen ambdós equips en la lluita, es fa dur, si bé mai brut, però continuament s'ha de d'interrompre el joc per causa de les petites lesions que sofreixen els jugadors.

Al cap de catorze minuts Oyaneber aconsegueix el primer gol navarrès en mig d'una entusiàstica ovació.

Quan encara durava l'eco dels aplaudiments per aquest gol, un nou avenç pletòric d'entusiasme dels vermells acaba Urdioz amb una passada al centre que Urrizalqui, d'un cop de cap, envia a les xarxes de Macip per segona vegada.

Al cap de trenta-un minuts, en un batibull, és aprofitat per Urrizalqui per marcar el tercer gol, que és protestat pels jugadors catalans per creure que hi hagué falta abans de marcar-se.

S'acabà el partit amb el resultat de tres gols a cap favorables a l'Osasuna.

Els millors pels vencedors, Muguiro, Urdioz II, Urrizalqui i Catachus, i pel Sabadell el mig-centre Gràcia, que tingué una actuació magnífica, i el tercet defensiu.

A Lumbreras, el qual féu un arbbitratge imperceptible, cal atribuir-li la seva falta d'energia per tallar el joc dur.

El públic, satisfet pel resultat.

Resultats d'altres partits

PRIMERA DIVISIO

Arenes-Athletic de Bilbao, 2-1.
València-D. Alavès, 5-1.
Madrid-R. Santander, 0-0.

SEGONA DIVISIO

Múrcia-Athletic de Madrid (que havia de jugar-se ahir).
Oviedo-Gijon, 0-1.
Celta-Betis, 1-1.
Sevilla-Corunya, 2-0.

TERCERA DIVISIO

Semifinals:
Osasuna-Sabadell, 3-0.
R. Ferrol-Nacional, 3-1.

Queda finalista l'Osasuna i han de jugar un tercer partit de desempat el Nacional i el Ferrol.

Les puntuacions

PRIMERA DIVISIO

	Partits J.	G.	E.	P.	Gols F.	C.	Pt.
Madrid	17	10	7	0	35	13	27
Ath. Bilbao	17	11	3	3	47	21	25
Barcelona	17	10	3	4	38	24	23
R. Santander	17	6	6	5	34	35	18
Espanyol	17	7	1	9	32	34	15
València	17	6	3	8	37	43	15
Arenes	17	6	3	8	31	41	15
Donóstia	17	6	0	11	34	34	12
Irún	17	4	3	10	24	44	11
Alavès	17	4	1	12	21	44	9

SEGONA DIVISIO

	Partits J.	G.	E.	P.	Gols F.	C.	Pt.
Betis	17	9	5	3	37	29	23
S. Gijon	17	9	4	4	33	23	22
Oviedo	17	10	1	6	42	26	21
Múrcia	16	9	1	6	35	26	19
Corunya	17	9	1	7	32	34	19
Ath. Madrid	16	7	2	7	36	31	16
Castelló	16	7	1	8	23	32	15
Sevilla	17	7	1	9	25	28	15
Celta	17	4	3	10	30	47	11
Catalunya	16	2	1	13	30	5	

Trofeu Generalitat

Júpiter-Badalona, 0-2.
Girona-Martinenc (ajornat).

Copa Catalunya

Sans-Granollers, 2-2.
Ripollet-Terrassa, 1-1.
Sant Andreu-Iluro, 0-3.
Horta-Santboià, 0-1.

PARTIT D'ENTRENAMENT

Espanyol, 2; Palafrugell, 2.

L'equip B del Barcelona obté una remarcable victòria sobre el Bemfica de Lisboa per cinc gols a dos

Lisboa, 27. — Aquesta tarda s'ha celebrat a l'Estadi d'Amoreira l'anunciat match de futbol entre el F. C. Barcelona — equip B — i el Bemfica, de Lisboa.

L'estadi, molt abans de començar l'encontre estava ple a vessar de públic. Es calcula en 25 000 persones les que l'han presenciat. Hi assistia el President de la República.

En presentar-se els equips, foren rebuts amb grans demostracions d'entusiasme i després del canvi de rams i de triar camp, va començar el partit, a les 4'20 de la tarda.

Durant els primers moments, el joc es va descabdellar molt ràpid, però sense domini accentuat per cap d'ambdós bans.

Als deu minuts, els catalans inicien un avenç impetuós i un jugador lisboeta en intentar rebutjar una bala, la fica ell mateix a la seva xarxa, i el Barcelona s'apunta el primer punt.

Els catalans dominen intensament i quatre minuts més tard, en una espléndida jugada dels seus davanters, marquen el segon gol.

Els portuguesos intenten un fort atac, però són rebutjats per la defensa barcelonista, i als 20 minuts els catalans aconsegueixen marcar el tercer punt a favor seu.

Els portuguesos fan grans esforços i despleguen un joc particularment dur aconseguint als 38 minuts el Benfica fer el seu primer gol.

S'arriba al descans amb el resultat de 3 a 1 a favor del Barcelona.

En reprendre's el partit, el joc decau, amb alternatives per a ambdós bans.

Un penal contra el Barcelona és llançat sense conseqüències i en dues avancades els barcelonistes van aconseguir dos gols més.

Un segon penal contra el Barcelona és el segon gol per als portuguesos.

Acaba l'encontre amb el resultat de cinc a dos.

Els portuguesos desenrotllaren un joc més impetuós i en certs moments d'extraordinària duresa, però tècnicament van ésser superats totalment pels seus adversaris.

Els crítics lisboistes atribueixen a una tarda dissortada el resultat del partit, que no reflecteix, segons ells, les característiques de l'encontre. — Fabra.

¿El jugador Mas no podrà jugar més?

Heus aquí què diu el nostre collega "La Rambla", en parlar del defensa del Barcelona, Mas:

"El defensa barcelonista que va ésser a punt d'ésser internacional, va sofrir una lesió estúpida que l'impossibilità d'anar a Londres i a Dublin. Una nova lesió — més greu del que hom creia de moment — fa témer que el notabilíssim jugador hagi de fer com tants d'altres: abandonar d'una manera definitiva l'esport que l'ha fet popular.

Voldríem — ben sincerament — que els nostres informes fossin equivocats."

Com el nostre collega, celebraríem que la lesió de Mas no l'obligués a allunyar-se dels nostres camps, i, per tant, veuríem amb satisfacció un restabliment ben prompte de la seva dolència.

BOMBES
El 75 % més bones i el 25 % més barates que totes els altres constructors
RAMON PUIGJANER Menéndez Pelayo, 70
BARCELONA

Clínica Gallego
Vies urinàries - Matrix - Sífilis
Impotència - Diatèrmia - Raigs X
15 CONTE ASALTO, 15
Director Dr. J. Riu. - Consulta de 10 a 1 i de 4 a 9. Diumenges, de 10 a 1

Capilarina Simon
Es el millor producte vegetal conegut fins avui. Fa sortir el cabell en molt poc de temps. I fiascó dura 30 dies i el cabell creix bo i bonic. De venda: Casa Segalà, Farmacia de la Creu, carrer d'Aragó, Doctor Andreu i Dipòsit Vídua Alsina.

Pollets de Vilafranca
Venem que per a posar i pollets de la legítima raça de Vilafranca "La Gallina dels ous morenos"

GRANJA AVICOLA DEL PENEDES
Vilafranca del Penedès Biabe Morgades, 41
Endarrers a Barcelona: "Centre Ensenyança Avicola" Camp Florit, 28 (tocant al Passeig de Maragall)

CORRETGES D'OCASIÓ
Avinguda Mistral (abans Milans del Bosch), número 30

PETITS ANUNCIS CLASSIFICATS

DIVERSOS

VIES URINARIES
Defectes sexuals
POLICLINICA FARRE PUJOAN
Rambla Canaletes, 11, 1.er

Dentadures garantides 14 duros
Extraccions indolores, 1; Corones or, 5. Treballs perfectes. Passeig Gràcia, 99.

Barbers i Perruquers
Fàbrica de sillons i aparells permanents (Unic). Viladomat, 15.

LLOGUERS

CASA NOVA
LAIETANA, 20
Pisos des de 32 dts. i despatxos des de 16 dts.

BASCULES ARQUES
PER A CABALS
PIBERNAT
Parlament, 91 M. - BARCELONA

MOVIMENT BURSATIL

MERCAT LLIURE

La sessió d'avui del negoci a termini, malgrat de considerar-se el dia mig festiu, ha estat animada, realitzant-se un bon nombre d'operacions. Els canvis, després de deu dies de tancar fluixos, els veiem avui refer-se, i, encara que no amb molta importància, queden, en el moment de tanca, la major part dels valors contractats a cotització més alta al dia anterior.

Tanca fixada pel Mercat Lliure de Valors, dels operats en la sessió d'avui:

Valors	Dia 28	Tanca anterior	Alça o baixa
Nords	54'70	54'55	+0'15
Explosius	152'25	149'50	+2'75
M. Rif	68'35	68'00	+0'35
Montserrat	26'75	27'00	—0'25
Petrolis	6'50	6'30	+0'20
Fords	168'00	163'00	+5'00
Hulleres	77'00		

BORSES AL COMPTAT

La sessió d'avui d'operacions al comptat no ha ofert cap caire digne de comentar. El nombre d'operacions limitat, i els canvis molt semblants a les cotitzacions del dia anterior. On el negoci ha estat més actiu és en el sector de deutes de l'Estat i obligacions carrileres.

Els deutes de l'Estat, amb un negoci proporcional a la diada, queden en general sostinguts: els Bons or Tresoreria, única tractats de les dues sèries, tornen avui a reaccionar quelcom, quedant els sèrie A a 223'00 (+2'00).

Els Ajuntaments poc operats, la major part repeteixen canvis, i varien més el 1912 sèrie E, 55'00 (—2'00), i Millores Málaga, 70'00 (—3'00).

Les Diputacions s'han operat només dues sèries: la sèrie B queden a 64'00 (+1'00), i Provincials repeteixen, 84'00.

Les cèdules Banc Hipotecari i Crèdit Local, desanimades i sense variació d'importància.

Les obligacions carrileres han estat avui quelcom operades, quedant a canvis un xic irregulars. Les Nords en general varien poc, i només les Astúries primera Hipoteca fan 48'00 (—2'00). Les Alacants queden més variades, i amb més importància les segona Hipoteca, 71'50 (+1'50); tercera Hipoteca, 71'00 (+1'00); Arizas, 70 (—1'00); sèrie C, 55'00 (+1'00); sèrie E, 63'00 (—1'50), i sèrie G, 80'00 (—1'50).

Les Andaduras primera sèrie vble., 11'00 (—1'00); emissió 1918, 24'00 (—6'00); Carrils de Catalunya, 36'00 (—1'00), i Transversal, 28'00 (—2'00).

Les obligacions industrials segueixen a canvis semblants a cotitzacions anteriors, tan solament varien lleugerament les Hipotecàries 1929 de la Cooperativa Fluid Elèctric, 55'50 (—1'00); de les altres la majoria repeteixen.

Les accions, poc animades, varien quelcom les Hulleres, que queden a 76'50 (+1'25), i Indústries Agrícoles, 222'00 (—1'00).

El Centre Oficial de la Contractació de Monedes no ha facilitat avui els canvis de divises estrangeres.

MERCAT LLIURE DE VALORS

Borsa tarda:

Nord: 54'80(54'90, 54'65, 54'70; Explosius: 152', 153'00, 152'25; Rif: 68'50, 68'25, 68'35; Montserrat: 26'75, 27'00, 26'75; Ford: 165, 170, 168; Petrolets: 6'25, 6'60, 6'50; Hulleres, 77'00.

CONSULTEU LA VOSTRA CARTERA DE VALORS

Característiques, garanties i perspectives de tota classe de valors

L. GOMIS CORREDOR DE CANVI I DE BORSA PONTANELLA 65

DIVISES ESTRANGERES

Sense canvis per no haver-los facilitat el Centre Oficial de Contractació de Moneda.

BORSA OFICIAL

Nord: 54'70; Alacant: 63'30; Chade: 520 darrera paritat; Chade D.: 102'60 darrera paritat; Chade E.: 98'00 darrera paritat; Filipines: 303 darrera paritat; Explosius: 152'50; Petrolets: 6'25, 6'60; Ford: 169.

OBLIGACIONS
Deutes de l'Estat

Interior 4 %	A	65'50
" "	B	64'90
" "	C	65'00
" "	D	63'60
" "	E	63'50
" "	F	64'00*
" "	G H	65'00*
Exterior 4 %	A	79'75*
" "	B	79'40*
" "	C	79'00
" "	D	76'25
" "	E	75'25
" "	F	75'25
" "	G H	78'00*
Amortitz. 5 % 1920	A	87'00*
" " "	B	86'75
" " "	C	86'75
" " "	D	86'65*
" " "	E	88'50*
" " "	F	86'50*
Amortitz. 5 % 1917	A	80'50*
" " "	B	80'25
" " "	C	80'75*
" " "	D	80'75*
" " "	E	82'00*
" " "	F	82'00*
Amortitz. 5 % 1927	A	76'25
" " "	B	76'15
" " "	C	76'15
" " "	D	76'50*
" " "	E	76'35*
" " "	F	76'65*
(amb impostos)		
Amortitz. 5 % 1927	A	92'10
" " "	B	91'10
" " "	C	91'10
" " "	D	91'10*
" " "	E	91'00*
" " "	F	91'00*
Amortitz. 5 % 1929	A	92'00
" " "	B	90'50*
" " "	C	90'25*
(sense impostos)		
Amortitz. 3 % 1928	A	65'35
" " "	B	65'00*
" " "	C	64'75*
Amortitz. 4 % 1928	A	77'00*
Bons a Tresoreria	A	223'00
Deute Ferroviari 5 %		86'75
" " 4 1/2 %		77'50*

Diversos

Port Barcelona 1903	97'00*
Melilla	102'50*
Sevilla	92'00*
Càdiz	97'00*
Marroc 5 %	83'50*
Banc Hipotecari 5 %	87'50
" " 6 %	100'25
Caixa d'Emissions	76'25*
" Crèdit Local 6 %	85'00*
" " 5 1/2 %	79'00*
" " interprov.	72'75
" " " 6 %	87'50*
Cèdules Argentines	3'30*
Bons Exposició Internac.	84'50

Ajuntaments i Diputacions

Badalona	89'00*
Ajunt. Barcelona 1903	57'00*
" " 1906 B.	61'00
" " 1906 C.	58'50*
" " 1907 D.	60'00*
" " 1912 B.	60'50*
" " 1912 E.	55'00
" " 1910 D.	58'00*
" " 1912 F.	54'00*
" " 1913 B.	60'00*
Ampliació B	60'00*
" 1921 B	74'00
" 1925 Balmes	72'00*
" 1928 Port Franc.	72'00
" 1922 6 % Exposi.	84'50*
" 1928 5 % Exposi.	63'75
Eixampla 1907	88'00*
" 1927	71'25
" 1913	81'00*
Bons Reforma	65'75*
Ajunt. València 6 %	71'50
" Sevilla Exposició.	82'00
" Málaga	70'00
Diputacions velles	68'00*
Mancomunitat 1920	59'00*
C. Crèdit Comunal	67'00*
Diputació Barcelona 6 %.	80'00*

Ferrocarrils i Tramvies

Nord 1.ª hipoteca 3 %	32'50
" 2.ª " "	48'50
" 3.ª "	50'00*
" 4.ª sèrie	50'50*
" 5.ª hipoteca 3 %	49'75*
Pamplona	49'00
Prioritat	52'25*
Lleida a Reus	52'50*
Astúries 1.ª	48'00
" 2.ª	47'00
" 3.ª "	47'00
Segòvia 3 %	48'00*
Almansa 4 %	60'50
" Adherits	49'50
Sant Joan 3 %	55'25*
Alsàsua 4 1/2 %	63'00*
Osca 4 %	62'25*
Nord 6 %	87'75*
Valencianes 5 1/2 %	80'00
Alacant 1.ª 3 %	45'50
" 2.ª 3 %	71'50
" 3.ª 3 %	71'00
M. S. A. A. 5 %	70'00
" B 1/2 %	61'75
" C 4 %	55'00
" D 4 %	58'00*
" E 4 1/2 %	63'00
" F 5 %	68'25
" G 6 %	80'00
" H 5 1/2 %	69'00*
" I 6 %	79'00
" J 5 %	66'50
Francès 2 1/2 %	50'00*
" 2 1/4 %	36'00*
Directes 2 1/4 %	49'50*
Badajoz 5 %	71'15*
Orense primitiva	32'00*
" prioritat 3 %	48'00*
Andalús 1.ª fix 3 %	21'00
" 1.ª variable	11'00
" 2.ª fix 3 %	24'00*
" 2.ª variable	13'00*
" 1907	23'50*
" Bobadilla 4 1/2	22'00*
" 6 %	36'00*
Groc fix	17'00*
" variable	6'00*
Gris fix	31'00*
" variable	10'00*
Secundària 4 %	27'00*
Manresa - Berga 5 %	29'50*
Sarrià a Barcelona 6 %	89'00*
F. C. Catalunya 5 %	36'00
" " 6 %	48'50*
" Catalans vells	
" " nous	
Tànger a Fez 6 %	95'25*
Cremallera 6 %	35'00*
Gran Metro 6 % 1922	72'00*
Transversal 6 %	28'00
C.ª de Tramvies 4 %	68'50*
" " 5 %	70'00*
Tramvies B. E. G. 4 %	87'00*
" " 5 %	76'00*
" St. Andreu 4 %	98'00*
" Barcelona 6 %	85'50*
" Sevilla 6 %	93'00*
" Granada 6 %	79'50*

Aigües, Gas i Electricitat

Aigües Huelva	47'00*
" València	96'50*
" Barcelona 5 %	90'00*
" " 6 %	100'00*
Barcelonesa E 4 %	86'00*
" " 5 " 6 %	88'00*
	97'25*
Catalana Gas E. 4 1/2	88'00*
" " " 6 %	97'25
" Bons 6 %	95'00
Chade 6 %	213'00*
" Bons 6 %	87'00*
Energ. Elèct. Cat. 5 %	93'25
" " " 6 %	99'75*
Forces Motrius 6 %	79'50
" Bons 7 %	94'00*
Coop. Fluid Elèct. 6 %	56'50*
Gas Lebon 6 %	94'50
Unió Elèct. Cat. 6 %	93'75
Elèct. Cinca 6 %	93'75*
Sevillana Elèct. 6 %	94'50*
Graf. Recs 6 %	94'25*
Recs Llevant 6 %	101'50*
" " Bons	92'00*

Indústries diverses

Forn Andalusia 5 %	100'00*
Asland 5 %	82'00*
" 6 %	91'50*
" 6 %	94'50*
" hip. 6 %	93'00*
Colònia Güell 6 %	92'75*
Cons. i Pavim. 6 %	72'00*
Cros 6 %	101'00*
Elèct. M. Ebre 6 %	95'00*
E. Ind. Aragó 6 %	73'50
Carbus Metal 6 %	95'00*
Mines Rif 6 %	99'25*
Colorants Exp. 6 %	100'50*
Foment Obres 4 1/2 %	97'75*
" " 5 %	77'00*
" " 6 %	88'00*
Sucrera Espanyola 6 %	100'25*
Hullera Espanyola 6 %	88'00*
Maquinista T. M. 6 %	84'00*
Potassa Súria 7 %	90'00*
National Pirelli 6 %	97'00*
Teneria Moderna 7 %	70'00*
Unió Cotonera 6 %	51'00*
" Salinera 6 %	98'00*
" Vidriera 6 %	79'00*

Navilers i Companyies navals

E. Cons. Naval 6 %	94'50*
Transatlàntica 6 %	85'50*
" 6 %	88'00*
" 5 1/2 %	88'00*
Especial 6 %	88'25*
Transatl. Esp.ª 5 %	75'00*
Naval Llevant 6 %	88'50*

ACCIONS

Banc d'Espanya	508'00*
Banc de Catalunya	5'75*
Canal Ebre	45'00*
Petrolis	99'50*
Petrolets	6'60
Catalana Gas D	78'00*
" E	96'00*
" F pref. 6 %	92'25
C.ª Transatlàntica O	00'00*
" Transmediterrània	124'00*
Espanya Industrial	130'00*
Hispano-Suïssa	151'00*
Ford	164'50*
Hulleres	76'50
Indústries Agrícoles	222'00
Telefònica ordinària	108'00*
" pref. 7 %	101'00
Funicular Montjuic ord.	24'00*
Grans Pendents M.-Núria	16'00*
Tramvies Barcelona ord.	50'00*
" " 7 %	77'00*
" " 6 %	82'00*
Cros	165'00*

ECONOMIA

L'informe de l'Institut Alemany per a la conjuntura econòmica

L'Institut Alemany per la conjuntura econòmica acaba de publicar el seu informe trimestral exposant la situació de l'economia mundial a finals de febrer de 1932.

En ell veiem que la crisi continua a accentuar-se a Alemanya. De tots els obrers i empleats assalariats, el 30 per cent es troben encara sense feina.

Les pertorbacions comprovades en els sistemes monetaris d'alguns Estats, així com les lluites polítco-socials que domina en certs països, han exercit una influència desfavorable sobre l'economia alemanya. El comerç exterior del Reich ha sofert una depressió sensible com a conseqüència de la suspensió del sistema del patró or per la Gran Bretanya, les condicions de circulació en el domini del comerç internacional han sofert un canvi que ha estat en perjudici per Alemanya.

En el domini de l'economia mundial cal senyalar-se el retrocés que es registra en el moviment turístic. El tràfec del crèdit internacional quasi s'ha paralitzat completament; els països creditors han continuat la retirada dels seus capitals.

La Gran Bretanya i alguns països d'ultramar productors de primeres matèries són els únics en els quals la tensió econòmica ha estat més petita.

Per altra part, respecte a la situació d'Alemanya envers els deutes a Amèrica, ens assabentem que s'han rebut noves de certs rumors que han circulat pels Estats Units que Alemanya demanará una nova pròrroga pels seus deutes.

Posteriorment a aquests rumors, s'ha confirmat en els millors centres informatius de Nord Amèrica, que la disposició d'Alemanya a complir o no els seus compromisos donà lloc a certs recels i temences, però després de conegut l'acord pres respecte la cancel·lació de crèdits "glaçats" és d'esperar que Alemanya sabrà complir els seus compromisos; n'és una prova evident els interessos que ha satisfet al seu temps, i més encara el pagament d'una part del deute.

Es comenta en els nuclis bancaris americans que és de creença general que Alemanya podrà molt bé complimentar les seves obligacions exteriors si els creditors estrangers s'avenen a ésser pagats en reichsmarks.

SOLER i TORRA Germans

BANQUERS

Rambla dels Estudis, 11 i 13, Bon-succés, 1 i 3

NEGOCIEM ELS CUPONS VENCIMENT PRIMER D'ABRIL

CAMBRA CUIRASSADA — CAIXES DE LLOGUER

per a guardar valors, documents, joies i altres objectes de valor. Compartiments des de 22 pessetes anuals

Pot visitar-se tots els dies feiners, de 9 a 1 i de 3'30 a 6

LA CONFERENCIA DE CARLES PI SUNYER

El sentit que ha informat la política econòmica del primer Ministeri de la República, i del que l'ha succeït després de la crisi del mes de desembre, no s'ha fet prou clar encara, car tots els interessats en l'economia del país que n'han pogut percebre els beneficis, no han manifestat d'una manera prou clara, com sol passar sempre, llur satisfacció. Els elements econòmics no són propensos a l'entusiasme ni a la seva exteriorització quan els afers marxen. En canvi, així que qualsevol causa destorba llur desenrotllament, aleshores comencen els planys i les queixes, si la contracció és deguda al lliure joc econòmic, i les protestes quan la nova provè d'una mesura inadequada del Govern.

Per altra banda, tots els elements polítics que no han vist amb bons ulls el canvi de règim han tingut interès a fer remarcar com la tasca feta ha mancada de la més elemental previsió econòmica, i han arribat a dir que un doctrinarisme essencial ha predeterminat la vanitat de la gestió del Govern. Els fets han passat ben d'altra manera: no solament l'obra econòmica dels primers Ministeris de la República no ha estat supeditada al doctrinarisme, sinó que ha tractat d'afrontar les realitats desastroses llegades pels governs de la monarquia. Amb un empirisme avançat, ha maldat d'anar curant les tares que per virtut de la incapacitat i de la megalomania dels governs anteriors havien esdevingut crèniques i amenaçaven de resultar inguaribles.

Ningú més indicat que Carles Pi i Sunyer per aclarir aquestes coses. Per destriar l'estat de la nostra economia en fer-se el canvi de règim, i les conseqüències inevitables d'aquella situació anterior que han plantejat sobre els primers moments del règim republicà, obstacles que ha calgut superar per a cercar el retorn a la normalitat, i per a orientar la vida del país cap a una estructura nova que li permeti viure i desenrotllar-se sense els trasbalsos que li han causat els visionaris, i sense els esclavatges dels aferistes.

Per aquest motiu la conferència que avui donarà el senyor Pi i Sunyer constituirà un document d'un valor inapreciable per a judicar l'obra serena, intel·ligent i neta de les etapes primeres dels governs republicans.

DINERS SOBRE VALORS

espanyols cotitzables, s'anticipen ràpidament. Interès legal, i per quantitat major a la pignoració corrent. Informaran: Crèdits i Finances, Ronda de Sant Pere, 37, pral. 2.ª - D'11 a 1 i de 5 a 7.

ESPECTACLES

TEATRES

TEATRE NOVETATS
Companyia lírica
LLUIS CALVO

Tarda, a dos quarts de cinc: Butaques des de 2 ptes. DOLORETES anys ha no representades EL PORTFOLIO DE NOVETATS revista local de gran comicitat, i EL BARBERO DE SEVILLA Nit, a les 10'15: "Penya Catalana" EL BARBERO DE SEVILLA per les tiples Gubert i Ródel, amb el gran Palmolos, i l'estiu de la temporada PITOS Y PALMAS per les tiples Vázquez i Avelif i el genial Romea Demà, tarda, popular DOLORETES EL PORTFOLIO DE NOVETATS i EL SEÑOR JOAQUIN Nit: "Penya Joventut" EL BARBERO DE SEVILLA i PITOS Y PALMAS Es despatxa a comptadúria

Teatre Català Romea

Avui, dimarts, tarda, a les cinc: Inauguració de les sessions populars. Butaques a una pesseta. UN PARE DE FAMILIA LA SENYORA MARIETA Nit, a un quart d'onze: 6.ª representació de L'ALEGRIA DE CERVERA EL TRIOMF MES GRAN D'EN SEGARRA NO ES UN EXIT MES, ES UN EXIT DEFINITIU D'AUTOR I INTERPRETS. Dijous, tarda: LES AVENTURES D'EN TITELLETA, amb l'estrena del nou quadro L'ESCARABAT BUM-BUM, lletra de Jordi Canigó, illustracions musicals del mestre Martínez Valls.

TEATRE GOYA

Telèfon 18946. Companyia Loreto PRADO - Enric CHICOTE. Avui, tarda, a les 5'15. Nit, a les 10'15:

BROADWAY

DEMA, tarda i nit: BROADWAY

TEATRE BARCELONA
COMPANYIA DE COMEDIES
IRENE LOPEZ HEREDIA

Avui, dimarts, tarda, a un quart de sis. La comèdia en tres actes, de Jacinto Benavente, LA ESCUELA DE LAS PRINCESAS Nit, a un quart d'onze. La comèdia en tres actes, d'Enric Suàrez de Deza, UNA GRAN SEÑORA Demà, divendres, tarda: Una aventura diplomàtica. Nit: Una gran señora.

TEATRE COMIC

Gran Companyia de Revistes i Vodevils. Primer actor i director, ARTUR LLEDO. Vedettes: Laura Pinillos i Sara Fenor. Un altre primer actor: Luciano Ramallo

Avui, nit, a les 10, 1: La humorada còmica lírica Agua! Agua! Agua! 3: Gran èxit de la colossal revista en dos actes i 12 quadros, LAS SECUESTRADORAS. Fastuosa presentació. Triomf enorme de la companyia, 500 toilettes expresses de l'acreditada modista Manolita Capistrós. Figurins de Juli Torres.

TEATRE NOVETATS
Avui, nit
PENYA CATALANA

TEATRE POLIORAMA
Companyia de comèdia
PINO - THUILLIER

Avui, dimarts, tarda, a les 5'30: DIVORCIEMONOS Nit, a les 10'15: MI CASA ES UN INFIERNO Avui, estrena: CUANDO LOS HIJOS DE EVA NO SON LOS HIJOS DE ADAN

Gran Teatre Espanyol

Avui, tarda, a les 5: LA BACANAL, EL DRET DE CUIXA, A LA MA QUI PERD SE'N DEIXA, LA CIGALA ENCANTADA, A L'ANY 1840... A LA DONA QUI L'AGUANTA, LA VAGA DE CAMES CREUADES. Nit, a les 10: L'obra del dia

LA REINA HA RELLISCAT

Demà, tarda: LA POMA DEL PARADIS. Nit i cada nit: LA REINA HA RELLISCAT.

OLYMPIA

CAMPIONAT DEL MON DE BALL DE RESISTENCIA. Avui, dimarts, GRANDIOSES EXHIBICIONS PER TOTS ELS BALLARINS i per Jim PIARSON ET AMMERIS, ZINARAY ET MONIELA, etc. Proua popularíssima.

TEATRE NOVETATS
Demà, nit
PENYA JOVENTUT

CONCERTS

PALAU MUSICA CATALANA

Orquestra Pau Casals

SIS AUDICIONS dirigides pel MESTRE PAU CASALS, amb la col·laboració dels mestres ARNOLD SCHOENBERG, LLUIS MILLET, JOAN MANEN, notables concertistes vocals i instrumentals i ORFEO CATALA. Dies 3, 10, 14, 17, 21, 24 abril. Queda obert l'abonament a 6 Concerts 1 a 4 de tarda en la U. M. E., P. de Gràcia, 54, de 4 a 7 tarda

COMPRA DE MOBLES I ALTRES OBJECTES
Hotel Segur
Claris, 8 -- Telèfon 21525

Mobles Vallhonrat

Fabricació pròpia
Projectes i pressupostos
Preus econòmics

76, RONDA SANT ANTONI, 76 - Tel. 19756
SUCURSAL: PLAÇA DE LA UNIVERSITAT, NUMERO 5

Vós mateix podeu seguir al nostre taller el curs de la construcció dels mobles que vulgueu encarregar-nos

CINEMES

COLISEUM

Avui, tarda, continua de 4 a 8. Nit 10: Revista Paramount - Dibuix i AY, QUE ME CAIGO! per Harold Lloyd

Cine Principal Palace

Aparell Western Electric

Avui, sessió contínua des de les 4 Revista Paramount, en espanyol Dibuixos - Pícaros ojos (còmica), per Ben Turpin El cadete del amor, sonora EL PRINCIPE GONDOLERO parlada en espanyol Divendres: Carbón, sonora

FANTASIO

Avui, tarda, de 4 a 8 repetint-se el programa. Nit a les 10: Revista Paramount - Dibuixos - Salamanca (documentària). Exit de la divertida opereta LAS ALEGRES CHICAS DE VIENA, per Willy Forts i Leo Parry

CINEMA PARIS

Tarda, 4'30. Nit, 9'45. Revista. Acero (documental) - CHIQUE Exit del primer film fins realitzat per Nicolai Ekk EL CAMINO DE LA VIDA

:: PIANOS :: lloguer, des de pessetes al mes. - C. BIEGER BRUC, 78 8

SALONS CINAES

TIVOLI
4 tarda i 10 nit: "Su última noche". Comica, Noticiari i Dibuixos.
FEMINA
4 tarda i 10 nit: "Mariantila". Còmica. Noticiari i Dibuixos.
KURSAAL
4 tarda i 10 nit: "Cimarrón", Richard Dix. Noticiari, Dibuixos i Cultural.
CAPITOL
4 tarda i 10 nit: "El carnet amarillo". Noticiari, Dibuixos i Atracció.
CATALUNYA
4 tarda i 10 nit: "Una cana al aire". "Buenas noticias". Bessie Dove.
LIDO CINEMA
4'30 tarda i 9'30 nit: "El millón". "Los caprichos de la Pompadour" i Dibuixos.
PATHE PALACE
Continua 4'30 tarda: "Trader Horn". "El gran problema". Noticiari i Dibuixos
EXCELSIOR
Continua 4'30 tarda: "Trader Horn". "Lucha de gloria" i Noticiari.
MIRIA
4 tarda i 9'30 nit: "El código penal", en espanyol. "En la frontera".
GRAN TEATRE COMTAL
Continua 3'45 tarda: "El código penal", "La alegría del rancho". Noticiari, Dibuixos
MONUMENTAL CINEMA
Continua 3'45 tarda: "Politiquerías", "El último desfile". "Los cuatreros" i Noticiari.
IRIS PARK
Continua 3'45 tarda: "Politiquerías", "Grades do un trono". Noticiari. Còmica i Dibuixos.
ROYAL
Continua 3'45 tarda: "El pasado acusa", "La chica del cabaret". Noticiari. Dibuixos i Còmica.
WALKYRIA
4 tarda i 10 nit: "El pasado acusa", "El jugador de golf", "Sheriff de Oklahoma" i Noticiari.
BOHEMIA
4 tarda i 10 nit: "Mamà", "Las apariencias engañan". Noticiari. Còmica i Alfombra Fox.
DIANA
Continua 3'45 tarda: "Mamà", "El fantasma del honor", "Barranco fatal" i Noticiari.
ARGENTINA I PEDRO
Continua 3'45 tarda: "El juramento de Lagardere", 2.ª jornada. "Un proceso complicado", "El fatigo" i Còmica.

ESPORTS

FRONTO NOVETATS

Avui, dimarts, tarda, a les 4'15: RAMOS-AREITIO i contra JUARISTI I-CELAYA. Nit, a les 10'15: OLAZABAL-BERRONDO II contra IRIGOYEN II-UGARTECHEA. Detalls per cartells.

DIVERSOS

ORQUESTRINA
D'ALSINA JAZZ
Adreçar-se: A. CRIQUET ALSINA C. de Cent, 289, 3.er - Telèfon 20609

DIVORCIS

Segons recent llei. Assumptes difícils, solució ràpida. Consulta econòmica. EMEBARA. Plaça Bon-Succés, 2, pral. Telèfon 19983.

MOBLES
matalassos a plaços, sense fiador 18 - Carrer de Santa Anna - 18

ADVOCAT
JESUS CORONAS
especialitzat en divorcis. Despatx de 10 a 1. Plaça de la Universitat, 3, 3.er

VESTITS A PLAÇOS
senyor i senyora. 20 ptes. mes. Ràdio. Rellotges, etc. Urgo. Lauriana, 12, segon

PLETS -:- CAUSES
DIVORCIS
Suspensió pagaments i fallides
Advocat Moltó, Passeig de Gràcia, 99

PIANOS DE LLOGUER
Diferents preus. - Carme, 3, 1.er

HOTEL EUROPA
de P. OLLE PARIS
carrer Boqueria, 12. Telèfon 19882
Menjars a la catalana
La millor escudella i olla de Barcelona

ELS AVORRITS DE SA BLENORRAGIA creient-la incurable
Recorran a les antiques i segures Especialitats Paradell Assalt 28

TOS BRONQUITIS JARABE FAMEL ENFERMEDADES PECHO